

สรุปเวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม' 48

สู่เวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

ว่าด้วย

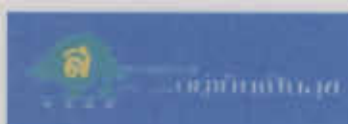
"ความยั่งยืนเป็นสุข"

ภาคเหนือตอนล่าง

โดย เครือข่ายเวทีสิ่งแวดล้อม' 48

เสนอ สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ

6.3 389

คิงฟา

ภาคเหนือตอนล่าง

WA 541.JT3 ค751ต 2548

* R S 0 0 0 0 0 0 0 0 6 9 *

สรุปเวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม 48 ...

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

คำนำ

รายงานสรุปโครงการ “เวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม’48” ศูนย์ เวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ 2548 ว่าด้วยความอยู่เย็นเป็นสุข “ภาคเหนือตอนล่าง” เป็น 1 ใน 7 ฉบับที่คณะทำงานเวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม’48 ได้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อ สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ

คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ได้ใช้เวที “วันสิ่งแวดล้อมโลก” จัด “กิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548 ” ระหว่างวันที่ 1-2 มิถุนายน 2548 เป็นเวทีระดมความคิด รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอต่อ “เวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ปี 2548” และ “เวทีสิ่งแวดล้อม’48”

คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ในฐานะหนึ่งในคณะทำงานเวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม’48 จึงขอขอบพระคุณสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการทำงานครั้งนี้ รวมทั้งเครือข่ายที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ที่สละเวลาร่วมประชุมระดมความคิด ทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรมแล้ว การรวมตัวกันของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะเกิดเป็นเครือข่ายในอนาคตนั้น เป็นอีกความสำเร็จหนึ่งที่สำคัญยิ่งในงานครั้งนี้ ทั้งนี้ การดำเนินงานครั้งนี้คงจะเสร็จสมบูรณ์ไปไม่ได้ หากไม่มีเจ้าหน้าที่ สปรส.คอยทำหน้าที่ประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทั้งหมด และทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ด้วยความเคารพ

คณะทำงานเวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม’48

ภาคเหนือตอนล่าง

ภาคเหนือตอนล่าง “หัวเมืองเหนือ” นับว่าเป็นจุดกึ่งกลางระหว่างการขยายอาณาจักรระหว่างอยุธยา และล้านนาในอดีต ตลอดจนมีความสำคัญให้เป็นจุดศูนย์กลางของอินโดจีนในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของโลก และสังคมอย่างรวดเร็วทำให้หัวเมืองเหนือ (ภาคเหนือตอนล่าง) อยู่ในสภาพการณ์ที่เรียกว่าเป็นสี่แยกอินโดจีน

ในปัจจุบันนี้ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเป็นจุดตัดของเส้นทางจากเหนือสู่ใต้ และจากตะวันออกสู่ตะวันตก มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า การบริการและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน ตามแนวคิดของนักวิชาการ นักการค้า และคนชั้นกลาง

ลักษณะของภูมิประเทศของภาคเหนือตอนล่างที่เป็นที่ราบแอ่งกระทะ มีลักษณะของลานตะกอน ตะพัด ลำน้ำ เช่น ที่ราบลุ่มน้ำยม เขตชุ่มน้ำ มีภูเขาล้อมทั้ง 3 ด้าน มีแม่น้ำยม และแม่น้ำน่านไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศตะวันตกของภาคเป็นพื้นที่ป่า และที่คอนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของป่า เป็นแหล่งจับน้ำขนาดใหญ่

สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภาคเหนือตอนล่าง

ดิน ที่ดินและการถือครองที่ดิน จากการผลิตที่เข้มข้นของระบบเกษตร การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเปิดพื้นที่ทำกินในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ทำให้การพังทลายของหน้าดิน กรณี การถล่มของดินในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

การเสื่อมคุณภาพของดิน เกิดขึ้นในระบบการผลิตเกษตรแบบเข้มข้น ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากที่ดินผิดประเภท กรณีนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พื้นที่ดินเหมาะสมกับการทำเกษตร

การขาดการวางแผนการใช้ที่ดิน สิทธิการถือครองที่ดินทำกินและที่อยู่ การบุกรุกพื้นที่ป่าในอดีต การดำเนินการผลิตบนพื้นที่ไร้กรรมสิทธิ์ การตั้งบ้านเรือนในป่าสงวนและการถือครองที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ โดยมีได้มีสิทธิ์ครอบครอง บางพื้นที่เกิดกรณีขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างรัฐกับชุมชน กรณีบ้านน้ำเค็ดเหนือที่อยู่ในพื้นที่อุทยานตาดหมอก จ.เพชรบูรณ์ ฯลฯ

การประกาศพื้นที่อนุรักษ์ทับที่ทำกิน โดยชุมชนมิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเขต เป็นปัญหาที่นับวันจะมีแนวโน้มความขัดแย้งรุนแรงขึ้น ระหว่างรัฐกับชุมชน

นอกจากนี้ นโยบายการทำเกษตรแบบพอเพียง เป็นนโยบายที่ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก เนื่องจากสิทธิในการถือครองที่ดินในพื้นที่ราบของชุมชนภาคเหนือตอนล่างที่เป็นชุมชนชาวนา ส่วนใหญ่เป็นการทำนาในลักษณะของนาเช่า มิได้เป็นเจ้าของที่ดินซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิต

นโยบายรัฐที่เอื้อต่อการรุกพื้นที่ป่า ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามพื้นที่เทือกเขาทั้ง 3 ด้าน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวน เขตป่าอนุรักษ์ เขตรักษาพันธุ์ฯ และอุทยานแห่งชาติ การบุกรุกพื้นที่ป่าที่เกิดจากนโยบายของรัฐนับวันจะรุนแรงขึ้น เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยว นโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

การส่งเสริมการปลูกยางพารา การตัดถนนผ่านพื้นที่อนุรักษ์ คลองลาน-อุ้มผาง เกิดขึ้นจากนโยบายที่รัฐผลักดันให้ชุมชนบุกรุกป่าทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการพัฒนาที่ใช้ทรัพยากรเป็นฐาน โดยการให้สัมปทานขนาดใหญ่

ป่าชุมชน การดูแลป่าชุมชนในภาคเหนือตอนล่าง มีทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยชุมชน และหน่วยงานของรัฐ ลักษณะป่าชุมชนในภาคเหนือตอนล่างในบริบทของแต่ละชุมชน มิได้โดดเด่นในมิติทางวัฒนธรรมเป็นหลัก เหมือนพื้นที่ป่าชุมชนทางภาคเหนือ และภาคอีสาน แต่มีการใช้สอย การใช้ประโยชน์ การใช้ नियามป่าชุมชน ภาพรวมทั้งประเทศเป็นปัญหาหนักของทางภาคเหนือตอนล่าง ที่มีได้ใช้คำว่า “ป่าชุมชน” แต่ใช้คำว่าป่าหาคิน ป่าเลี้ยงสัตว์ ป่ากั้นลม ป่าสาธารณะ ป่าโคกบางครั้งก็เป็นป่าปลดทุกข์ แต่ความหมายและนัยสอดคล้องกับคำว่า ป่าชุมชน

น้ำ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเป็นแอ่งรับน้ำ ซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบ ที่ลุ่ม น้ำท่วมขัง ในฤดูน้ำหลากที่ราบน้ำขังซึ่งเป็นเขตพื้นที่รับน้ำตามธรรมชาติถูกรุกราน และถูกทำให้ดินแข็งด้วยสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ถนน และอาคาร ทำให้เกิดการถล่มพื้นที่รับน้ำ เกิดปัญหาน้ำท่วมรุนแรง ในพื้นที่ จ.พิจิตร กำแพงเพชร และพิษณุโลก

การไหลบ่าของแม่น้ำจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ ส่งผลให้พื้นที่ทางการเกษตรและบ้านเรือนเสียหายเป็นจำนวนมาก

กรณีการเก็บภาษีน้ำ ยังเป็นประเด็นหลัก เนื่องจากพื้นที่ทางการเกษตรของภาคอาศัยน้ำจากระบบชลประทาน ซึ่งชุมชนยังไม่ข้อมูลและความเข้าใจ โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่ทำนาปรัง อาศัยน้ำจากระบบชลประทาน จากเขื่อน ซึ่งกรณีการปรับปรุงระบบชลประทานในภาคเหนือที่เป็นนโยบายรัฐทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็น การแย่งน้ำระหว่างคนปลายน้ำ คนต้นน้ำ การขัดแย้งเรื่องระหว่างน้ำท่วมของคนสองฟากคลอง

นอกจากนี้ ยังมีการจัดการลุ่มน้ำในภาคเหนือตอนล่าง จะเกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คน การผันน้ำจากเขื่อนภูมิพล การผันน้ำจำแม่น้ำยมสู่แม่น้ำน่าน เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ที่ชุมชนไม่ได้มีความเข้าใจและไม่มีส่วนร่วม ล้วนแล้วแต่กระทบกับชีวิตและสังคมของชุมชนภาคเหนือตอนล่าง นโยบายรัฐที่ขาดการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนจะเป็นปัญหาที่เรื้อรังของภาคเหนือตอนล่าง

สรุปโดยรวม ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าในภาคเหนือตอนล่าง กำลังถูกแปลงเป็นสินค้า เพื่อสนองตอบการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ในขณะที่ชุมชนเป็นเพียงเครื่องมือในการสร้างโอกาสของทุนขนาดใหญ่ ปัญหาที่เกิดขึ้นของทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเกิดจาก โครงสร้างทางสังคม และนโยบายรัฐที่เกิดตามกระแสหลักของโลก การใช้ฐานทรัพยากรในการดำเนินชีวิตเพื่อเป็นฐานในการพัฒนา คือภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่จะเกิดขึ้นในภาคเหนือตอนล่าง

การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง

จากสถานการณ์การถูกรุกรานด้านทรัพยากรธรรมชาติของภาคเหนือตอนล่าง โดยส่วนใหญ่เป็นนโยบายการพัฒนาประเทศ ดังนั้นกลุ่ม องค์กรที่ทำงานด้านทรัพยากรธรรมชาติของภาคเหนือตอนล่าง จึงได้รวมตัวกัน เป็นขบวนการทำงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้วันสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม นำเสนอประเด็น เพื่อเป็นการจูงประกายในพื้นที่ เช่นกรณีป่าชุมชน การคัดค้านนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่หลายกรณี เช่น เขื่อนแม่วัง โรงโม้หินในเขตจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย และตาก รวมไปถึงกรณี การตรวจสอบการดำเนินโครงการของรัฐอีกหลายโครงการ โดยได้รับความร่วมมือจากทั้งเครือข่ายชาวบ้าน กลุ่ม องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ใน 9 จังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนจากส่วนกลาง ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาหลายปี ภายใต้ชื่อ “คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง”

และในปี 2548 นี้ คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ได้ดำเนินการจัด “โครงการรณรงค์ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548” โดยในปีนี้ได้ดำเนินการร่วมกับ เวทีภูมิภาค สิ่งแวดล้อม'48 ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ

ทั้งนี้ ข้อเสนอเชิงนโยบายจากการจัดสัมมนาครั้งนี้ ได้นำเสนอใน “เวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ปี 2548” และจะนำเสนอในงาน เวทีสิ่งแวดล้อม'48 ด้วย

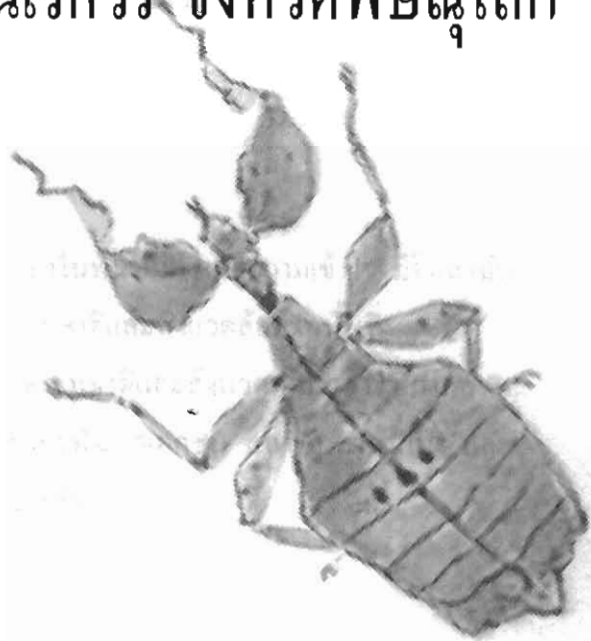
รายงานผลการจัดกิจกรรม และรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคเหนือตอนล่าง

เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ. 2548

วันที่ 1 - 2 มิถุนายน 2548

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

โครงการรณรงค์ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2548

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเมืองทั้งเรื่องมลพิษจากขยะ น้ำเสีย ปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ตลอดจนปัญหาด้านการทำเกษตร ซึ่งล้วนมีสาเหตุเกิดจากการใช้ประโยชน์ของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์เป็นไปอย่างไม่สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ และเกินความสามารถในการรองรับได้ (carrying capacity) ของระบบนิเวศ จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมาเป็นลูกโซ่ ซึ่งในการจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ไม่อาจจะแก้ไขได้โดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเพียง ลำพัง

ดังนั้น คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง อันประกอบด้วยบุคลากรจากหน่วยงานราชการ (มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11 ฯลฯ) องค์กรเอกชน (บริษัท วงษ์พาณิชย์ จำกัด ฯลฯ) และองค์กรพัฒนาเอกชน (ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มนครสวรรค์ฟอรัม ฯลฯ) จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการรณรงค์ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องใน วันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ. 2548 ขึ้น โดยการสนับสนุนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก องค์กรบริหารส่วนจังหวัด นครสวรรค์ สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ และมูลนิธิสิรินาคะเสถียร เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนเป็นการจัดระบบการมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความรักและหวงแหน และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองอย่างเป็นระบบและเกิดความยั่งยืน ตลอดไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ประชาชน เยาวชน นักเรียน และนิสิต นักศึกษาในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึก และความตระหนัก และได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

2.2 เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และ ประชาชนในพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นหลัก

2.3 เพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรของทุกภาคีที่เกี่ยวข้อง สามารถบริหารจัดการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ในลักษณะบูรณาการ

2.4 เพื่อเป็นโครงการแบบอย่างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสังคม นักวิชาการ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่พื้นที่ใกล้เคียง และพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มประชาชน เยาวชน นิสิต นักศึกษา นักเรียน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรมหาชน และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิจิตร เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร ดาก นครสวรรค์ และอุทัยธานี จำนวนประมาณ 500 คน

4. สถานที่ดำเนินการ

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

5. กิจกรรมและเป้าหมายโครงการ

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	หน่วยงานดำเนินการ	หมายเหตุ
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ/ประชุมปรึกษาหารือเพื่อการวางแผนการดำเนินการ และการติดตามประเมินผล	ครั้ง	5	คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง	กลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงาน จำนวน 30 คน
2. การฝึกอบรมเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม	ครั้ง	3	คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง	ครั้งที่ 1 เยาวชนในตำบลจอมทอง

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	หน่วยงานดำเนินการ	หมายเหตุ
				จำนวน 50 คน ครั้งที่ 2 เยาวชนใน ตำบลปลักแรด จำนวน 50 คน ครั้งที่ 3 เยาวชน โรงเรียนขุนบางกลาง ท่าว จำนวน 50 คน
3. การรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	เรื่อง	1	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ภาคเหนือตอนล่าง	กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชน เยาวชน ในพื้นที่ภาคเหนือ ตอนล่าง 9 จังหวัด
4. กิจกรรมรณรงค์และ เสริมสร้างการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภาคเหนือ ตอนล่าง เนื่องในวัน สิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548	ครั้ง	1	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ภาคเหนือตอนล่าง	กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชน เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 500 คน
5. เข้าร่วมงานเวทีสมัชชา สุขภาพ 48 “ความอยู่เย็น เป็นสุข ”	ครั้ง	2	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ภาคเหนือตอนล่าง ร่วมกับ สำนักงานปฏิรูป ระบบสุขภาพ และ สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ	คณะกรรมการ/ คณะกรรมการ
6. การติดตามประเมินผล และ สรุปผลการดำเนินงาน	ครั้ง	1	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ภาคเหนือตอนล่าง	คณะกรรมการ/ คณะกรรมการ

6. ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ดังนี้

- 6.1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ/ปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน 2548
- 6.2 กิจกรรมอบรมเยาวชนชนรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 2 – 3 พฤษภาคม 2548 ณ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า จังหวัดพิษณุโลก อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
 - ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 10 – 11 พฤษภาคม 2548 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
 - ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 28 – 29 พฤษภาคม 2548 ณ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
- 6.3 กิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน 2548 ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง
- 6.4 กิจกรรมเวทีการมีส่วนร่วม เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ระหว่างวันที่ 1 – 2 มิถุนายน 2548 ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 6.5 เข้าร่วมงานเวทีสมัชชาสุขภาพ 48 “ ความอยู่เย็นเป็นสุข ”
 - ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 17 – 18 มิถุนายน 2548 ณ กรุงเทพมหานคร
 - ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 7 – 8 กรกฎาคม 2548 ณ กรุงเทพมหานคร
- 6.6 กิจกรรมการติดตามประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน ช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2548

7. รายละเอียดการดำเนินงาน

- 7.1 ประชุมปรึกษาหารือ โดยมรกลุ่มเป้าหมายจากพื้นที่ดำเนินการ คือ ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน
- 7.2 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผล
- 7.3 หน่วยราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน และเยาวชน ร่วมกันระดมความคิดเห็น และกำหนดวิธีการในการดำเนินงานในทางปฏิบัติให้เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของประชาชน ตลอดจนจัดตั้งเครือข่ายและกลุ่มแกนนำ
- 7.4 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน
- 7.5 หน่วยงานทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก

7.6 คณะกรรมการ/คณะทำงานเข้าร่วมงานเวทีสมัชชาสุขภาพ 48 “ความอยู่เย็นเป็นสุข” ซึ่งจัดโดยสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

7.7 มีการติดตามประเมินผล โดยคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น เพื่อวัดผลสำเร็จปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน

8. ประมาณการค่าใช้จ่ายตลอดโครงการ

งบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งโครงการจำนวน 460,000 บาท (สี่แสนหกหมื่นบาทถ้วน)

9. หน่วยงาน/องค์กรร่วมดำเนินการ

- 9.1 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 9.2 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน)
- 9.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก
- 9.4 สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI)
- 9.5 คณะกรรมการเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48
- 9.6 สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สป.ร.ส.)
- 9.7 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก
- 9.8 คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
- 9.9 ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
- 9.10 เครือข่ายองค์กรกลางการเลือกตั้งภาคเหนือตอนล่าง
- 9.11 มูลนิธิสืบนาคะเสถียร
- 9.12 มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์
- 9.13 เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง
- 9.14 โครงการปฏิรูปการเกษตรและพัฒนาชนบท จังหวัดพิจิตร
- 9.15 คณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก
- 9.16 สถาบันรักษ์ถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร
- 9.17 สำนักงานคณะกรรมการลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำยม
- 9.18 เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า เกษตรกรรมทางเลือกภาคเหนือตอนล่าง
- 9.19 คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 9.20 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 9.21 สถาบันชุมชนเพื่อการพัฒนา จังหวัดเพชรบูรณ์
- 9.22 องค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง

- 9.23 องค์การบริหารส่วนตำบลปลักแรด
- 9.24 คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือล่าง – ภาคกลาง (กป.อพช.นล.-ก)
- 9.25 โรงเรียนขุนบางกลางท่าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
- 9.26 มูลนิธิภูมิพลังชุมชนไทย สาขาภาคเหนือตอนล่าง (มกท.)
- 9.27 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 (พิษณุโลก)
- 9.28 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 9.29 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11
- 9.30 สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน จังหวัดพิษณุโลก
- 9.31 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผา – ท่าพล จังหวัดพิษณุโลก
- 9.32 บริษัท วงษ์พาณิชย์ จำกัด
- 9.33 ชมรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 9.34 หน่วยวิจัยและพัฒนาบูรณาการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
- 9.35 กลุ่มนครสวรรค์ฟอรัม
- 9.36 เครือข่ายป่าชุมชนน้ำหนาว
- 9.37 เครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน จังหวัดพิษณุโลก
- 9.38 เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์
- 9.39 เครือข่ายลุ่มน้ำภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดพิจิตร
- 9.40 เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำปิงและป่า จังหวัดกำแพงเพชร
- 9.41 โครงการพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำป่าสัก
- 9.42 มูลนิธิคนเพียงไพร
- 9.43 สถาบันปฏิป็น
- 9.44 กลุ่มพิทักษ์สิ่งแวดล้อมพยุหะ
- 9.45 ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 9.46 เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก
- 9.47 เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์
- 9.48 สำนักบูรณะชุมชน จังหวัดพิจิตร

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และผู้สนใจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกที่ดีในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งเป็นการสร้างมิติของการสร้าง

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาต่างๆ สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นตัวอย่างที่นำไปสู่ความร่วมมือในพื้นที่อื่นต่อไป

กำหนดการ

การจัดกิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง

เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ. 2548

วันที่ 1 – 2 มิถุนายน 2548

ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก

วันที่ 1 มิถุนายน 2548

08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 – 09.15 น.	พิธีเปิดงาน
- กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา
โดย รศ.ดร.มณฑล สงวนเสริมศรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร
- กล่าวรายงาน โดย รศ.พัฒนา ราชวงศ์ ประธานคณะทำงาน
สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
- กล่าวเปิดงาน โดย ดร.จิรพล สินธุนาวา ประธานเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48
09.15 – 10.30 น.	ปาฐกฐาพิเศษ เรื่องภาวะโลกร้อนกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โดย ดร.จิรพล สินธุนาวา ประธานเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48
10.30 – 11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
11.00 – 12.00 น.	เวทีสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
หัวข้อ “ชีวิตธรรมชาติชนคนภาคเหนือตอนล่าง : กรณีพิงพิงธรรมชาติด้วยสัมมาคารวะ”
โดย รศ. ดร.ประจักษ์ สายแสง คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน และชมนิทรรศการ
13.00 – 15.30 น.	การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มที่ 1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมเมือง โดย มีวิทยากรประจำกลุ่ม ประกอบด้วย
1. อาจารย์สุรพล เหลี่ยมสูงเนิน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. คุณสมพท พร้อมพອซันบุญ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน)

วันที่ 1 มิถุนายน 2548 (ต่อ)

- กลุ่มที่ 2 เรื่อง ทรัพยากรดิน น้ำ โดย มีวิทยากรประจำกลุ่ม ประกอบด้วย
 1. คุณหาญณรงค์ เยาวเลิศ มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชฯ
 2. คุณไพโรจน์ พลเพชร สมาคมสิทธิเสรีภาพเพื่อประชาชน
 3. คุณบัณฑิตุญ ศรีบุญศิริโรดม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

4. คุณอดิศักดิ์ จันทร์ชานูวงศ์ กลุ่มนครสวรรค์ฟอร์รัม

- กลุ่มที่ 3 เรื่อง ระบบการเกษตรกับทางเลือก ทางรอดของเกษตรกร โดยมี
 วิทยากรประจำกลุ่ม ประกอบด้วย

1. รศ.เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ คณะเกษตรศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. อาจารย์อนุชา เกตุเจริญ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. คุณบุญยืน วงศ์สงวน โครงการปฏิรูปการเกษตรและพัฒนาชนบท จ.พิจิตร
 (พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม)

15.30 – 16.30 น.

สรุป และนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย

16.30 – 17.00 น.

จัดเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขันกีฬา

17.00 – 18.30 น.

การแข่งขันกีฬาฟุตบอล ระหว่าง ทีมคารานักรื่อง นำโดย น้ำหงา คาราวาน และ
 แดงอินโตจีน กับทีมรวมคณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ณ สนามกีฬากลาง
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

18.30 – 19.30 น.

ร่วมรับประทานอาหาร และพักผ่อนตามอัธยาศัย

19.30 – 22.00 น.

กิจกรรมดนตรีเพื่อสิ่งแวดล้อม ณ ลานเอนกประสงค์ คณะวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

- กล่าวเปิดกิจกรรมดนตรีเพื่อสิ่งแวดล้อม โดย นายธวัชชัย กันนะพันธุ์
 นายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

- การแสดงกลองม้งกละ โดย กลุ่มการละเล่นพื้นบ้านเครื่องดนตรีม้งกละ โดย
 องค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

- ดนตรีเพื่อชีวิต โดย วงดนตรี น้ำหงา คาราวาน และคณะ

วันที่ 2 มิถุนายน 2548

09.00 – 11.00 น.

เวทีสิ่งแวดล้อม 48 ภาคเหนือตอนล่าง

- รับชมวีดิทัศน์สถานการณ์การดำเนินงานสิ่งแวดล้อม ปี 47

- การเสวนาพาที่สิ่งแวดล้อม 48 โดยตัวแทนองค์กรเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน และ
 ตัวแทนภาคประชาชน

11.00 – 11.15 น.

พักรับประทานอาหารว่าง

11.15 – 12.00 น.

การเสวนาพาที่สิ่งแวดล้อม 48 (ต่อ)

12.00 – 13.00 น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 16.00 น.

สรุปผลการประชุมวิชาการ และประเมินผลกิจกรรม (พักรับประทานอาหารว่าง
 ระหว่างการประชุม)

16.00 น.

พิธีปิดการประชุมสัมมนา

กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และ
สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548

วันที่ 1 มิถุนายน 2548

ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

โดย รศ.ชยันต์ บุญยรักษ์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นมัสการพระคุณเจ้า

ท่านประธานเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48

ท่านประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง

คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เครือข่ายองค์กรชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

และเกษตรกรที่ยืนภาคเหนือตอนล่าง และท่านที่สนใจใน

ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

กระผมขอต้อนรับทุกท่านผู้มาวิทยาลัยนเรศวร และขอขอบพระคุณท่านประธานเครือข่าย
สิ่งแวดล้อม 48 ดร.จิรพล สิ้นธนาวา เป็นอย่างสูงที่กรุณามาเป็นประธานเปิดงานในวันนี้ และขอขอบคุณทุก
ท่านที่ตอบรับเข้าร่วม โครงการรณรงค์ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก

กระผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ทุกท่านได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และตระหนักในความจำเป็นที่จะต้องสงวนรักษา ตลอดจนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเหมาะสม จึงได้ร่วมกันก่อตั้งคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างนี้ขึ้นมา

กระผมได้ทราบว่าคณะกรรมการนี้ ประกอบด้วยหน่วยงานสำคัญทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และ
องค์กรอิสระมากมาย ที่มาร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจในจิตสำนึกที่ดีงามของทุก
ท่าน ณ ที่นี้ กระผมตระหนักดีว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อทุกคน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในยุคปัจจุบัน ที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างขาดการวางแผน ขาด
ความรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกวิธี และเกิดความสมดุล ปัญหาสิ่งแวดล้อม
จึงเกิดขึ้น และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของทุกคน ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ไม่มีใครคนใดคน
หนึ่ง หรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งสามารถแก้ไขได้โดยลำพัง หากแต่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ร่วมใจกันผสาน
จิตสำนึกร่วมกัน จึงจะสามารถจัดการกับปัญหานี้ได้สำเร็จลุล่วง

การจัดโครงการในวันนี้ ถือได้ว่าเป็นการจัดโครงการรณรงค์ครั้งยิ่งใหญ่ ที่จะระดมความคิดของทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมให้ได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่หลากหลาย

และนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาบูรณาการอันนำไปสู่การวางยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล และวางแนวทางในการใช้ชีวิตร่วมกันกับธรรมชาติ รู้จักการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม อันนำไปสู่การมีสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีตามมา

กระผมดีใจที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ทุกท่านมาเขียนในวันนี้ กระผมจะขอก้าวใน
ฐานะตัวแทนของมหาวิทยาลัยของเราในฐานะองค์กรการศึกษาหลักในภาคเหนือตอนล่าง ยินดีอย่างยิ่งที่จะ
ให้ความร่วมมือในทุกๆ ด้าน และพร้อมเสมอที่จะออกไปรับใช้สังคม อันเป็นภารกิจสำคัญที่มหาวิทยาลัยพึง
กระทำ กระผมขออวยพรให้การร่วมแรงร่วมใจในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี สมความปรารถนาของทุกท่าน
ทุกประการ ขอขอบคุณครับ

กล่าวรายงานการจัดกิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548

วันที่ 1 มิถุนายน 2548

ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

โดย รองศาสตราจารย์พัฒนา ราชวงศ์ ประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง

นมัสการพระคุณเจ้า เรียนคณบดีคณะเกษตรศาสตร์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
ประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม 48 พี่น้องประชาชน ข้าราชการ
และนักเรียนตัวน้อยๆ ก่อนอื่นผมต้องขอเรียนให้ทุกท่านทราบถึง
สิ่งต่างๆ ที่เราในนามคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ได้
ดำเนินการมา ก่อนที่จะเข้ามาสู่วันแห่งความสำคัญ คือวัน
สิ่งแวดล้อมโลกประจำปี พ.ศ.2548 ในวันนี้

ผมขอเรียนให้ทราบครับว่า ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2547
ประมาณเดือนตุลาคมเป็นต้นมาจนกระทั่งถึงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.
2548 คือวันนี้ เพื่อจะให้เข้าใจร่วมกัน เพื่อที่จะสร้างความตระหนัก
เรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะสร้างให้เกิดพลังในการผลักดัน พลังในการ
ปฏิบัติร่วมกัน ทั้งหมดก็เพื่อที่จะให้โลกของเราเขียวสวยสดใส คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
ได้รับการก่อตั้งขึ้นมาเป็นองค์กรที่มีเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน ของกลุ่มคนที่มาจากทั้งภาคราชการ ภาคธุรกิจ
เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่น และอาสาสมัครที่มีความ
สนใจด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้แต่ละส่วนก็ได้ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเป็นเวลานานหลายปี

ในเบื้องต้นนี้ จึงอยากจะนำภาพการทำงานที่ดำเนินการ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ
ตอนล่างนี้ มายกตัวอย่างให้เห็นภาพพอสังเขป ดังนี้

๓๓๓ ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ได้ทำหน้าที่เป็นองค์กร
สนับสนุนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จนถึงวัฒนธรรมที่ดีงามของพื้นที่
ภาคเหนือตอนล่าง และได้ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเป็นเวลานานกว่า 10 ปี

๓๓๓ เครือข่ายเกษตรยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง ได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาและการเกษตรกรรม
ธรรมชาติเพื่อที่จะลดการใช้เคมีทางการเกษตรที่เป็นปัญหาที่สำคัญของพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

๓๓๓ เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ลงไปในพื้นที่เพื่อที่จะผลักดัน พ.ร.บ.ป่า
ชุมชน และเน้นการแก้ปัญหา พ.ร.บ.บางฉบับที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของประชาชน

☸ เครื่องข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชนจังหวัดพิษณุโลก ได้ประสานงานกับพี่น้องประชาชนในการสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมเล็กๆ เพื่อจุดประกายให้เกิดการดูแลสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา

☸ องค์กรที่สำคัญอีกองค์กรหนึ่งก็คือ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก เป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนให้คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างดำเนินงานไปด้วยดี

มีคำถามอีกคำถามหนึ่งที่เราจำเป็นต้องจะตอบ เพื่อที่จะให้ทุกท่านในที่นี้ได้เข้าใจว่า เราในฐานะคณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างได้ทำอะไรกันมาบ้าง คำถามนี้คงจะเป็นที่ค้างคาใจหากไม่ได้เล่าสู่กันฟัง ขออนุญาตเล่าแต่เพียงเล็กน้อยว่า พวกเราคณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างทำงานบนความหวัง บนความตั้งใจเพื่อที่จะสร้างความร่วมมือกันทุกฝ่ายอย่างเป็นพันธมิตร มิได้มีเป้าหมายที่จะไปขัดแย้งกับหน่วยงานใด

ทั้งนี้ก็เพื่อจะรักษาสิ่งแวดล้อม เรามีกิจกรรมที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

☸ ในปลายปี 2547 คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างได้ร่วมกับศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนขึ้นที่ตำบลจอมทอง โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งก็ได้มีพี่น้องประชาชนจากองค์การบริหารส่วนตำบลจอมทองมาร่วมงานกันเป็นจำนวนมาก

☸ ในวันที่ 1-3 เมษายน 2548 ได้ร่วมกับภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร จัดการอบรมเยาวชนรักสิ่งแวดล้อม รุ่นที่ 1 โดยเน้นที่การเป็นผู้นำในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

☸ วันที่ 2-3 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลจอมทองอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดอบรมเยาวชนรักสิ่งแวดล้อม รุ่นที่ 2 โดยเน้นที่ผลของการจะขยายตัวของเมืองเข้าสู่พื้นที่ชนบทโดยรอบ

☸ วันที่ 10-11 พฤษภาคม 2548 ได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ในการจัดอบรมเยาวชนรักสิ่งแวดล้อม รุ่นที่ 3 โดยเน้นเรื่องของมลพิษที่เกิดขึ้นกับน้ำ และท้ายที่สุด

☸ วันที่ 28-29 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ได้ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก และโรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จัดอบรมเยาวชนรักสิ่งแวดล้อม รุ่นที่ 4 โดยเน้นในเรื่องของการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ในส่วนของงานวิชาการนั้น คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างได้พยายาม ได้รวบรวมความคิด ระดมนักวิชาการ เพื่อสร้างโครงการวิจัยแบบบูรณาการขึ้นมา ในขั้นตอนนี้ได้พัฒนาโครงการวิจัยขึ้นมา 3 โครงการ ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง คือ

- โครงการวิจัยเพื่อจัดการกับความยากจน ดำเนินการโดยคุณสาคร สงมา และคณะ
- โครงการวิจัยเพื่อจัดสร้างนโยบายสาธารณะประมงร่วม โดยคุณกฤษฎา ศีอินทร์ และคณะ

□ โครงการวิจัยเพื่อจัดการสารเคมีเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยคุณอนุ เอี่ยมทอง และคณะ ทั้งหมดนี้ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิสืบนาคะเสถียร และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ นอกจากนี้ คณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง ยังจะได้พัฒนาชุดความรู้เพื่อเป็นฐานความรู้ให้กับสังคม ด้วยการวางเป้าหมายที่จะทำการศึกษารวบรวม และวิจัย ให้เกิดการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตที่ราบลุ่มน้ำยมตอนล่างอย่างยั่งยืน ซึ่งคณะทำงานฯ ถือว่าเป็นภารกิจที่จำเป็นจะต้องได้รับการดำเนินการ

ผมคงกล่าวรายงานมายืดยาวพอสมควร แต่ก็คิดว่า สิ่งที่ผมได้กล่าวไปแล้วนี้ จะได้ส่งผลให้ท่านทั้งหลายได้เข้าใจบทบาทและภารกิจของคณะทำงานฯ นี้มากขึ้น อันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนในโอกาสต่อไป

สุดท้ายตรงนี้ ผมขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ และสนับสนุนให้บุคลากรมาช่วยกันดำเนินการ ดังมีรายนามต่อไปนี้

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สถาบันพัฒนาองค์กรเอกชน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก

จากนี้ไปผมขอเรียนเชิญท่านประธาน ได้กล่าวเปิดงานวันสิ่งแวดล้อมโลก เมืองเขียวสคสไศ ร่วมใจวางแผนเพื่อโลกเพื่อเรา ประจำปี พ.ศ.2548 ณ บัดนี้ครับ

บรรยากาศในห้องประชุม จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 1,000 กว่าคน มีทั้งนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ, ชาวบ้าน และผู้ที่สนใจ

กล่าวเปิดการจัดกิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548

วันที่ 1-2 มิถุนายน 2548

ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

โดย ดร.จิรพล สินธุนาวา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหิดล

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48

นมัสการพระคุณเจ้า

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ท่านคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก และท่านที่ปรึกษาคณะทำงาน สิ่งแวดล้อมภาคเหนือ
ตอนล่าง ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

นับเป็นโอกาสอันดีที่จัดงานในวันนี้ ผมต้องขอแสดงความ
ชื่นชมกับคณะทำงานที่ได้ประสานงาน เตรียมการที่ทำให้เกิดงานใน
วันนี้ขึ้นมาได้ และเป็นจังหวะที่ดีที่รัฐบาลได้ประกาศให้วันนี้เป็นวัน
รณรงค์ให้มีการอนุรักษ์พลังงานทั่วประเทศ ซึ่งเป็นที่ทราบกันคืออยู่ที่
เมื่อเช้า ไม่ทราบสัปดาห์หรือเปล่าที่รัฐบาลขอให้ขับรถอย่าเกิน 90
ก.ม. ต่อชั่วโมง บางคนอาจจะรีบขับกลัวจะมาไม่ทัน ไม่เป็นไรหากกลับ
ก็อย่าขับให้เกิน 90 ก.ม. ต่อชั่วโมง เป็นการเรียกร้องของรัฐบาลให้มี
จิตสำนึกในการใช้พลังงาน คือนี่ 20.45 น. ก็ขอให้ร่วมกันปิดไฟ
ด้วยการแสดงออกของพลังในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม และ
ร่วมกันแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ ช่วงนี้เป็นนิมิตหมายอันดี เป็น
โอกาสอันดีที่เราจัดงานในวันนี้ได้สอดคล้องที่ทางส่วนกลางได้จัด
ให้มีขึ้น

ส่วนการจัดงานในวันนี้กับวันพรุ่งนี้ เป็นเวทีพื้นฐานเพื่อจะได้นำเอาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในระดับพื้นที่ของภาคเหนือตอนล่าง ไปเล่าสู่กันฟังในเวทีสิ่งแวดล้อม
ภาคกลาง ในวันที่ 2-3-4 ธันวาคม ที่จะจัดให้มีขึ้นในปลายปีนี้ โดยอยู่ภายใต้แนวทางเดียวกันก็คือ ร่วมการ
จัดการสิ่งแวดล้อมด้วยวิถีไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา มองว่าการ
จัดการสิ่งแวดล้อมถ้าจะให้ดีนั้น การดำเนินการโดยภาครัฐเพียงลำพังดำเนินการไม่ได้ อาจจะไม่ได้รับการ
แก้ไขเลย ถึงเวลาแล้วที่พวกเราต้องลุกขึ้นมาช่วยกัน แล้วก็ชวนปู่ย่าตายายที่เคยใช้วิถีไทยในการแก้ไขปัญหา
สิ่งแวดล้อม ระยะเวลาในสมัยก่อนที่เคยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม เขาแก้ปัญหาด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
แล้วเขาก็ป้องกันปัญหามากกว่าที่จะปล่อยให้ปัญหาเกิดขึ้น แก้ปัญหาก่อนที่จะรับเอาเทคโนโลยีจาก
ต่างประเทศมาใช้

ในระยะ 30 ปีที่ผ่านมา เราทำการทดลองด้วยการเปิดกว้างทางด้านเทคโนโลยี มองว่า ปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้นก็น่าจะมีเครื่องมือในการบำบัดน้ำเสียได้ เราก็รู้ว่าการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์ในการบำบัดน้ำเสียนั้นค่อนข้างแพง แล้วยกกว่าจะบำบัดได้ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้เยอะมาก ต้องใช้ไฟฟ้า ใช้พลังงาน มีค่าใช้จ่ายต่อหน่วยในการบำบัดน้ำเสียมาเป็นน้ำดีค่อนข้างสูง

แต่เราก็เรียนรู้ แต่ก่อนที่ปู่ย่าตายายได้สอนสืบต่อกันมา การที่จะแก้ปัญหานั้นมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการที่จะป้องกันเสียอีก แนวทางของเรา หากเราจะนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาแก้ไขก็อาจจะไม่สามารถแก้ไขได้ทัน เพราะกลไกในการจัดหางบประมาณนานถึง 2 ปี ปัญหาที่เราเห็นในวันนี้ เราจะทำอย่างไรในการที่จะแก้ไขปัญหานี้ เราก็ต้องตั้งงบประมาณขึ้นมา แล้วยกกว่าจะได้รับอนุมัติ กว่าจะจัดสรร กว่าจะดำเนินการได้ 2 ปีกว่าไปแล้ว เงินที่ได้นำมาใช้ในการแก้ปัญหามือ 2 ปีก่อนหน้านั้น ปัญหาใหม่ที่เพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นยกกว่าจะตามไล่แก้ปัญหาเหล่านี้คงไม่ทัน

นับเป็นเรื่องที่ดีที่เครือข่ายองค์กรชุมชนในหลายจังหวัดภาคเหนือตอนล่างได้เริ่มผลักดันให้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จนมีวันนี้ได้ มีการยอมรับซึ่งกันและกันว่า แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาก็จะทำงานร่วมกันได้หรือไม่ ตลอดจนองค์กรภาครัฐเองก็ได้เข้ามามีส่วนร่วม ผมเชื่อว่าการทำงานนี้คงไม่ใช่การแบ่งแยกภาครัฐกับภาคเอกชน องค์กรชุมชนก็ยังมีวิธีการแก้ไขปัญหาโดยใช้ภูมิปัญญานั้น

ผมเชื่อว่าคงไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กรภาครัฐที่อยู่ในพื้นที่เพื่อที่จะทำงานร่วมกันเพื่อจะให้ปัญหาได้รับการแก้ไข ก็คงต้องร้ององค์กรภาครัฐ เพราะองค์กรภาครัฐเนี่ยซ้ำ ขณะที่รอก็ทำลาย หากช่วยกันได้เมื่อไรก็รีบช่วยกัน การทำงานร่วมกันเป็นเรื่องที่จำเป็นและมีประโยชน์อย่างยิ่ง การจัดสัมมนาในภาคเหนือตอนล่างก็เป็นครั้งแรกของการจัดงานสิ่งแวดล้อม 48' ในปีนี้ และก็หวังว่าจะเกิดขึ้นในภาคอีสานเกิดขึ้นที่ภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้ใช้รูปแบบของการจัดงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่างเป็นรูปแบบเพื่อนำไปรวบรวมความคิด รวบรวมความรู้ในภูมิภาคอื่นๆ ขึ้นมา เพื่อสรุปเป็นประเด็นภาพรวมในภาคเหนือเพื่อนำเสนอในเดือนธันวาคมนี้ต่อไป

การจัดงานในวันนี้ ก็ขอขอบคุณคณะทำงานฯ ที่ขานรับ และพยายามอย่างต่อเนื่อง 2 เรื่องคือ รวบรวมทั้งสติปัญญา และกำลังทรัพยากรในการจัด และประสานให้เกิดการเสวนาในวันนี้ หลายคนก็อาจจะมาด้วยความสนใจ ด้วยวันนี้จะได้ดูฟุตบอลคู่พิเศษ หลายคนอาจจะมาด้วยความสนใจว่าวันนี้จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่า จะทำอย่างไรให้ปัญหาได้รับการแก้ไขที่ดีกว่านี้ ก็หวังว่าหลายท่านที่มาจากหลากหลายพื้นที่ในหลายจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ในวันนี้จะได้รับการตอบสนองสมดังเจตนา สมดังความตั้งใจมุ่งหวังทุกประการ หวังว่าการสัมมนาใน 2 วันนี้ จะนำไปซึ่งผลผลิต นำมาซึ่งองค์ความรู้ที่จะนำไปเผยแพร่ในส่วนกลาง ให้ชุมชนในทั่วประเทศได้รับทราบถึงภูมิปัญญาของคนในพิภพโลก และหลายจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างนี้ต่อไป

บัดนี้ การแก้ไขปัญหเข้าสู่มิติใหม่ที่ต้องไม่มองว่าฝ่ายรัฐบาล จะต้องจับไล่ใคร ใครอยู่ตรงไหนก็แก้ไขปัญหาดตรงนั้น เรื่องของการแก้ไขปัญหาโดยวิถีไทยนี้จะต้องฝ่ามิติของการมองปัญหาใหม่ที่จะต้องกระจายศูนย์ แล้วแก้ด้วยขนาดเล็ก เกิดปัญหาขึ้นที่ชุมชนแก้ที่ชุมชน ไม่ต้องมารวมศูนย์แก้ที่จังหวัด ไม่ต้องไปรวมศูนย์ไปแก้ที่ภูมิภาค ลองประสานกันดูสิว่า มารวมตัวกันกำจัดขยะกันดีไหม ขยะเกิดที่ไหนก็แก้ที่นั่นก็จะสำเร็จ เราต้องใช้วิกฤติให้เป็นโอกาส จะสาธิตให้เห็นครับว่า การแก้ไขปัญหาด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นประสบความสำเร็จจริงๆ เป็นที่ภาคภูมิใจและเป็นที่ศึกษาดูงานของคนไทยในต่างประเทศในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง หวังว่าการสัมมนาใน 2 วันนี้ จะประสบความสำเร็จ และจะนำมาซึ่งความรู้แผนใหม่ ความรู้ที่จะนำไปสู่การปรับที่สามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตที่แท้จริงได้ ขอขอบพระคุณครับ

พิธีมอบรางวัลแก่สื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ และเยาวชนด้านสิ่งแวดล้อม
 โดย ดร.จิรพล สิ้นธนูวา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหิดล
 ประธานคณะกรรมการเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 48

ผู้ดำเนินรายการ รายงานประวัติสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และเยาวชนผู้มีบทบาทเด่นทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การเคลื่อนไหวของสื่อมวลชนต่างๆ ทำให้เราสามารถดำเนินบทบาททางด้านสิ่งแวดล้อมไปได้ด้วยดี ด้วยการสนับสนุนความมุ่งหวังจากสื่อมวลชน นอกจากนี้เราจะมอบรางวัลให้กับสื่อมวลชน และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น แล้วยังมีการมอบรางวัลให้กับเยาวชนผู้มีบทบาทเด่นทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ลำดับต่อไป ดิฉันขอกราบเรียนเชิญท่านประธาน ผศ.ดร.จิรพล สิ้นธนูวา เป็นผู้มอบโล่รางวัลให้แก่สื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และเยาวชน ขอกราบเรียนเชิญคะ

1. ประเภทสื่อมวลชนในท้องถิ่นดีเด่น ได้แก่

นายสุมาตรา เกษม

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ประจำอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ท่านมีผลงานและประสบการณ์ดังนี้

☛ รายงานข่าวด้านสิ่งแวดล้อมใน

พื้นที่ที่เกิดผลกระทบจากโครงการพัฒนา และกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของภาคประชาชน

☛ เป็นกรรมการในคณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตกจังหวัดตาก (กอด.ตาก) ตั้งแต่ปี 2544 ถึงปัจจุบัน โดยได้ร่วมดำเนินการในโครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ ของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

☛ เป็นกรรมการในคณะกรรมการดูแลมาตรการทัศนศึกษาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง (น้ำตกทีลอซู)

☛ เป็นกรรมการด้านประชาสัมพันธ์ “โครงการจัดการผืนป่ามรดกโลกเชิงระบบนิเวศของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช”

☛ เป็นกรรมการประชามแม่สอด และประชามชายแดนตาก ผลักดันและสนับสนุนการอนุรักษ์ลำห้วยแม่สอด ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

- ☑ เป็นคณะทำงานประชาสัมพันธ์การแก้ปัญหาสารแคดเมียมปนเปื้อน ใน 3 ตำบล อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- ☑ เป็นสมาชิก “ชมรมผู้สื่อข่าวด้านสิ่งแวดล้อม” ของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และ
- ☑ ร่วมเขียนรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ประจำปี 2546 ในเรื่อง การทำไม้กับจิตสำนึกสีเขียวในหนังสือ “ปลาจะกินดาว 3”

☛ นางกรรณิการ์

สิงห์แกล้วกสิกิจ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ประจำจังหวัดพิษณุโลก , ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “ตระกูลไทย” พิษณุโลก และผู้สื่อข่าววิทยุสำนักข่าววีเอ็นเอ็น ประจำจังหวัดพิษณุโลก มีผลงานและประสบการณ์ ดังนี้

☑ ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการสูญเสียพื้นที่ชุ่มน้ำของเมืองพิษณุโลก

☑ นครพิษณุโลกริมทางเทคโนโลยีเยอรมันกำจัดขยะมูลฝอยแบบ “MBI” แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

☑ เดินชมสวนพลังงานแสงอาทิตย์ ม.นเรศวร ศูนย์วิจัยพลังงานทดแทนใหญ่ที่สุดในเอเชีย

☑ เพาะไส้เดือนแดงกำจัดขยะ-ผลิตปุ๋ยแนวใหม่ของชาวบรมไตรโลกนารถ 21

☑ ปลาท้าพระวังแดงพันธุ์ใหม่หายาก

☑ หอยกาบ “เสียบ” พันธุ์ใหม่ของโลกในแม่น้ำแดง

☑ ระบุว่า “เมดูซา” ใต้น้ำซึ่ก

☑ จับตาขบวนเหลือบบุกโครงการเขื่อนแควน้อย

☑ ลุยทุ่งไป “คูชีวิตนถ 3 สายพันธุ์หายาก”

☑ ผู้สื่อข่าวดีเด่น 2541 , ผู้สื่อข่าวยอดเยี่ยม 2543 หนังสือพิมพ์มติชน

☑ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ส่วนกลางดีเด่น 2546 ชมรมสื่อมวลชนพิษณุโลก

☑ รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 2546 ผลิตสารคดีสื่อบรรอบเรื่องเมืองสองแคว

☑ รับเชิญศึกษาดูงาน โครงการอินเตอร์เนชั่นแนลวิศวะเตอร์ ณ สหรัฐอเมริกา 2546

• นายบุญนำ เกิดแก้ว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ มีผลงานและประสบการณ์ อาทิเช่น

• “นาอิน” ลูกกลม-ส.ป.ก.เจ้าปัญหา “ชาติตระการ” ประกาศเขตทับที่

• ชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ให้ทุน “ท่าปลา” ผู้ กฟผ.

• ชาวบ้านร้อง ส.อบต. อย่าขายตัว! นายก “ป่าคาย” ชี้ต้องฟังประชาชน

• รายงานพิเศษ 34 ปี แห่งการต่อสู้บนที่ดินราชพัสดุ ฤาจะ ไม่มี “แผ่นดิน” ให้หัชชขึ้นอีกต่อไป

• ปะทุ! ด้านโรงโม่ “เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำชมพู” รวมพลังชาวบ้านสู้ถึงที่สุด

• ร้อง นอก. นายทุนต่างถิ่นจ้องสูบ “ธรณีสงฆ์”

• อบต.แม่เมาะ หนุนชาวท่าปลาขงข้อมูลขึ้นฟ้อง กฟผ. ชดเชย

• กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน “เขายี่นก” ด้านนายทุนร้องที่ดินอุตรดิตถ์ ตรวจ นส.3ก. ถูกต้องหรือไม่

• “ป่าคาย” ขึ้นร้อง “เจิมศักดิ์” ผ่าน ปช.วุฒิสฯ ทวงเขายี่นก

• พ่อเมืองอุตรดิตถ์สั่งตรวจสอบโรงงานกระดาษปล่อยสารพิษลงแม่น้ำ อบต.ป่าคาย เตรียมออกข้อบังคับเล่นงานโรงงาน

• จับตา “อบต. ป่าคาย” ต่อ-ไม่ต่ออายุ “เหมืองหินอ่อน”

• นายมงคลเขาวราช ทั้งมั่งมี ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เครือเนชั่นกรุ๊ป, กรุงเทพธุรกิจ คมชัดลึก ประจำจังหวัดพิษณุโลก และผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “เผ่าไทย” พิษณุโลก มีผลงานและประสบการณ์ ดังนี้

• ทุกข์ของชาวตำบลบึงกอก-กับอนาคต

บ่อกำจัดขยะรวมพิษณุโลก

- ✦ ผู้เฒ่าวัย 85 อุทิศบั้นปลายคืนป่าให้แผ่นดิน ปลุกและดูแลป่าในที่ดินวัดมาต่อเนื่อง 29 ปี
- ✦ ระบบบำบัดน้ำเสียเมืองสองแควเสร็จแล้ว...แต่ใช้ไม่ได้ “จีอีโอ” แก่ควน
- ✦ กำหนดเขตการใช้ที่ดินเพื่อการอนุรักษ์บริเวณเขาหิน ประเด็นร้อนรอการตัดสินใจจาก

ชาวบ้านอำเภอเนินมะปราง

- ✦ จีนผลิต ลาวใช้ ไทยเมิน ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำขนาดจิ๋ว
- ✦ สรุปรายงานข่าวกิจกรรมในด้านการพัฒนาขององค์กรทั้งภาครัฐราชการและเครือข่าย

องค์กรภาคประชาชนในท้องถิ่นพิษณุโลก

2. ประเภทหนังสือพิมพ์ในท้องถิ่นดีเด่น ได้แก่

หนังสือพิมพ์ปิงเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยมีคุณสบเกษม แหงมงาม เป็นบรรณาธิการและผู้อำนวยการ ผลงานรายงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

☑ กระบวนการตัดไม้สาละวิน

แม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน , จังหวัดตาก

☑ มลพิษสารแคดเมียมแม่ดาว

และพระธาตุผาแดง

☑ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง

☑ ระดมคนอุ้มผางต่อต้านการก่อสร้างคลองลาน-อุ้มผาง

☑ เตือนภัยดินโคลนถล่มอำเภอแม่ระมาด หลังจากมีการตัดไม้ทำลายป่า

☑ ทำวิกฤตให้เป็น โอกาสต้องเด็ดขาดกับการตัดไม้ทำลายป่า

☑ จับไม้เถื่อน “ทุ่งเสลี่ยมสุโขทัย” ฤาจะเป็น “สาละวิน” ภาคสอง

☑ ม้า ไม้ มนุษย์ (เถื่อน) อภรรพัสลับไม้เชื่ออย่าลบหลู่

☑ แฉเส้นทาง ไม้เถื่อนเมืองตากอำนาจมืดปิดปากเขมือบป่า

☑ ธารน้ำใจช่วยเด็กแม่ระมาด ปัญหาอุทกภัยที่ไม่เคยยุติ

☑ ”องคมนตรี” ถิ่นตัดถนนผ่าป่าอุ้มผาง รุมว.ทรัพยากรฯ ถอยทบทวน

☑ ร่วมกันปลูกป่า 80 พรรษามหาราชัน

☑ ทำลายป่าเผาป่า บทเรียนที่ต้องแก้ไข

3. เยาวชนผู้มีบทบาทเด่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

☝ นายปรีชา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

☝ นาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

☝ นางสาวคณิษฐา ปฎิเสน

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง

บรรยายพิเศษเรื่อง ภาวะโลกร้อนกับทางออกของการแก้ไขปัญหา
โดย ดร.จิรพล สตินฐนาวา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหิดล

เป็นภาพที่มองจากดวงจันทร์ ถ่ายโดยดาวเทียมที่อยู่ข้างนอก โคจรรอบโลก จะเห็นว่าโลกของเรามีไอเย็นจริงๆ เบื้องหน้าเบื้องหลัง ข้างหลังก็ไม่มีอะไรแล้ว ไม่มีอะไรที่จะเข้าไปอยู่ใกล้ๆ เพราะฉะนั้น ถ้าหากเข้าไปในความเป็นจริง ไม่มีตำรองจะเห็นว่าโลกนี้สีน้ำเงิน สวยงาม มองเห็นทวีปแอฟริกา มองเห็นยุโรป จากการถ่ายที่มองได้แต่ไกล บางครั้งถ่ายมาในบางที่ห้องฟ้าโปร่งจะถ่ายออกมาได้ชัดแจ๋วเลย

ภาพนี้เข้ามาใกล้อีกนิดหนึ่ง จะเห็นทวีปอเมริกาใต้ ทวีปอเมริกาเหนือ อ่าวเม็กซิโก ขอบอนุทวีปนี้ พาไปไกล พาไปดูภาพรวมกว้างๆ ก่อน จากนั้นโลกเข้ามาเชื่อมโยงถึงตัวเราอย่างไรบ้าง

สีน้ำเงินที่เห็นอยู่เป็นน้ำทะเล มหาสมุทรแอตแลนติก แปซิฟิก ขั้วโลกใต้อยู่ตรงนี้ ขั้วโลกเหนือ นี้เป็นภาพตอนที่แถมใส่มาขึ้น ก็ให้เห็นโลกของเราใบสวยงามนี้ มีท้องทะเลสีน้ำเงิน ท้องทะเลสีน้ำเงินกลับกลายเป็นว่า สีเข้มของทะเลดูดความร้อน ถ้าหากว่ามีสีของหิมะ ของน้ำแข็ง สีขาวของหิมะของน้ำแข็งจะช่วยสะท้อนความร้อนออกไปภายนอกได้ดีกว่า แต่พื้นที่ที่กลายเป็นสีน้ำเงิน จะกักเก็บความร้อนไว้มาก เป็นการกักเก็บความร้อนไว้ที่น้ำทะเลค่อนข้างมาก เป็นสาเหตุที่ทำให้น้ำแข็งละลาย ภาพนี้จะทำให้เราเริ่มเห็นว่าขั้วโลกเหนือไม่มีน้ำแข็ง

ที่นี้กิจกรรมการผลิต และการบริโภคของเราวันหนึ่งๆ จะปล่อยก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ออกไปขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศตลอดเวลา แม้แต่เมื่อวานนี้การสูบบุหรี่ คิววันที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ก็จะเดินทางขึ้นไปด้วย กว่าที่จะเดินทางขึ้นไปถึงชั้น 12-16 กิโลเมตร ในชั้น..... ไปเรื่อยๆ เราเผาฟาง เผาป่าเผาเศษกองไม้ข้างบ้านเรา หลูๆ กวๆ คิวนั้นก็เดินทางขึ้นไป ที่เป็นเขม่า บางส่วนสะท้อนไปก็เจอมฆ บางส่วนเข้าไปก็ถูกดูดซับไว้ในผิวโลกของเรา แล้วก็สะท้อนกลับมาใหม่

นี่เป็นชั้นบรรยากาศ ชั้นเรือนกระจก มีการสะสมความร้อนขึ้นตรงนี้ พอสะสมขึ้นตรงนี้ก็ทำให้โลกของเราร้อนขึ้น ปรากฏการณ์ชัดเจน เมื่อโลกเราร้อนขึ้น ผิวโลกร้อนขึ้น ความชื้นที่ผิวดินก็จะหนีออกจากพื้นดิน ความชื้นที่เราต้องการมากคือ ความชื้นประมาณ 20 เซนติเมตร จากผิวดิน เป็นความชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อการเกษตร เป็นความชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูก มันก็หนีออกไปจากพื้นดิน พอหนีออกจากพื้นดินไปเป็นอย่างไรครับ พื้นดินก็จะมีน้ำชื้นน้อยลง โดยเฉพาะพื้นที่ป่า เวลาเกิดไฟไหม้ป่าก็จะลากลูกไปหลายวันกว่าเราจะดับได้ ถ้าหากเกิดไฟฟ้าในฤดูฝน แนนอนไฟป่าก็จะถูกจำกัดที่อยู่ตรงนั้น นี่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าเคียวนี้ร้อนมากขึ้น

การปล่อยก๊าซขึ้นไปในชั้นบรรยากาศเป็นปริมาณเป็นล้านตันต่อปี จากการติดตามปริมาณก๊าซที่อยู่ในชั้นบรรยากาศ พบว่า ในหลายปีที่ผ่านมาปริมาณก๊าซนี้เพิ่มมากขึ้น และที่สำคัญอุณหภูมิของโลกก็เพิ่มมากขึ้นด้วย อุณหภูมิของโลกเราสี่หมวกก็เพิ่มขึ้น อย่างที่บางคนได้สัมผัสว่าร้อนขึ้น และก็ร้อนขึ้นกว่าก่อนนี้มาก เพราะว่าร้อนแล้ว นี้ครับที่บอกว่าแสงแดดและความร้อนเข้ามา แต่การถ่ายเทความร้อนให้ออกไปข้าง

นอกน้อย ฉะนั้น โลกของเราเก็บความร้อนมากกว่าเก็บความร้อน แสงแดดนำความร้อนเข้ามามากกว่าปล่อยออกไปโลกจึงได้ร้อนขึ้น

นี่เป็นปริมาณน้ำในที่แตกต่างกันทั่วโลก อยู่ในท้องทะเล 97 ส่วน และอยู่ที่อื่นๆ เป็นน้ำจืด 3 ส่วน ใน 3 ส่วนอยู่ที่ขั้วโลกใต้ 91 ส่วน อยู่ที่ขั้วโลกเหนือเพียง 8 ส่วน และที่เหลือก็อยู่ตามภูเขาและที่ต่างๆ

นี่คือขั้วโลกใต้ มีรูปร่างเป็นอย่างนี้ ตรงที่ว่่าน้ำทะเลซึมเข้าไปใต้ก้อนน้ำแข็งแล้ว เป็นเหตุให้ก้อนน้ำแข็งแตกออก หลุดออกเรื่อยๆ ปปรากฏการณ์นี้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ โดยการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่เกิดขึ้นจากการทำเกษตร การเผาป่า เคี้ยวจะให้ภาพที่ชาวต่างประเทศถ่ายเข้ามา จะเห็นว่าประเทศไทยเผาป่ามากแค่ไหน เค้าไม่ได้อยู่ในเมืองไทย เค้าอยู่บนดาวเทียม เขาอยู่ที่อเมริกา เขารู้เลยว่าที่ไหนเผาป่า วันเดียวกันมีไฟป่าเกิดขึ้นกว่า 400 จุด

นี่เป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่า ถ้าพื้นโลกเป็นน้ำแข็งจะสะท้อนความร้อนได้ดี สะท้อนความร้อนจากดวงอาทิตย์ได้ดี แต่ถ้าพื้นโลกเป็นทะเล จะดูดซับความร้อนจะทำให้โลกเราร้อนขึ้น

นี่เป็นก๊าซเรือนกระจกที่เข้ามา เข้ามาด้วยดีแต่หาทางออกไม่ได้ นี่เป็นกระแสน้ำอ่อนทั่วโลก พอได้รับแสงแดด ได้รับความร้อนขึ้นมา ไอน้ำก็จะเอาความร้อนไปที่ต่างๆ พอถึงขั้วโลกเหนือน้ำก็จะเย็นลงแล้วก็จะไหลกลับมารับความร้อนที่แปซิฟิก เขาเชื่อว่าจะหยุดทำงาน ในเมื่อน้ำแข็งที่ขั้วโลกเหนือละลายไปหมดแล้ว กระแสน้ำอ่อนจะหยุดทำงาน เมื่อหยุดทำงานโลกเราก็จะหนาวขึ้น อย่างในหนังเรื่อง The Day after tomorrow ที่หลายคนได้ดูไปแล้ว และคิดว่าจะเป็นไปได้จริงหรือ ที่โลกเราจะมีหิมะปกคลุม มีโอกาสเกิดขึ้นได้ครับ

นี่คือขั้วโลกใต้ สีขาวนี้ครับ เรียกว่า แอนตาร์กติค (Antarctic) มีขนาดใหญ่กว่าทวีปออสเตรเลีย (Australian) เหตุผลที่พูดถึงขั้วโลกใต้เพราะว่า เป็นจุดสำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตเรามาก นี่เป็นแผนที่ขั้วโลกใต้ แบ่งเป็นขั้วโลกใต้ซีกตะวันออก และซีกตะวันตก

ผมขออนุญาตนิดหนึ่งในตรงนี้ว่า เกี่ยวข้องกับเราอย่างไรบ้าง ขั้วโลกใต้ซีกตะวันออก มีน้ำแข็งปกคลุมสูง 5 กิโลเมตร ขั้วโลกใต้ซีกตะวันตกมีน้ำแข็งปกคลุมสูงประมาณ 3 กิโลเมตร น้ำทั้งหมดที่อยู่ตรงนี้น้ำแข็ง น้ำจืดที่อยู่ตรงนี้ประมาณ 3 ล้านลูกบาศก์กิโลเมตร ซึ่งถ้าเกิดโลกร้อนขึ้น แล้วน้ำแข็งก้อนนี้ละลาย น้ำทะเลในโลกจะสูงขึ้นประมาณ 5 เมตร นั่นหมายถึง ชายทะเลแถวๆ จะถึงอยุธยา แถวๆ อ่างทอง เพราะนั่นเป็นที่ลุ่มทั้งหมด แล้วเราก็กลัวว่าตรงนี้จะละลาย เพราะถ้าละลายหมด เคี้ยวจะให้เห็นว่า ภาพที่เสนอเป็นภาพที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ ไม่ใช่ภาพจากความเชื่อจากความกลัว จากการนั่งทางใน เป็นเหตุการณ์ที่ถ่ายรูปมาแล้ว และก็เกิดขึ้น และกำลังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

น้ำแข็งที่ละลายมานี้จะทำให้ น้ำทะเลสูงขึ้น ความร้อนจะทำให้ น้ำทะเลระเหยขึ้น แล้วตกลงมาเป็นหิมะ หิมะก็พอกสูงขึ้น ขณะเดียวกันตรงชายขอบก็จะถูกน้ำทะเลที่ร้อนกว่ากัดเซาะเข้าไป

นี่คือแท่งน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในขั้วโลกใต้ ความสูงประมาณ 400 เมตร แล้วก็ละลายแล้ว ตรงนี้เป็นน้ำตกลงมา นี่คือน้ำแข็งที่ละลายแล้ว ถามว่า ในเมืองไทยน้ำทะเลขึ้นหรือยัง น้ำทะเลเริ่มขยับขึ้นแล้ว มีวัดที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันนี้ต้องย้ายออกไป เพราะน้ำทะเลทะลักเข้าไปในพระอุโบสถ ท่าน

เจ้าอาวาสวัดท่านบวชตั้งแต่สมัยเป็นเณร ยังเดินเวียนเทียนอยู่รอบพระอุโบสถ ตอนนี้อยู่ไม่ได้แล้ว เคี้ยวนี้ ต้องย้ายวัดไปอีก 40 กิโลเมตร นี่เป็นก้อนน้ำแข็งที่ละลายแล้ว นี่เป็นทะเล นี่เป็นน้ำแข็งที่แตกออกมาเมื่อ สิงหาคม 2545 น้ำแข็งที่แตกออกมา แตกออกมาเป็นปริมาณถึง 3,500 ตารางกิโลเมตร แล้วเป็นน้ำแข็งที่มี อายุ 9,000 ปี ไม่ใช่ น้ำแข็งที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว แล้วแตกออกมาไม่ใช่ เป็นน้ำแข็งที่มีอายุเก่าแก่ คั้ง 9,000 ปี การละลายของน้ำแข็งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นี่คือ ธารน้ำแข็ง มันหดสั้นไปเรื่อยๆ เพราะว่าไปวางอยู่บนพื้นน้ำทะเลที่มีความสูง นี่คือการแตกหัก ออกมาของน้ำแข็งจากขั้วโลกได้ เคี้ยวนี้สมัยใหม่ทำให้เราเห็นภาพรายวันว่าเกิดอะไรขึ้น นี่เป็นธารน้ำแข็งที่ ไหลลงสู่ทะเล เมื่อปี 2001 ต่อไปปี 2001 เดือนพฤศจิกายน พื้นที่ประมาณ 2,000 ตารางกิโลเมตร นี่เป็นรอย แตกที่เห็น โกลๆ กว้าง 6 เมตร นี่ก็หลุดออกมาข้างนอกแล้ว นี่เป็นภาพที่นักวิทยาศาสตร์โลกท่านหนึ่ง คิดตามอยู่ว่า น้ำแข็งที่ขั้วโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง เมื่อหักออกมาเขาก็รีบนำเสนอในข่าวต้น ชั่วโมงเลย นี่ต้องหลุดเพราะข้างในเป็นทะเลสาบ ซึ่งน้ำอุณหภูมิสูงกว่าน้ำแข็งค่อนข้างมาก ซึ่งในที่สุดก็ หลุดออกมา ภาพนี้จะเห็นว่า น้ำแข็งที่สูงประมาณ 80 เมตร พังล้มลงไป ภาพนี้เกิดขึ้นถ่ายเมื่อเดือนมกราคมที่ ผ่านมานี่เอง

นี่คือคน นี่คือน้ำแข็งที่สูงขึ้นประมาณ 3 กิโลเมตร จากคนจะเห็นว่าเล็กนิดเดียว นี่ขั้วโลกใต้ได้รับ น้ำแข็งหลุดออกมา นี่ก็คน น้ำแข็งที่สูงขึ้นอีก 200 เมตร นี่คือภาพถ่ายของคนที่มีภูเขาน้ำแข็งอยู่ข้างหน้า น้ำแข็งไหลลงสู่ทะเลโดยตรง และเป็นปรากฏการณ์ที่ไหลเร็วกว่าปกติ นี่เป็นภาพที่จับมาได้ว่า กำลังเกิดขึ้น จริงๆ นี่เป็นก้อนที่หลุดออกมาแล้ว และกำลังละลาย ถ้ามองจากภาพถ่ายดาวเทียมจะพบว่า ธารน้ำแข็งหด สั้น เริ่มแตกยุบไปเรื่อยๆ นี่คือน้ำแข็งที่หลุดออกมาแล้ว สูงประมาณ 30 เมตร ที่เห็น โกลๆ สีขาว จะเห็นว่า มี ธารน้ำแข็งเกิดขึ้น บางทีน้ำแข็งที่ละลายย่อยลงมา ถัดลอยอยู่บนผิวน้ำ 1 ส่วน น้ำแข็งจะอยู่ใต้ผิวน้ำอีก 10 ส่วน รูปนี้สูง 10 เมตร อยู่ใต้น้ำ 100 เมตร นี่เป็นน้ำแข็งที่จมอยู่ข้างล่าง

นี่เป็นบางส่วนของน้ำแข็งที่หลุดออกมา เมื่อเดือนมีนาคมนี้เอง อันนี้ก็สูง 80 เมตร นี่สูง 400 เมตร น้ำทะเลร้อน กว่าอุณหภูมิเยือกแข็ง ก็ทะเลเข้าไป แล้วก็ค่อยๆ พังลงมา นี่คือน้ำตกที่ไหลลงมา นี่คือน้ำที่เรากล่าวได้ ในตอนกลางวัน ตอนนี้อยู่ไม่ได้แล้ว มีหมดแล้ว ขนาดกลางคืนก็ยังเป็นแบบนี้ เพราะว่าขั้วโลกใต้จะสว่าง 6 เดือน และมี 6 เดือน นี่คือน้ำที่น้ำทะเลทะเลเขาเข้าไปเป็นโพรง ข้างบนรับน้ำหนักไม่ไหวก็พังลงมา นี่เป็น ภาพที่พังลงมาชัดเจนมากขึ้น ถ้าเป็นการพังตามปกติปี ถึงฤดูร้อนพัง ถึงฤดูหนาวเกิดขึ้นใหม่ก็ไม่เท่าไร แต่ ว่าน้ำแข็งที่พังลงมาไม่ต่ำกว่า 100 ปี

การลดลง การละลายของน้ำแข็งนับวันจะเพิ่มมากขึ้นๆ นี่เป็นภาพของน้ำแข็งก้อนมหึมา ก้อนนี้ยาว 120 กิโลเมตร กว้าง 24 กิโลเมตร แล้วเคลื่อนตัวมา ทำท่าว่าจะชนปลายแหลม นี่ถ่ายเมื่อวันที่ 25 มกราคม แล้วไม่ชน ภาพต่อไปจะเห็นว่า ชนแล้ว ชนก้อนน้ำแข็งที่หลุดไป หลุดไปตรงนี้ 5 กิโลเมตร เหตุผลที่ปลาย เดือนมกราคมไม่ชน เพราะว่ามีน้ำแข็งได้ก้อนนี้ลงไปลึกมาก เมื่อมาเกยตื้นแล้วก็หลุดไป แต่ปัจจุบันน้ำทะเล แลบน้ำร้อนขึ้น ทำให้น้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำหดสั้นลง วิ่งเข้ามาชน ภาพนี้จะเห็นว่า ชนแล้วหลุดไป เป็นการชน

ในช่วง Condition Century ในรอบศตวรรษ ในรอบ 100 ปี มีวิกฤตขึ้นครั้งยิ่งใหญ่เท่านี้ วัตถุประสงค์วิ่งไปชนยาว 10 กิโลเมตร กว้าง 28 กิโลเมตร ใหญ่กว่าเมืองลอนดอนทั้งเมือง จนเมื่อ 18 เมษายน นี้เอง

นี่เป็นภาพแผนที่โลกที่แสดงถึง ปรากฏการณ์การเกิดภัยพิบัติที่หลากหลายทั่วโลก เกิดขึ้นในปีเดียวกัน เกิดขึ้นเยอะมาก สีเขียวพวกนี้คือ น้ำท่วม สีน้ำตาลเหลืองคือ พื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง ส่วนข้างบนเป็นสีน้ำเงินฟ้าๆ เป็นพื้นที่ที่เจอพายุหิมะ ในปีเดียวกันจะเจอภัยทุกชนิดเลย แถบทุกภูมิภาคทั่วโลก

นี่จะเป็น 47 ยังไม่รวมจุดนี้ที่มีสีน้ำเงินเกิดขึ้นมาด้วย เพราะฉะนั้น การแปรปรวนของอากาศเกิดขึ้นในทุกห้วงอวกาศ ภัยที่ตรงข้ามกันเกิดขึ้นในวันเดียวกัน ในบางพื้นที่เกิดพายุหิมะ บางพื้นที่เกิดภัยแล้ง แล้วเกิดน้ำท่วมในวันเดียวกัน

นี่คือ ภาพของประเทศไทย ซึ่งจริงๆ จะเห็นได้ว่าสีส้ม สีเหลืองนี้ก็คือ กลุ่มควันที่เกิดจากการเผาป่า ภาพนี้ถ่ายเมื่อวันที่ 7 มกราคม โดยภาพถ่ายดาวเทียม ถ่ายลงมาแล้ว พบว่า เกิดกลุ่มควันหนาแน่นมากในภาคกลาง ภาพตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือตอนล่าง

นี่เป็นภาพที่ถ่ายโดยดาวเทียม สีชมพูแดงเป็นปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 20 มกราคมที่ผ่านมา เป็นภาพที่ฟ้องชัดเจนว่า เป็นภาพที่เกิดจากการเผาไหม้ของป่านั่นเอง ในวันที่ 20 มกราคม ชาวบ้านที่เข้าไปหาของป่า อย่าไปโทษแม่เมาะ เพราะว่าแม่เมาะยุติงานแล้ว และก็ไม่ได้เป็นก๊าซแบบนี้ นี่เป็นก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจก

นี่เป็นภาพดาวเทียมที่ถ่ายมาจากภาคอีสาน กรุงเทพฯ อยู่ตรงนี้ พิชญ โลกอยู่แถวๆ นี้ นี่คือประเทศไทย ตามแนวขอบคือ แม่น้ำโขง ไหลลงมา ไปจนถึงจังหวัดตราด สัตหีบอยู่ตรงนี้ อรุณา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม แล้วก็สมุทรปราการ อยู่ตรงนี้ วันนั้นเป็นวันที่ท้องฟ้าแจ่มใสมาก ฟ้าเปิด และภาพนี้เข้ามาได้ก็เลยถือโอกาสถ่าย ถือโอกาสนำภาพนี้เข้ามาให้คุณกัน สีเขียวนี้อคือพืชไร่ ผู้ผลิตอาจจะคิดว่า เป็นความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจริงๆ ไม่ใช่ มองลงไปใกล้ๆ มองลงไปลึกๆ จะเห็นว่าเป็นไร่ ไม้ยืนต้นแถบจะไม่เหลือแล้ว ไร่นี้ก็หมดไป ขณะที่ยังมีคนตัดไปทำซูปหน่อไม้ ไร่ก็จะหมดไป

จุดสีแดงที่เกิดขึ้นหลายร้อยจุดในวันเดียวคือ ตำแหน่งที่เกิดไฟป่า อันนี้ดูจากดาวเทียมก็จะสามารถบอกตำแหน่งได้เลยเพราะว่า เม็ดแดงๆ ที่เกิดขึ้นบนแผนที่โลกทั่วไปนี้คือ เม็ดแดงๆ ของไฟป่า

อันนี้ก็กลับไปดูใหม่ว่า น้ำแข็งที่ขั้วโลกเป็นอย่างไร ตรงนี้เริ่มละลายหดสั้นลงไป ตรงนี้คือส่วนที่ไหลลงสู่ทะเล ก็ยังคงจับก้อนเป็นน้ำแข็งอยู่เป็นก้อน ตรงนี้อุณหภูมิยังต่ออยู่ แต่ตอนนี้หลุดแล้ว

นี่เป็นธารน้ำแข็ง แล้วภาพต่อมาก็คือว่า ตรงนี้คือธารน้ำแข็งที่เคยเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เส้นสีเหลืองก็คือเกิดขึ้นเมื่อปี 2001 ในปี 2004 ถอยลงไป

นี่คือธารน้ำแข็งหลายๆ แห่งทั่วโลก ด้วยอุณหภูมิที่สูงขึ้นในปี 1780 แล้วก็หกดมา ในปี 1935 , 1956 , 1964 , 1971 , และ 2001 เหลือแค่นี้ จะเห็นว่า การหดสั้นลงเป็นดัชนีบ่งบอกว่าโลกร้อนขึ้น ทำให้น้ำแข็งละลายลงไป

นี่คือขั้วโลกเหนือในฤดูหนาวน้ำแข็งทะเลก็จะหนาแน่น ตรงนี้คือ กรีนแลนด์ น้ำแข็งก็จะมีขนาดใหญ่หิมามาก สูง 3 กิโลเมตร เขาเชื่อว่าหากตรงนี้จะละลายลงมา สหรัฐอเมริกาก็คำนวณว่า ถ้าตรงนี้จะละลายลงมา น้ำทะเลทั่วโลกจะสูงขึ้นประมาณ 6 เมตร หรือ 20 ฟุต

เมื่อที่ 4.80 เมตร นี่ถ่ายใลกๆ ขึ้นมาข้างบนแล้ว ก้อนน้ำแข็งก็หดลง เคยหนาแน่นปกคลุม 98% ตอนนี้ก็หดลง ถลกลงมาแล้ว นี่คือส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนนี้เปลี่ยนแปลงมากที่สุด ส่วนสีฟ้าเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

แหลมฟอริกา แนวสีแดง สีส้มคือ แนวที่น้ำจะท่วมขึ้นไปได้ แหลมฟอริกา ทั้งหมดจะเป็นแบบนี้ แต่สีแดงคือ พื้นที่ที่เมื่อน้ำทะเลสูงขึ้นแล้ว ไม้อามีก็จะจมน้ำได้

ขั้วโลกใต้ตอนพระอาทิตย์ตก หลายคนก็อยากจะดูภาพว่า เกี่ยวโยงกับประเทศไทยอย่างไรบ้าง ภาพนี้เป็นภาพสหรัฐอเมริกา เมื่อ 20,000 ปีที่แล้ว น้ำทะเลไม่ได้อยู่แบบในปัจจุบัน แต่มันอยู่ลึกลงไป 400 ฟุต นี่คือนิวเจอร์ก นี่คือนิวอิงตัน

ถ้าหากน้ำทะเล น้ำแข็งละลายลงไป ถ้าก้อนแรกละลายลงไปในน้ำทะเลจะสูงขึ้นประมาณ 16 ฟุต หรือประมาณ 4.80 เมตร น้ำทะเลก็จะขึ้นไป ถ้าหากโลกยังร้อนอยู่ แล้วน้ำแข็งละลายลงไปอีก ตอนนี้ทั้งนิวเจอร์ก และนิวอิงตัน อยู่ใต้น้ำแล้วครับ ลองดูสิว่า ถ้าน้ำทะเลสูงขึ้นอีก เนื่องจากน้ำแข็งที่ขั้วโลกละลาย สหรัฐอเมริกาเป็นอย่างไร? รัฐนี้ทั้งรัฐไปเลยอยู่ใต้น้ำทั้งหมด ถามว่าเขาเตรียมการไหม ตอนนี้เขากำลังศึกษาเตรียมการอยู่ว่าจะเตรียมรับสภาพการณ์อย่างไร เตรียมอพยพ เตรียมช่วยเหลือคนที่อ่อนแอ คนที่มีอายุสูงอายุอย่างไรบ้าง

นี่คือแหลมฟอริกา เมื่อ 20,000 ปีที่แล้วใหญ่ขนาดนี้ แล้วเวลาผ่านไปน้ำแข็งละลาย น้ำทะเลมาอยู่ที่ขอบสีดํา และถ้าเมื่อน้ำทะเลยังละลายต่อไป น้ำทะเลก็จะสูงขึ้นไปอีก ถ้าหากก้อนแรกละลาย 4.80 เมตร น้ำทะเลก็จะปิดปลายแหลมไม้อามี แล้วถ้าเกิดน้ำทะเลสูงขึ้นอีก ก็จะหายไปทั้งปลายแหลม สหรัฐอเมริกาที่ไม่มีข้อยกวันที่จะทำให้รอดจากเหตุการณ์ดังกล่าวไปได้

นี้จะแสดงให้เห็นว่า ถ้าน้ำทะเลสูงขึ้นจะเป็นเช่นไร นี่เป็นประเทศไทย โลกที่ร้อนขึ้นจะทำให้ น้ำแข็งละลาย แล้วน้ำแข็งที่ละลาย จะเห็นว่าเส้นสีดํา สมัยก่อนเมื่อ 20,000 ปีที่แล้ว ทะเลอยู่ไกลออกไปมาก เพราะตอนนั้นโลกก็ยังหนาวอยู่ แล้วปรากฏว่าเส้นสีดําคือ น้ำทะเลที่อยู่ตามชายขอบปัจจุบันนี้ ณ วันนี้ แต่ถ้าเกิดน้ำแข็งที่ขั้วโลกใต้ละลายไปก่อนหนึ่ง ถ้าก้อนแรกละลายไปทะเลจะมาเป็นแบบนี้ ชายทะเลจะอยู่แถวๆ อ่างทอง ออยุธยา แล้วพืษาก็จะหายไปบางส่วน ภาคใต้ก็จะหายไปบางส่วน และถ้าน้ำแข็งที่ขั้วโลกใต้และขั้วโลกเหนือละลายอย่างต่อเนื่องก็จะหมดไป ชายทะเลใหม่จะอยู่ตรงนี้ เพชรบูรณ์ยังอยู่ ภาคอีสานยังอยู่ อยู่บุรีรัมย์เล่นน้ำได้เลย ไม่ต้องขับรถไปที่อื่น ดินทะเลเลย แล้วภาคตะวันออกก็คือ เขาเขียว เขาชะเมา เขาสองดาว เทือกเขาแถบนี้ ส่วนน้ำทะเลก็จะขึ้นไปไกลเลนนครสวรรค์ไปแล้ว ผมเข้าใจว่าพืษุโลกแถวๆ นี้ ปลายขอบของน้ำจะอยู่ขึ้นไปเลยถึงสุโขทัย น่าจะเป็นแถวๆ ลำปาง ที่พูดไม่ได้เพื่อให้เกิดความตกใจและรีบกลับไปย้ายบ้านนะครับ

แต่เมื่อให้ทราบว่าการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลกนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เมื่อไม่นานมานี้เองก็มีการค้นพบว่าป่าที่ อ่ามกอลอง จังหวัดแพร่ มีการค้นพบว่ามีปะการัง และไม่ใช่ชนิดเดียว ตั้งหลายตารางกิโลเมตร แสดงว่าต้องมีประวัติการเป็นทะเลมาก่อนที่อ่ามกอลอง จังหวัดแพร่ มีการเจอหอยทะเลจำนวนมากมหาศาลที่น้ำหนาว แสดงว่าตรงนั้นเคยมีน้ำเค็มมาก่อนแล้ว ฉะนั้นคงไม่แปลกอะไร ถ้าน้ำเค็มจะกลับมาใหม่ จากการใช้ทรัพยากร จากการใช้พลังงาน ที่เรามองว่าขยะน้ำเสียในบ้านเรา ขณะนี้ไม่ใช่ มันมีอย่างอื่นที่มากกว่านั้นอีก นี่ก็คือสิ่งที่นักวิทยาศาสตร์ที่ทั่วโลกเฝ้าติดตามดู และไม่ใช่เรื่องของการคาดคะเน ไม่ใช่เรื่องของการคาดเดาอะไรทั้งสิ้น แต่เป็นเรื่องของความเป็นจริงที่ถ่ายรูปได้แล้ว สัมผัสได้แล้ว

ส่วนเว็คนามตรงนี้ไม่เหลือเลย นี่ก็กัมพูชา เราไม่ได้ถ่ายมาทางตอนใต้ ภาพนี้เขาได้มาโดยบังเอิญ (ชื่อหน่วยงานที่ถ่ายภาพ ฟังไม่ชัด) เขาให้ประเทศไทย ไม่ได้มีการว่าจ้าง ถ่ายแล้วก็ฉายไปทั่วโลก ผมก็เข้าไปสัมผัสและก็รับเอาออกมาให้คุณ

นี่คือโลกใบน้อยในอินเทอร์เน็ต ที่เราเหลืออยู่ตอนนี้ นี่เขาสูเอซ นี่ยุโรป ประเทศไทยอยู่แถวนี้

ในภาวะโลกร้อนที่เป็นอยู่ในตอนนี้ก็คือว่า สถานการณ์นั้นไม่ว่าจะเปิดไฟทุกดวงเลย หยุดการใช้รถทุกคันเลยเนี่ย มันก็เกิดขึ้นและกำลังมา ไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ ถึงแม้ว่าจะตั้งใจอย่างไรก็แล้วแต่ตอนนี้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่ออกไป แต่ละวันๆ วันเนี่ย รวมแล้ว 1 ปี 7,000 ล้านคน โลก มหาสมุทรกับป่าไม้ สามารถดูดซับได้เพียง 3,000 ล้านตัน อีกครึ่งหนึ่ง ขึ้นไปบนชั้นบรรยากาศ ฉะนั้น แนวทางที่ทำได้ดีที่สุดคือ การมาร่วมกันปลูกต้นไม้ที่มีอายุยืน ดูดซับกลับลงไป

ผมขับรถส่วนตัวปีหนึ่ง 25,000 กิโลเมตร ก็ค่อนข้างเยอะ เพราะว่าต้องเดินทางไปมาเยอะ 25,000 กิโลเมตร ผมปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ ปล่อยปีละ 750 กิโลกรัม แล้วหากจะดูดซับ 750 กิโลกรัม ผมต้องปลูกต้นไม้ปีหนึ่ง 21 ต้น เพื่อดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ โดยที่ต้นไม้แต่ละต้นต้องมีอายุยืน 40 ปี หรือไม่เช่นนั้น ผมก็ต้องปลูกมากกว่านั้นอีก นี่จะเห็นนะครับว่าเราทำลายระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ด้วยการที่ใช้พลังงานที่สิ้นเปลืองโดยขาดความเข้าใจ ฉะนั้นก็ขอให้คืนนี้เข้าไปไหนไกล 20.45 น. ช่วยกันปิดไฟ และไม่ใช่ปิดเฉพาะคืนนี้คืนเดียว ไม่ใช่จะประหยัดขับรถไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เฉพาะวันนี้วันเดียว แต่ต้องทำต่อเนื่องทุกวัน

ถ้ามีโอกาสถ้าเป็นไปได้ก็ช่วยกันปลูกต้นไม้ หลายประเทศในยุโรป ปัจจุบันนี้หันมาปลูกต้นไม้ในเขตเทศบาล เทศบาลไม่ต้องปลูกเลย มีแต่ชาวบ้านอาสาไปปลูกให้ เขารู้ว่าเขาปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การใช้พลังงานเยอะ เขาอยากจะปลูกต้นไม้ดูดซับขึ้นมาใหม่ นั่นก็เป็นปรากฏการณ์ที่หลายประเทศกำลังตื่นตัวกันในขณะนี้ นี่ก็เป็นข่าวที่นักวิทยาศาสตร์ได้เฝ้าติดตามกันเป็นรายชั่วโมง ในบ้านเรายังไม่ค่อยได้เป็นข่าวนักเพราะว่า การติดตามกระแสนี้ยังไม่มากนัก

ครับนี่ก็คือภาพที่ผมอยากจะนำเสนอในวันนี้ นะครับว่า เป็นเรื่องของภาวะเรือนกระจกที่ส่งผลทำให้เกิดโลกที่ร้อนขึ้น และโลกที่ร้อนขึ้นก็มีผลกลับชีวิตพวกเรา ซึ่งทุกๆ วัน เรารู้ดีอยู่แล้ว เวลาในหน้าแล้งที่ผ่านมามีอากาศร้อนจริงๆ ก็ขอให้พวกเราช่วยกันหาหนทางว่าจะทำอย่างไร หลังจากที่ยุทธศาสตร์เสร็จจะครับว่า

จะหาอย่างไรที่จะช่วยกันลดภาวะเรือนกระจกที่ส่งผลทำให้โลกร้อน และน้ำแข็งที่ขั้วโลกจะละลาย ตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามวัฏจักรต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ

อาจารย์ก็ได้ให้ข้อคิดที่ทำให้เราได้ตระหนักอย่างเป็นรูปธรรม ท่านได้บรรยายให้เราได้เห็นภาพก่อนที่จะเกิดความตระหนักก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์อย่างน่าสลดใจนะคะ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงคะ ขอเสียงปรบมือให้ท่านอีกครั้งคะ

ลำดับต่อไป ดิฉันขอเรียนเชิญท่าน รศ.พัฒนา ราชวงศ์ ประธานคณะทำงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง มอบของที่ระลึกแก่ท่านวิทยากรคะ ขอเรียนเชิญคะ

การใช้พลังงาน การบริโภค การเดินทาง การผลิตทั้งภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม รวมทั้งการปนเปื้อนต่อแหล่งน้ำ ทรัพยากรดิน และอากาศ ได้ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงปริมาณการไหลเวียนของสารประกอบคาร์บอนมอนนอกไซด์ในระบบนิเวศ โดยเฉพาะการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าสู่ชั้นบรรยากาศ และการลดขีดความสามารถในการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ กลับสู่การสะสมในระบบนิเวศ นอกจากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์แล้ว กิจกรรมต่างๆข้างต้น ยังปล่อยก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ มีเทน ออกไซด์ของไนโตรเจน และกำมะถัน รวมทั้งฝุ่นละออง ขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศ เป็นเหตุให้มีการสะสมของก๊าซเหล่านี้เป็นปริมาณมาก ติดต่อกัน จนเกิดภาวะเรือนกระจกที่มีการกักเก็บความร้อนที่ผิวโลก เพิ่มขึ้นตามลำดับ เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศ และอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกสูงขึ้น โดยเฉพาะนับ แต่ภายหลังที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงสองทศวรรษล่าสุด ที่มีปริมาณก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศเพิ่มขึ้นจาก 278 ส่วนในล้านส่วน ในช่วงก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม เป็น 380 ส่วนในล้านส่วน ในปี 2004 เป็นผลให้อุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกสูงขึ้น 0.7 องศาเซลเซียส ในช่วงเวลาเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศ ได้เกิดขึ้นให้สัมผัสได้ด้วยหลากหลายลักษณะ ชาวคานาดาได้พบว่า น้ำแข็งที่ขั้วโลกเหนือตกลง เมืองและชุมชนหนาแน่นในแถบลาตินอเมริกา และเอเชียใต้ต้องประสบพายุฝน และภาวะน้ำท่วมรุนแรง ชาวยุโรปพบว่าธารน้ำแข็งที่ตั้งอยู่หลายพื้นที่เริ่มละลายและหดตัว มีไฟป่าเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และเกิดคลื่นอากาศร้อน

จากการศึกษาวงปี ปะการัง และฟองอากาศในชั้นน้ำแข็งของนักวิทยาศาสตร์พบว่าการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่ยืนยันการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศในหลายทศวรรษที่ผ่านมา และยังพบว่าโลกได้ประสบภาวะอากาศร้อนอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อนในช่วงเวลาเป็นล้านปี ปีที่อากาศร้อนเป็นประวัตินิยามปีเกิดขึ้นนับแต่ปี 1989 เป็นต้นมา และภาวะอากาศร้อนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วก็เกิดขึ้นในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาเอง ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ด้านภาวะอากาศได้รายงานต่อสหประชาชาติว่า มนุษย์ได้ประสบกับภาวะอากาศร้อนที่เกิดจากกิจกรรมการผลิต และการบริโภคของตนเอง

ถ้าการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ยังคงเกิดขึ้นต่อไป ด้วยอัตราที่เพิ่มมากขึ้น ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะส่งผลให้อุณหภูมิของอากาศทั่วโลกสูงขึ้น 2 ถึง 5 องศาเซลเซียส แสดงถึงภาวะอากาศร้อนขึ้น จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แต่ระดับของผลกระทบต่อระบบนิเวศต่างๆ อาจแตกต่างกัน นับแต่การละลายของน้ำแข็ง อุณหภูมิของน้ำทะเลที่สูงขึ้น การกลายเป็นไอที่เพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงต่อภาวะทางการเกษตร และการแพร่ระบาดของโรคหลายชนิด

นักวิทยาศาสตร์ยังวิตกกังวลด้วยว่าเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น จะส่งผลต่อการละลายของน้ำแข็งที่ขั้วโลกเหนือ และขั้วโลกใต้ และจะทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น ในเวลาอันใกล้

ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากถึง 7 พันล้านตัน ถูกปล่อยออกสู่ชั้นบรรยากาศ ขณะที่ ป่าไม้และทะเลสามารถดูดซับก๊าซกลับคืนมาได้เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น ที่เหลือก็จะสะสมในชั้นบรรยากาศ และทำให้ปริมาณก๊าซนี้ในชั้นบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณการสะสมได้เพิ่มขึ้นสองเท่า ของปริมาณที่เคยเกิดขึ้น นับแต่ปี 2001 เป็นต้นมา แสดงถึงขีดความสามารถในการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของธรรมชาติได้ถึงขีดจำกัดแล้ว

การประชุมระดับโลกที่ประเทศบราซิลได้ตกลงร่วมกันที่จะลดอัตราจากการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศ ด้วยการจัดทำอนุสัญญาเกียวโต ในปี 1997 ที่จะมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 16 เดือนกุมภาพันธ์ 2005 เป็นต้นไป ที่จะให้ประเทศอุตสาหกรรมลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลงมาได้เพียงเล็กน้อย ขณะที่สถานการณ์ในปัจจุบัน ยังเป็นเงื่อนไขที่จะต้องมีการลดการใช้พลังงานและปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในทุกประเทศ ทั้งที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศทั่วโลก

ถ้ำรถยนต์ถูกใช้งานตลอดทั้งปี จะมีระยะการเดินทางเฉลี่ยที่ 25,000 กิโลเมตร และถ้ำรถยนต์คันนี้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงหนึ่งลิตรได้ระยะทางเฉลี่ย 8.3 กิโลเมตรตลอดทั้งปี จะต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง 3,000 ลิตร แต่ลิตรของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ถูกใช้ไป จะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 2.5 กิโลกรัม การใช้รถยนต์คันนี้จะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตลอดปี 7,500 กิโลกรัม การดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ของต้นไม้ตลอดทั้งปีเท่ากับ 9 กิโลกรัมต่อต้น จะต้องปลูกต้นไม้ขึ้นมาใหม่เพื่อดูดซับก๊าซที่เกิดขึ้นจากการใช้รถยนต์ตลอดปี 833 ต้น และถ้าต้นไม้ที่ปลูกแต่ละต้นมีอายุยืนยาวถึง 40 ปี จำนวนต้นไม้ที่ปลูกเพื่อลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเดินทางและใช้รถยนต์คันนี้ จะเหลือเพียง 21 ต้น แต่ยังคงมีการปล่อยก๊าซจากการใช้ไฟฟ้า น้ำ และวัสดุอื่นๆ อีกมาก ที่จะต้องหาทางช่วยกันลด และป้องกันผลกระทบต่อภาวะอากาศรอบตัวเรา

แล้วเราควรจะเริ่มที่การปลูกต้นไม้ หรือการลดการเดินทางให้น้อยลง ถ้าลดไม่ได้ ก็ลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการเดินทางให้น้อยลง เลือกใช้รถยนต์ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น หรือทำทุกอย่างที่ว่านี้พร้อมๆ กัน ซึ่งจะต้องทำทุกคน ทุกประเทศ และทุกวันด้วย

บรรยายพิเศษเรื่อง ชีวิตธรรมดาชนคนภาคเหนือตอนล่าง
ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548

วันที่ 1 มิถุนายน 2548

ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
โดย รศ.ดร.ประจักษ์ สายแสง คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นมัสการพระคุณเจ้า

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ท่านคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก และท่านที่ปรึกษาคณะทำงาน สิ่งแวดล้อมภาคเหนือ
ตอนล่าง ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

...ประกาศยุทธศาสตร์สองแควกันเสียทีเถอะ ท่านที่อยู่นครสวรรค์ จะอยู่ที่พยุหะคีรี หรือว่าเขาแก้ว
จะอยู่ที่โกรกพระ หรือว่าจะอยู่ที่บรรพตพิสัย แถวๆ บางตะหงาย ที่มีจารึกแม่นางเม็งอยู่ ดิดเขตขาฉวรถักษ
บุรี หรือจะอยู่ที่ตาก หลายท่านก็อาจจะอยู่ที่แม่ระมาด แม่สอด หรืออยู่ที่เชียงทอง กำแพงเพชร หลายท่านคง
มาจากบ้านปากอ่าง บ้านเสากระโดง หรือบางท่านอาจจะอยู่ที่ติดๆ กับเรานี้แหละครับ อำเภอไทรงาม ซึ่ง
ประชากรร้อยละ 80 เป็นคนอีสาน อยู่เพชรบูรณ์ หลายท่านคงจะอยู่นางิ้วก็มี บางท่านก็อาจจะมาจากบ้านหมู
บุค ก็มีมัง หรืออะไรที่บ้านธารทิพย์ หลายท่านมาจากนาตระกรุด ศรีเทพ จากหล่มเก่า ก็มาจากบ้านหินกั้ง
หินฮาว บุ่งตะคราด ก็ตามใจเถอะ หรือทางพิจิตรก็อยู่ใกล้ๆ ตรงนี้ ถ้าพูดไปก็คงไม่ค่อยจะจบหรือก มัน
มากมาย

ย้อนกลับไป 40 กว่าปี ตอนที่ 40 กว่าปีก็น่าสงสารเด็กที่นั่งข้างหน้าผมตรงนี้ เด็กอายุยังไม่ถึง 10 ปี
เลขนั่งตรงนี้ ย้อนกลับไปสัก 40 ปีก่อน มันมีอะไรอยู่ในบริเวณนี้ะครับ

แต่ก่อนคนที่ไม่มีที่ดินเป็นของตัวเอง ถ้าพูดง่ายๆ นส.3 ก็ไม่มี นส.3 ก. ก็ไม่มี โฉนดไม่ต้องพูดถึง พอ
อาศัยอยู่ไปได้วันหนึ่งๆ รอบๆ ในเมือง ใช้คำว่า “รอบๆ” ถ้าเป็นชนบทไม่ได้ลำบากขนาดนี้ บางคนก็อยู่
แถวๆ ทางรถไฟ สองข้างทางรถไฟจะเป็นของนครสวรรค์ ตั้งแต่ปากน้ำโพขึ้นมา หรือว่าจะจะเป็นแถว
อุตรดิตถ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิจิตร แถวสะพานหิน แถวโรงแรมนิ่วหัวหิน เดิวนั้นมีโฉนดแล้ว นิ่วหัวหินมี
คณะลิเกเยอะแฉะนั้น บางทีเป็นที่สาธารณะอยู่ที่นั่นมานานตั้งแต่สมัยไหนต่อไหนก็ไม่รู้ ช่วงของปู่ของปู่ก็
อาจจะมั่งคั่งตรงนั้น อยู่กันมานานจะถามว่ามีความสุขไหม? ก็ตอบไม่ถูกหรือก มีความทุกข์ไหม? ก็ไม่เชิง
อาศัยจับปลาตรงนั้นก็ได้ เก็บผักตรงนั้นก็ได้ มันมีกิน ไม่อดตายจะมีสุขภาพไหนก็แล้วแต่ แต่ละท่าน เพราะ
ความสุขแต่ละคนไม่เหมือนกันหรือก แต่มีอยู่มีกินพอสมควร

เก็บมาได้มากๆ หนอยก็ขาย ขายก็พอมีเงินอยู่บ้าง ก็ไม่ได้รวยอะไร นักหนาหรือ บางทีก็ขาดก็ยืมเขาแถว
นั้น ยืมไปทำกิจกรรมอย่างอื่น ไม่ได้ไปซื้อของกินอะไรหรอกครับ พอหยิบยืมกันได้

ในช่วงประมาณ พ.ศ.2511 ผมมาอยู่พิษณุโลกเป็นปีแรก อยู่ในเมืองบริเวณใกล้ๆ สนามบิน พอฝน
ตกเท่านั้น ฝนตกลงมาท่าใหญ่ สักพักฝนก็หยุด โอ้โห! ไม่รู้ว่าปลาเดินขบวนมาจากไหน ว่ายมาเต็มไปหมด
เลย ตกใจหมดเลย แม้แต่ประไลก็ออกมาด้วย และช่วงๆ ตรงไหนที่มีช่องว่างอยู่มีกบประจำอยู่รูละตัว เดิน
ไปไหนมาไหนเห็นหน้าเห็นตาตกท่ายกัน ได้ตลอดเลย ตอนกลางคืนพอไฟสว่างมาปรับ แมงดาบินมาจะชน
หัว ตอนนั้นหัวก็ไม่ได้เป็นอย่างนี้ มันไม่น่าเชื่อมันมีถึงขนาดนั้น ถอยหลังกลับไปได้แค่ 40 ปี

ย้อนกลับไปได้แค่ 8 ปี ผมมาเช่าบ้านอยู่รอบ มอ. ด้านนี้ใกล้ๆ ยังมีกบยังมีปลาเหลืออยู่ แต่พอมาถึง
เมื่อประมาณ 5 ปีที่แล้ว ไม่รู้ว่าพวกนี้มันหายไปไหน บางทีมันก็ตายไปรวมๆ กันก็มี ตามชาวบ้านเขาก็บอ
ก ว่า มันเกิดจากยาฆ่าหอยเชอรี่ ผมก็บอกว่าเกิดจากการที่นำไปใส่หอยเชอรี่นั่นแหละ ก็เพราะหอยเชอรี่มัน
กินข้าว แล้วหอยเชอรี่ แล้วหอยเชอรี่มาจากไหน แต่ย้อนแต่ออกมาก็ไม่เคยได้ยิน หอยบ้ำประเภทนี้ ก็ทราบ
ว่าเขาเอามาจากต่างประเทศ ที่เอามาเพราะไข่สวย เป็นสีชมพู ออกมานี้งามเหลือเกิน คนเอามาก็คงจะเอา
ฆ่าแมลงตามมาด้วย จากนั้นก็ปล่อยจากเชียงราย ยันไปถึงปัตตานี ไม่รู้ว่า 3 จังหวัดจะโดนหรือเปล่าไม่รู้ ไม่
กล้าลงไปเหมือนกัน นราธิวาสปล่อยมันทั่วไปหมด ก็กัดข้าว

ที่นี้พวกเราก็ต้องยอมรับว่าพวกเราชาวนา ผมก็ชาวนา พอมีอะไรกัดข้าวเราจะทำอย่างไร ใน
สมัยก่อนกัดข้าว เรายังทำไมนะ เอาฟูราดานใส่ ไม่รู้จะฆ่าอย่างไร ที่จริงใส่ปุ๋ยกัดข้าวเนี่ย คนโบราณเขาทำดี
จะตายไป เขาเอาถึง เอาบั้งฝงลงไว้ แล้วปุ๋ยก็เดินไปตกในบั้งเต็มไปหมด นำสงสารปูอยู่ที่อื่นๆ ไม่ตก ทะเลถึง
เดินเข้าไปเล่นในบั้ง เอาปูมาทำลาย ลาบปูที่อร่อยนะ โขลกใส่ครกตำละเอียดแล้วกรองด้วยมีผ้ากรอง อร่อย
มากทางเหนือเอาไปทำน้ำปู แก้วอุดรดิษฐ์ แก้วบ้านน้ำอ่างเนี่ย น้ำริคเอาไปทำน้ำปูทั้งนั้น น้ำปูกินเข้าไป
มากๆ จะปวดเมื่อย แต่อร่อย แล้วเขาก็ไม่เห็นใช้ยาอะไรเลย คนยุคนั้นทำไมฉลาดขนาดนั้นก็ไม่รู้

ก็เคยถามคนแก่คนเฒ่าที่พิชิตว่า เวลาปูกัดข้าว หอยมาทำอย่างไร ก็บอกไม่เห็นยากเลย ก็ปลูก
สะเดาที่หัวไร่ปลายนานา ปลูกเข้าไปถึงเวลาต้นสะเดา ใบสะเดาก็หล่นลงไป สารจากใบสะเดา ก้านสะเดา มัน
ระคายเคืองพวกปู พวกหอย ผมไม่ได้ถามปู ถามหอยนะมันต้องระคายเคือง เพราะปูหอยจะคอบไปอีกที่ไม่มี
ใบสะเดาพวกนั้นอยู่ ไปรวมกันอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน เราก็เอาอะไรไปซ่อนขึ้นมาแล้วก็เอามากินได้ ไม่ถึงกับ
ฆ่าล้างโคตรปู ฆ่าล้างโคตรหอย แต่ก็ทำให้มันกัดข้าวน้อยไปหน่อยหนึ่ง พอมาอยู่ร่วมกันได้ มันให้โปรตีน
เรา เราก็กินมัน มันก็กินข้าว ก็พอแบ่งกันอยู่ได้อย่างสบายๆ

แต่พอเป็นสมัยหลังเปลี่ยนมาเป็นยาฆ่าแมลงหอยเชอรี่ บ่อปลาอยู่ทางนี้เกิดปลาตาย อยู่ปลาที่เลี้ยง
เอาไว้ก็หงายท้องเต็มไปหมด ตกอกตกใจทำไมมันถึงตาย ยาฆ่าแมลงไม่พอเพียง ฆ่าหญ้าตามเข้าไปด้วย
หลายยี่ห้อ ไม่เฉพาะฆ่าปลา ฆ่าหอยเท่านั้น คนที่ไม่ได้สวมรองเท้า ไปฉีดยาฆ่าหญ้าเสร็จ หญ้าคาโผล่ใหม่
เดินเหยียบฉีกลงไปให้ ทางสารที่อยู่เขาก็เข้าไปในแผล ทำให้แผลเป็นสีม่วงสวย แสบจะต้องตัดเท้าเลย เขา
เริ่มง เขาก็คือพวกเรา เริ่มง เอ๊ะเกิดอะไรขึ้น น้ำที่เคยกินได้อยู่ในเมือง น้ำตามลำธาร แถวสระแก้ว แสบจะ
ดื่มได้ ในช่วงปี 2511 ผมไปเชียงใหม่ ลงสถานีรถไฟที่เชียงใหม่ เดินไปทางสะพานนวรรตน์ นักโบราณคดี

พักผ่อน หารถไม่ค่อยได้ก็เดินเอา ถนนเงียบเงียบเลย ช้างๆ เป็นสันป่าช้อย มีลำห้วยเดินลงไปช้อนเอาน้ำ
ขึ้นมาดื่ม รสดีด้วย

เดี๋ยวนี้ลองไปกิน คาของทีเลขนะจะบอกให้ มันเต็มไปด้วยความสุข อยู่ด้วยกันให้สบาย ถึงเวลาที่
เขาออกไปขายมั่ง อะไรมั่ง ส่วนคนที่อยู่รอบๆ จะเป็นที่บางระกำ บางกระทุ่มอะไรก็แล้วแต่ ชาวนาเดี๋ยวนี้
หน้าตาสดใส รูปร่างทำที่กำยำ เวลาไปไหน ชาวบ้านเขาก็เอากระแจะออกมาให้ดื่ม มีดื่มข่าปลา มีดื่มข่าไก่ ขุด
ตะไคร้ตรงนั้นขึ้นมา เต็ดเอาใบมะกรูดลงมา 3-4 ใบ ขุดเอาข่าขึ้นมา มะนาวก็เอาตรงนั้น มีน้ำปลาหรือเกลือ
ใส่ กินดื่มข่ากับกระแจะ เข้าประคุดเออ หน้าตาเป็นสุข

พอไปดูเดี๋ยวนี้เพื่อนๆ ผม อายุเข้า 60-70 แล้วหน้าดูไม่ได้เลย เทียว่นหมดเลยครับ ถามว่าไปทำ
อะไรมา นิดชาเราก็นึกว่าไปนิดชาที่โรงพยาบาล ชิตยาคือ นิดชาทั่วๆ ไป ยาเนี่ยยามาอะไรก็ไม่รู้ ทำไมเพื่อน
เรากลายเป็นคนแบบนี้ ไอ้ที่น่าสงสารก็คือ พรรคพวกที่อยู่แถวริมทางรถไฟ ไอ้นี้ปรับทุกข์แล้ว นโยบายการ
พัฒนาเมืองมีผังนะ ที่สาธารณะตรงนั้น เขาจะไม่ให้อยู่ เอาละคราวนี้อยู่กันมาแต่อ่อนแต่ออก ถ้าไม่ได้อยู่
ตรงนั้นเขาขับไล่ จะไปอยู่ตรงไหน ถามว่าจะไปอยู่ตรงไหน? ไม่รู้? เอาไหนเป็นอย่างนั้นได้ละ นอกจากจะ
ไม่รู้แล้วการทำมาหากินก็ฝืดเคืองนะครับ

ผักบุ้งที่เคยกินได้ดีๆ ก็กินได้ไม่ค่อยดี เก็บขายคนก็ไม่ค่อยอยากกินเท่าไรนัก เพราะน้ำตรงนั้นเริ่ม
เสีย เสียแล้ว ดายละทุกข์ยากทำไมมาเกิดในช่วงนี้ ทำกรรมมากแต่ชาติไหนก็ไม่ทราบ ทำไมมาเริ่มเป็นอย่าง
นี้ ใครจะช่วย เงินก็ไม่ค่อยมี ลูกที่กำลังเรียนก็มี เจ็บไข้ได้ป่วยก็มีอยู่เสมอ ถ้าโดนไล่ที่ออกจากที่สาธารณะจะ
ไปสิงอยู่ตรงไหน

จะอ่อนวอนใครดีละ นำสงสารครับ ชีวิตแบบนี้ไม่ใช่ว่าจะเกิดเฉพาะคนในเมืองคนที่อาศัยที่สาธารณะ
ในเมือง ต่อไปคนต่างอำเภอก็จะเกิด ก็น่าสงสาร นำดาที่เคยยิ้มแย้มแจ่มใส เคยอัชชาศย์อันดีจะเปลี่ยนไป
ไหมหนอ? แต่ก่อนตื่นขึ้นมามีความสุข

เมื่อ 40 ปีก่อนเนี่ย ว่าเราจะเรียกสิ่งใด เรียกธรรมชาติทั้งหมด เราถือว่าธรรมชาติมีชีวิต เพราะฉะนั้น
ไม่ได้เรียกว่า “ดวงอาทิตย์” นะ เรียก “พระอาทิตย์”

...ไอ้ภูเขากลมไม่ค่อยเห็น ปัจจุบันเกิด 2 ครั้ง แล้วที่วังจันทน์กับน้ำก้อ เกิดอะไรขึ้น ทำไมผิดปกติ เกิด
จากน้ำมีอมุนุษย์ หรือเกิดจากอะไร นี่น่าสนใจ วิธีชีวิตของเรานี้แต่ก่อน เราพยายามที่จะอยู่กันอย่างสันติสุข
ระหว่างพืช ระหว่างสัตว์ ระหว่างธรรมชาติ ระหว่างเรา ปัจจุบันเราอยู่อย่างนั้นไหม? เรายังเคารพใน
ธรรมชาติอยู่ไหม? เมื่อตอนเกิดเรื่องที่น่าก้อ เขามีการเล่านิทานประกอบ จริงไหม? จริงไม่รู้ ผมไม่ยืนยัน แต่
ถูกศิษย์เล่าให้ฟัง ท่านที่มาจากน้ำก้อก็คงมีที่นี้ ลองสอบถามว่าจริงไม่จริง “มีชายคนหนึ่งซึ่งอายุมากพอสมควร
ฝัน ฝันว่าขึ้นไปตัดต้นไม้ ต้นไม้ที่ตัดยังไม่ได้อาลงมา ต้นไม้มาบอก “เอง ไม่ต้องขึ้นมาเอาข้า เดียวข้าลงไป
หาเอง” แก่คือคิดใจ เดียวต้นไม้จะลงมาหาอย่างแน่นอน คงจะเป็นอภินิหาร แล้วมีหน้าจ้กก่อนที่จะเกิดเรื่อง
ที่น่าก้อ เก้งเข้ามาในบ้าน จริงไม่จริงท่านที่อยู่น้ำก้อ กรุณายืนยัน คุณประสงค์ซึ่งเป็นผู้อำนวยการที่นั่นเล่า
ให้ผมฟัง

คุณไพศาล ก็เล่า เก่งตื่นป่าๆ คนสมัยก่อนรู้เลยเพราะเก่งต้องอยู่ในป่าไม่เข้าบ้าน เก่งตื่นป่า อับปรีช จัญไรนะ “พบรูน้าบาน พบฟานหน้าแห้ง” จะยุ่งนะ ปรากฏว่าเก่งตื่นป่าเข้ามาในหมู่บ้านคือกคใจโดยทั่วกัน อาหารมาหาโดยไม่ต้องไปแสวง จัดการ ไล่กัน จะยิงก็กลัว โคนพรรคพวกกันไปคนน้ำตาย จริงไม่จริงไม่รู้จะเกิน ไปมั้งเนี่ย จับแก๊งกคน้ำ เก่งตายก็กินกันในวันนั้นก็เกิดเรื่อง ไข่กินแล้วเกิดเรื่องมีเยอะนะ กินสัตว์ที่เข้ามาในเมืองแล้วเกิดเรื่อง กินสัตว์ที่แปลกๆ แล้วเกิดเรื่องก็มาก อย่างเช่นเมืองเชียงแสน โยนกนคร เชียงแสนล่มลงไปเพราะกินปลาไหลเผือก ไข่ใหม่? รับประทาน ในตำนานลองอ่านดูซิครับ ปลาไหลเผือกขนาดใหญ่ เข้ามาชาวบ้านช่วยกันจับ แล้วช่วยกันฆ่า ประกาศทั้งเมืองให้มาช่วยกันกินปลาไหลเผือก แบ่งเนื้อปลาไหลไปกินโดยทั่วถึงกัน คนที่ไม่ได้กินเพียงคนเดียวคือ ชายแก่ อายุมากออกจากกระท้อบไม่ไหว เดินไปกับเขาไม่ได้ จึงไม่ได้กินปลาไหลเผือกกับเขา แล้วกินเสร็จวันนั้นเมืองถล่มทั้งเมือง สงสัยจะเกิดแผ่นดินไหว ขุนไปทั้งเมือง คนไม่ตายเหลือคนเดียวที่มาเล่าให้เราฟังคือ ชายแก่นี้เองแหละ นี่ถ้าแกออกไปกินได้ แล้วตายเราไม่รู้เลยนะเนี่ยว่า ตายเพราะกินปลาไหลเผือก มีตำนานเล่าอย่างนี้

ที่หนองหานก็ถล่มก็เพราะอย่างนี้ เพราะไปกินกระรอกเผือก ที่เราเรียกว่า “ซอกค่อน” เห็นไหมท่าน ภาษาอีสานเรียก “ซอกค่อน” กินกระรอกเผือกเข้าไป ตอนกลางคืนพญานาคเล่นงานชาวเมืองถล่มทั้งเมือง

ไม้อะอื่น โกล เอาบั้งราชนกบ้านเรา พิษณุโลกก็ถล่ม ถล่มเพราะไปกินปลาหมอคั่วขนาดใหญ่ ปลาหมอคั่วเล็กก็ไม่กิน ไปกินคั่วหมี่มา กินเสร็จบั้งถล่มเป็นบั้งราชนกให้เขามาแข่งอะไรกัน (แฉัสสกี) ไม่ได้แข่งนะถ้าบั้งไม่ถล่มแบบนี้ เพราะฉะนั้นอย่าไปกินคั่วอะไรที่มันแปลกประหลาดนะ ไข่เผือกๆ อย่างหนึ่ง ไข่ตัวใหญ่ๆ อย่างหนึ่ง แต่จะพูดเป็นภาษาปัจจุบัน วันนั้นคุยกับท่าน รศ.พัฒนา เขาเรียกว่า อะไรที่มันตัดแต่งดี เอ็นเออย่าไปเล่นมัน กินเข้าเดียวมีอาการนะ มีหลายคนมาเตือนๆ นิสิตมันเยอะเลย ผมนะไม่กินหรอก นิสิตหญิงอย่าไปกินปลาทับทิมนะ เพราะปลาทับทิมโอ โมนเพศชายเยอะ เดี่ยวเป็นทอมกันทั้ง มอ. เลย บอกเฮ้ย! มันจะขนาดนั้นเลยหรอ น่ากลัว

แอ๊ปเปิ้ลท่านเห็นแอ๊ปเปิ้ลลูกโตๆ ใหม่อส่งมาจากญี่ปุ่น ที่ญี่ปุ่นมันทำให้ม้ากิน ไม่เชื่อ ไปถามไ้ฮ์ยูนดูสิ มันให้ม้ากิน พี่ไทยเอามาขายตอนแรกลูกละ 80 บาท เพราะคนไทยชอบเอาใหญ่ๆ หาเรื่องเนาะ

ชีวิตเราที่เป็นสุขอยู่พอสมควร พอมาถึงตรงนี้คนจนจะถูก ไล่ที่ คนหัวเมืองที่อยู่เนี่ย ถ่มไปหมดแล้วครับ วัฒนธรรมชีวิต ภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษเคยสั่งสมมา ถ่มขนาดไหนดูง่ายๆ ตอนนี่ แต่ก่อนมียาสั่งนะ ตั้งแต่อุดรดิษฐ์ ถึงอุทัยธานี เพชรบูรณ์ถึงตาก มียาสั่ง ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Condition to Position พิษอันมีเงื่อนไข เป็นยาสั่ง ยาสั่งเนี่ยใช้ในการฆ่าคน โดยคนที่ฆ่าจะไม่มีความคิด นั่นคือกินอะไร ไปเสร็จเรียบร้อยที่เราเอายาสั่งไว้ ถ้ามันไม่ไปกินของที่เราสั่งมันก็ไม่ตาย

เมื่อไร ไปกินของที่เราสั่ง มันก็ตาย จะ ไปจับมือใครคมว่าใครฆ่า สบายเลย เช่น สั่งให้กินไก่ตอนที่ยังไม่มีไข่หัวคนนี่แหละ กิน ไก่มันก็ตาย สั่งให้กินแอปเปิ้ล ถ้าไม่กินแอปเปิ้ลอายุ 96 มันก็ตาย เพราะฉะนั้นกินเมื่อไรตายเมื่อนั้น แสดงว่าเขาวางพิษอันมีเงื่อนไขไว้ คนแต่ก่อนเขาก็ทำยาสั่งไว้ สูตรที่แม่ระมาดกับสูตรที่อำเภอวิเชียรบุรีไม่เหมือนกันนะ ยาสั่งวิเชียรบุรี ศรีเทพ พวกทำยาสั่งมาจากสุรินทร์ จากบุรีรัมย์ จากโคราช แต่ของแม่ระมาดอีกกลุ่มหนึ่ง มาจากคนกลุ่มน้อย ของพิษณุโลกใช้ยาสั่งโดยใช้หัวใจโคร่ง โจงโคร่งไม่ใช่

“เสือโคร่ง” กบพินัยทั้งหมด 42 ชนิดในเมืองไทย จุดที่หนองอ้อก็เคยเจอ เข้าไปจุดในมอก็เจอ จุดที่ศิริมาศ
 สุขุขทัยก็เจอ ใ้พันธุนี้ รูปร่างหน้าตาไม่ได้สวยงาม มีตั้ง 42 ชนิด ตัวก็ไม่ได้อ้วนอะไร มีจุดต่าง ๆ สีเหลือง สี
 น้ำเงิน ตะปุ่มตะป่ำ ที่แปลกก็คือ คาโต เขี้ยวยาว ชาวบ้านเรียกงูปีแก้ว เพราะพวกนี้ไม่เคยขึ้นมาบนพื้นดิน
 ร้องเสียงยังกับปี เตยเรียก “งูปีแก้ว” งูปีแก้วมีดินนะท่านนะ พวกนี้กัดแล้วตาย หากินในที่ลึกลงไปประมาณ
 6 นิ้ว ในที่ที่ชุ่มชื้นตลอด กินไส้เดือน กินแมงกระซอน กินอยู่อย่างนั้น ไม่ขึ้นมาเลย ยกเว้น น้ำท่วม หายใจ
 ไม่ออก น้ำท่วมก็ขึ้นมา ฉะนั้น เมื่อน้ำท่วมจะมีคนตายโดยไม่มีสาเหตุอะไร ก็พูดกันว่าตายเพราะถูกไฟฟ้า
 ช็อต ใครมันบ้าเอาไฟฟ้าไปช็อตอยู่ในท้องนาไม่รู้ ที่จริงโคนตัวนี้กัด ตัวนี้ ตัวโจงโคร่งนี้แหละกัด
 โจงโคร่งมีพิษร้ายกัดตายเร็วนะท่าน เขี้ยวไม่มีพิษ แต่แบคทีเรียรอบ ๆ เขี้ยวมีพิษ คล้าย ๆ ตะกวดของ
 อินโดนีเซีย เขี้ยวไม่ได้มีพิษเหมือนงูเห่า แต่ว่าแบคทีเรียจำพวก Anaerobic อยู่ที่โคนเขี้ยวมีพิษ กัดเข้าเส้น
 เลือดใหญ่ตายเลย ไม่ถึงนาที เร็วกว่างูเห่าอีก พวกนี้เขาเอามาทำยาตั้ง เจอมันก็ต้องดีให้ตายหยั่งเขียด คือตาย
 แล้วเหยียดขาเลย ผีงแคะให้แห้ว เคี้ยวนี้ผีงแคะสองวันแห่งสนิท เอามาโขลก อย่าใช้ครกในครัวเขี้ยวนะ เอ
 ครกเอาสากต่างหาก เวลาจะโขรกใส่แว่นตาแบบที่เขาใช้ใส่เวลาอาบน้ำ เพราะไม่เช่นนั้นเวลากระเด็นเข้าตา
 ตาบอดอีก จมูกก็ปิดเสียดด้วยผ้าปิดแบบช่างตัดผม หรือจากรงใช้คาดปิดจมูกกันเขม่า และผมเข้า ถ้าไม่มีก็
 ผ้าอนามัยที่ไม่มีแถบขาว แต่เป็นห่วง คาดเข้าไปปิดใส่พอจะ stop ได้ เอาผ้าขาวปิดปากครก แล้วโขลกให้
 ละเอียด ใ้ที่ละเอียดออกมาจนเป็นผง จนปั้นเหนียว โจรเอาไปทำยาพิษ ยารม ไม่ใช่ยาแก้ลมนะ “ยารม” ใน
 พิษณุโลกยังมีอยู่ เมื่อกี้ที่ท่าน ดร. ท่านพูด พี่ชายของท่านคือ พล.ต.ต.พิมล สิบขุนาวา โจรปล้นด้วยยารม ยัง
 มีในพิษณุโลก วิธีปล้นก็คือ ไปก่อไฟใต้ฐานบ้านเรา แล้วมันก็ขึ้นอยู่เหนือกองไฟ เอาผงปั้น ๆ ใส่ในกองไฟ
 พอควันเข้าไปในบ้าน คนในบ้านสูดควันเข้าไป หลับ 7 ชั่วโมง เอาน้ำราด สาดเป็นถึง เตะก็ไม่ลุก ลากขึ้นไป
 ชั้นบนหัวฟาดบัน ไค่ลั่นคึก ๆ ยังไม่ลุกเลย ไม่ใช่มันเมานะท่านนะ มันโค่นยารม

การปล้นด้วยยารมนั้น ภาษาทางด้านพจนานุกรมนั้นเรียกว่า “สดมภ์” สดมภ์ คือการปล้นด้วยการม
 ยา เขาจึงมีคำว่า “ปล้นสดมภ์” แสดงว่าของพวกนี้มานานแล้ว ที่นี้เราไม่เอาไปทำยารม เราเอาไปทำยาตั้ง
 ตั้งอะไร ตั้งให้กินไก่อตายก็ไม่ยาก ก็เอากระดูกขาไก่อมาผึ่งให้แห้ง แล้วก็ทุบ ๆ เข้าไป กระดูกไก่อกลงข้างใน
 มีเชื้อสีม่วง ๆ ขุดออกมา แล้วเอามาปนผสมกันอัตราส่วน 1:1 มิดลิกรัม เอาใส่ในแก้วนํ้า แก้วนี้พอคิมเข้าไป
 นิดเดียว พอคิมเข้าไปพิษที่มีสีม่วงก็จะอยู่ในตัว ถ้าหากว่ากินไก่อเมื่อไร ตามเมื่อนั้น ไม่กินไม่ตาย 50 ปีไป
 กินก็ตาย

เวลาที่โคนยาสั่ง ผมจะร่วงง่ายนะ จับบีบหลุดบีบเลย เล็บมือเล็บเท้าเป็นสีม่วงทั้งหมด ศพเน่าเร็ว
 มาก ประมาณ 4 ชั่วโมง นี่คือยาสั่ง ที่นี้เมื่อมียาสั่ง เขาแก้ยาสั่งอย่างไร นี่พูดถึงคนชานเมืองของเราแต่ก่อน
 นะ เคี้ยวนี้อาจจะไม่ทราบก็ได้ ยาที่แก้ยาสั่งจะจัดที่สุดคือ “ปลาไหล” แต่ก่อนคนพิษณุโลกกินปลาไหลดิบ
 แล้งตาย พยาธิเยอะ ปลาไหลนี้แก้ยาสั่งนะ เขาเอาน้ำแกงเผ็ด ผัดเผ็ด ปลาไหลมีคุณอนันต์เพราะแก้ยาสั่งได้
 แต่มีโทษมหันต์เพราะปลาไหลก่อให้เกิดมะเร็งในระบบทางเดินอาหาร โดยเฉพาะถ้าใส่ใหญ่ กินเข้าไป
 มะเร็งฟาดอุดุดหมดเลย แล้วยังทำให้ริดสีดวงทวารกำริบ นี่คือพิษของปลาไหล ทั้ง ๆ ที่คุณของมันคือแก้
 ยาสั่งได้ คนโบราณฉลาด จัดการเอายาสั่งที่ดับพิษปลาไหลมาใส่ในแกงเผ็ดปลาไหล และผัดเผ็ดปลาไหล คือ

“ห้วกะทือ” กะทือมี 2 ชนิด คือ กะทือป่า กับกะทือบ้าน กะทือบ้านนั้นสีเหลือง ฉุนหน้อย กะทือป่าสีแดง (ไม่ฉุนเท่ากะทือคงเท่าไรนะ) กะทือบ้านเอาห้วมันหันใส่ไปไม่มากนัก คับพิชปลาไหลหมดเลย กินเข้าไปไม่เกิดมะเร็ง แล้วโรคสีดวงไม่กำเริบ

คนปัจจุบันไม่ได้มีสัมมาคารวะต่อบรรพบุรุษ ผิดเผ็ดปลาไหลใส่กระชายแทน กระชายมีทั้งหมด 11 ชนิด เรียก 11 specie กระชายเป็นยาปลูกเชิงของผู้ชายอย่างหนึ่ง ไอ้ที่เรียกกระชายดำ จริง ๆ ไม่ใช่กระชายดำ กระชายดำเอามาจากชาวเขา ภาษาม้งเรียกว่า “ซาจี” ยังมีกระชายขาวเรียก “ซาจีเคา” มีหลายพวงนะ ยังมีกระชายหอมอีก เขากำลึงวิจัยอยู่ที่เข็กน้อย กระชายแบบของเราที่ทางเหนือเรียก “ห้วราเอ” นะ รูปร่างของกระชายห้วเหมือนอะไรก็ไม่รู้อยู่แล้ว คุณเถะท่านที่รัก ซื่อบอกอยู่แล้ว กินเข้าไปปลูกเชิงผู้ชาย ขวดยเลย ปลูกเชิงทางทวารหนัก ก็เลยถามคนแก่คนเฒ่าที่พิจิตร คุณยายไปถามขณะที่ท่านอายุ 92 แล้ว ไปถามท่านว่า ยายจริง ๆ ผิดเผ็ดปลาไหลมันใส่กะทือไม่ใช่หรอ ยายบอก ว่า ถูกแล้วครู เขาใส่กะทือ แล้วถามว่าเดี๋ยวนีทำไมเขาใส่กระชาย มันมีสาเหตุคุณะครุนะ ไอ้กะทือเนี่ย ผู้หญิงกินเข้าไปมันอยากนะ มันอยากอะไร มันอยากมีตัว ที่นี้ไว้คนมีตัวเวลามันอยากมันก็บอกตัวมัน ตัวมันก็ปฏิบัติหน้าที่ให้ แต่ไอ้คนไม่มีตัว เมื่อกินเข้าไปแล้วเกิดอยาก ไม่รู้จะทำอย่างไร นั่งซึม เขาเรียกว่า “ซึมกะทือ” นั่งซึมกะทือ ซึมในความอยากเช่นนั้นหรือ ไอ้ของแบบนี้ วัฒนธรรมแบบนี้มันหมดไปเสียแล้ว ถูกหลานไม่ยอมรับ ท่านเชื่อไหม แล้วจะอยู่กับแบบใหม่ จะมีความสุขพอเพียงไหม

ได้ 2 อย่างแล้วนะ 1. คนจนจะโดนไล่ที่

2. อะไรที่ดีแต่โบราณโบราณไม่ค่อยจะยอมรับกัน เพราะมารับในสิ่งใหม่ซึ่งตัวก็ยัง

ไม่รู้ว่าเป็นอะไร

เด็กปัจจุบันมันเป็นเด็กคิดคัญชา ไม่ได้คิดกระต้อมหรือ เด็กปัจจุบันนี้คิดเกมส์ เกมส์ไม่ใช่เล่นนะ ไอ้คอมพิวเตอร์เกมส์เนี่ย ถึงกับต้องใส่ยาแล้วเดี๋ยวนี ไม่ใช่จากจิตแพทย์พูดกันธรรมดา มันคิดอะไรใหม่ ๆ ออกมาเยอะ เพราะว่าสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มันมี 3 อย่างนะ เขว่ามี 2 แต่ผมว่ามี 3 นะ นี่ผมคิดเอาเองนะ

1. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ป่าเขาถ้ำน้ำไพร แม่น้ำ

2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ทำขึ้น ดึก บ้านช่อง อาคาร คอมพิวเตอร์ อะไรที่มนุษย์ทำขึ้น

3. สิ่งแวดล้อมเหนือธรรมชาติ อันนี้มีนะท่าน อยู่ ๆ ไม่รู้ว่าเป็นอะไรกันทั้งหมู่บ้านเลย มีอาการคุ้มคลั่ง ไอ้นี้ไม่รู้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมอะไร นี่ก็เหนือธรรมชาติ เราจะรับหรือไม่รับก็ไม่รู้แหละ แต่ไอ้ผีนะ มันมีหรือไม่มี ผมก็ไม่ทราบ ตั้งแต่เกิดมาก็ไม่เคยเห็นสักทีผีนะ แต่ว่าเขาก็เชื่อกันอยู่พอสมควร มันอาจจะมิดก็ได้ อะไร

เขาก็เชื่อกันอยู่พอสมควร มันอาจจะมิดก็ได้ มันอาจจะไม่มีก็ได้ อะไรที่ไม่เคยเห็นอย่าคิดว่าไม่มี ไม่ใช่ไม่มี ถามว่า ทำไมไม่มี ตอบว่า ไม่เคยเห็น ไม่เห็นกับไม่มี มันคนละเรื่อง ของคือ ที่มีเขาเอาออกมาโชว์ให้เห็นกันไหม? ถ้าไม่เห็นก็จะบอกว่า อีคนนั้นต้องไม่มีแน่เลย เพราะไม่เอาออกมาให้เราดู เพราะว่ามันไม่ใช่พวกเรา เด็กกำลังซ้อมเชียร์ ร้องว่า “ไม่ใช่พวกเราเราไม่ให้ดู” ถ้าพวกเราเราก็จะให้ดู เพราะฉะนั้นไม่

เห็น กับไม่มี คนละเรื่อง ไอ้เรื่อง ผี จะว่าไม่มีก็ได้ เพราะว่ากำลังพิสูจน์ ค้นคว้ากันอยู่ ฟรังกำลังคน อย่าทำเป็นเล่นไป

คณะวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ที่อยู่ตรงนี้ เอาตำราเล่มไหนมาเปิดดูก็ได้ วิทยาศาสตร์แบ่งออกเป็นเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และต่อท้ายเป็นเส้นปะ เป็น ไข่ปลา เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า Spiritual science แปลว่า ศาสตร์ทางวิญญาณ ฟรังกำลังค้น ไม่นเกิน 60 ปี ค้นได้แน่รับรอง ไม่นเกินนี้ผมเชื่อ อายุผมไม่ถึงหรอก เกิน 60 ปี ถ้าถึงปรับ ม.นเรศวร ก็จะเปิดคณะอภินิหารศาสตร์ เมื่อคนบคิดจะประชุมก็บึ่งเข้าไปนั่งเลย ทุกคนกลัวเลข ภาควิชาไสยดำ เฮ้ย หัวหน้าภาคไสยดำมาแล้ว กัวมันเสกหนังสือเข้าห้อง หัวหน้าสาขาาแฝด มีครบ ไม่น่าจะครบท่าน

สมัยก่อนใครพูดถึงน้ำแข็งว่าไอ้คนนั้นบ้า พูดปลอมเท็จ ปั่นน้ำเป็นตัว รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาส ยุโรป จนรู้ว่ามันน้ำแข็ง ทรงทราบว่ามันน้ำแข็ง ท้ายสุดอยากให้คนไทยดู ตอนเสด็จประพาสสิงคโปร์ นำน้ำแข็งกลับมาด้วยครับ มีขี้เกลือ มีเกลือ พอมาเต็ม ถึงเวลาที่ตั้งหน้าพระบรมมหาราชวัง เข้าประกาศให้คนมาดู คนกรุงเทพฯ ไม่เชื่อ คนแก่คนเฒ่าไปดูเต็มเกลี้ยง ประมาณ 7 โมง แสงแดดส่องลงมาถูกน้ำแข็งออกมาเป็น 7 สี คนเฒ่าคนแก่ก้มลงกราบ ปัจจุบันเวลาจะกินต้องกราบ เกือบอะไรกัน

ของที่ว่าไม่มีระวังมันมีขึ้น ได้นะครับ วิทยาศาสตร์ก็คงค้นพบ ผมเชื่ออย่างนั้นนะครับ สิ่งแวดล้อมน่าจะมีอีกอย่างหนึ่งเหมือนกัน สิ่งแวดล้อมอันมองไม่เห็น ตัวนี้เป็นเรื่องที่น่ากลัวเหมือนกัน ของที่มองไม่เห็น อย่านเล่นกับของมองไม่เห็นนะครับ หายนะทุกวัน เพราะของที่มองไม่เห็นจริงไหมละ ถ้าไม่ใช่วิทยาศาสตร์มองไม่เห็น เชื่อโรคท่านมองเห็นไหมละ มองเห็นตัวมันหรือ โรคซาร์ก็ดี ใช้หัวคนก็ดี มีใครมองเห็นมันมั่ง ตัวมันทำข้างมันโค่นอัดค้ายาคาที่แล้ว ใช้หัวคน หากทำหมาก็เสร็จไปหมดแล้ว ท่านเชื่อไหม โคนยังเรียบแล้ว นี่มันเล็กทำอะไรไม่ได้ ยิ่งเล็กยิ่งน่ากลัว ไม่ใช่ของใหญ่เท่านั้นที่น่ากลัว ของเล็กนี่แหละ

ค่อยๆ หมดไปแล้วภูมิปัญญา ท่านงใหม่ตะกอน ทำไมคนโบราณไม่กินปลาตัวโต ลากูแบร์เข้ามาเมืองไทย น่าเกลียด ชื่อเดิมชื่อ ซิมมอนเดอร์ลากูแบร์ เป็นบาทหลวงฝรั่งเศสเข้ามาเมืองไทยในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ลากูแบร์บันทึกว่า "...คนไทยนั้นกินปลาตัวเล็กๆ ตัวโตก็ไม่กิน ไม่ปลุกผักกิน แต่เที่ยวเก็บเอาผักเอาหญ้าในป่ามากิน คนไทยไม่ป่วยบ่อยนัก นานๆ จะป่วยสักครั้ง ถ้าป่วยก็ไม่เข้าโรงพยาบาล เหมือนคนฝรั่งเศส แต่ไปเก็บเอาใบหญ้า ใบต้นไม้มากิน คนไทยก็หายป่วย..." นั้น ลากูแบร์บันทึกไว้

ตีความปัจจุบันต้องตีความให้ดี คนไทยปัจจุบันไม่ใช่โง่งนะท่านนะ เขารู้เรื่องสมุนไพร เรื่องอะไรของเขายะ จะเก็บอะไรมากิน ปลาทำไมกินปลาตัวเล็กท่าน ปลาตัวโตเขาไม่กิน ปลาช่อนก็ไม่กิน ตัวมันใหญ่เกินไป เพราะเขาต้องการให้พันธุ์ของปลามันอยู่ต่อไป เขาเลยไม่กินตัวโต กินแต่ตัวเล็ก ปลาช่อนที่มันว่ายดูแลลูกมัน ไม่ให้ลูกมันได้รับอันตราย เป็นพ่อปลาช่อนนะ อีแม่ปลาช่อนมันคอยกินลูกมัน พ่อปลาช่อนก็คอยปล่อย เขาเลยไม่ไปกินมัน กินพ่อปลาช่อนหมดเลยฝูงนั้นลูกคอก คนตะกอนเข้ามามีวิธี ปลาตัวเล็กแคลเซียมมันสูง กินเข้าไป โอ้โฮ! คนกินแคลเซียมมากๆ อารมณ์ดีถึงเกิดไหม? อารมณ์ดีนะ ปลาตัวเล็กกินได้ทั้งเกลือ กินได้ทั้งกระดูก ปลาชิวทอด ปลารากกล้วย มีแคลเซียม กินได้ทั้งตัว กินตัวโตๆ ก็แล้วแต่ถ้าเขา

อยากจะกิน ตัวเล็กกินดี แล้วที่เหลือๆ เขาก็ไม่ทิ้งนะ ปลาตะก่อน ปล่อยี่ให้มันเนาเอาไปทำปลาร้า ทำปลาร้ากันเต็มไปหมดเลย

อย่าเล่นกับปลาร้า ปลาร้าไม่ใช่ธรรมดาจะทานนะ ปลาร้านี้ส่งขายเมืองนอกตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จุดหมายเหตุลาถูแบร์ ลาถูแบร์กลับไปปารีส ฝรั่งเศสแล้วเพื่อนที่นั่นส่งปลาร้าไปให้หนึ่งไห พร้อมกับบอกว่า ขอให้สังเกตว่าน้ำปลาร้าไหนั้นขึ้นลงตามระดับน้ำทะเล โอ้โห! ไม่ใช่แค่กินปลาร้าอย่างเดียว แต่ คลั่งไคล้ ขนาดเปิดไหนั่งดูดตลอดทั้งวันทั้งคืน คุณมันจะขึ้นจะลงไหม คนไทยทำถึงขนาดนั้น ท่านเคยเห็นไหปลาร้าไหม? ตั้งแต่เกิดมา ไหปลาร้าไม่เหมือนกับจุ่นะ จู๋ที่ใส่ปลาร้าของคนพิศโลก กับไหปลาร้า ไม่เหมือนกัน

ไหปลาร้าแท้ๆ ฉบับดั้งเดิม ที่ปากไหมมีที่หล่อน้ำ เป็นฝาสองชั้น หล่อไว้กันหนอนมาผ่านผ่าน เพราะว่าปลาร้าที่ดีย่อมมีหนอน เพราะฉะนั้นก็กันหนอนไม่ให้ออกมาให้อยู่ในนั้น เอน้ำหล่อไว้ ด้วยเหตุนี้ใครก็แล้วแต่ที่ผอมๆ เวลาอาบน้ำฝักบัว มีน้ำขังอยู่ตรงนี้ ขังขนาดเอาช้อนชาตักดื่มได้ เขาจึงเรียกกระดูกตรงนี้ว่า “กระดูกไหปลาร้า” ที่มาของมันคืออันนี้

ไม่ใช่ไม่มีที่มา คนตะก่อน ปลาร้าเป็นอาหารคนภาคกลาง ปลาร้าคลาสสิก คือ ปลาร้าปลากะต๋ เวลาจะเอาปลาร้าไปกินนั้น เขาฉลาดจะตายไป ถ้าจะทำให้สุกเขาเอาไปขำห่อ แล้วหมกใต้เตาไฟ ทำให้ปลาร้ามีกลิ่นหอม เพราะฉะนั้น ภาษิตโบราณจึงเขียนว่า “ปลาร้าพันห่อด้วยใบข่า” แต่ข้านั้นคนโบราณใช้ “คควาย” ไม่ต้องผัดเสี้ยววรรณยุกต์หรือกรับ ค สระ อา ถิ่นาสงสารครูภาษาไทยยุคใหม่ “ปลาร้าพันห่อด้วยใบคา” “ใบคา” เนี่ยเขาใช้มุ่งหลังคานะนักเรียนนะ เป็นของสูงเอามาเกลือกเกลือกับปลาร้าของตำ ปลาร้ามีงสิของตำ ปลาร้าเขาเอาส่งออกปารีส ซะ ซะ ซ้ำ ใบข่า ถ้าปลาร้าตัวโตหน่อย เขาใช้ใบขมิ้น ถ้ารู้วิธีทำอาหาร รู้อะไรเยอะ

โบราณกินไก่ตั้งแต่อ่อนแต่ออก จนแก๊งค์จะตายอยู่แล้วเคยเป็นโรคเก๊าต์หรือ ไม่เคย กินยอดผักอยู่ตลอด ยอดผักคำถึง เคยเป็นโรคเก๊าต์หรือ ไม่เคย เพราะเขาไม่ได้กินไก่ธรรมดาเมื่อไร เขามีตะไคร้ มีใบมะกรูด มีข่าใส่เข้าไปด้วย อะไรที่ดับพิษเขาใส่ลงไป อาหารทุกชนิดของเราเป็นยาไปในตัว เดียวนี้กินไก่ย่าง ไม่อยากบอกยี่ห้อ กินเข้าไปให้โรคเก๊าต์จะกำเริบจนตายไป เพราะไม่เคารพบรรพบุรุษ ถ้าเคารพบรรพบุรุษจะไม่วิปริตขนาดนี้ ไม่วิปริตหรือกรับ สิ่งแวดล้อมไม่วิปริตขนาดนี้หรือท่านเชื่อไหม พูดยไปจะหมดเวลาแล้ว

ผมเนี่ยผีเงาะปากมาเพื่อการนี้โดยเฉพาะ เมื่อวานนี้พูดที่วิทยาลัยพยาบาล เขาก็ให้พูดตั้งสามชั่วโมงครึ่ง จะไม่หยุดเขาเลยให้หยุดก่อน สี่โมงครึ่ง นี่สี่สิบห้า นาที ก็พูดถึงวัฒนธรรมถูกลบล้างไป ทูกับภูมิปัญญาเดิมหมดไปเสียแล้ว คนเคยอยู่ในที่สาธารณะก็ถูกไล่ที่ การเกษตร แต่ก่อนเราทำ เราทำเพื่อหาความสุข ไม่ใช่ทำเพื่อหาเงิน เงินกับความสุขเป็นคนละเรื่อง ต้องแยกออกจากกัน

ผมยังสงสัยคนที่มีเงินมากๆ ในเมืองไทย มีความสุขไหม? ถ้าผมเกิดเป็นท่านนายกทักษิณ ผมจะไม่ยอมเป็นนายกฯ นะ เพราะกำไรปีที่แล้วของบริษัทตั้งเท่าไร หมิ่นหมกพันล้าน กำไรนะ กลุ่มใจเลขผม ไร่เงินลงทุนก็มีอยู่แล้วแสนล้าน บวกกำไรไปอีกหมื่นหมกพันล้าน ฝากไว้ดอกเบี้ยขึ้นอีกร้อยละเท่าไรก็ไม่รู้ ใช้งาน

หนึ่งวันละล้าน ยังไม่หมด เป็นโรคประสาทจริงๆ เอาจริงๆ ถ้าท่านมีเงินสักแสนล้านจะเอาไปทำอะไร หลาย คนบอกว่า มีตึกจะเอามาใช้ให้ดู ลองตึกจะเอาไปทำอะไรครับ สร้างบ้านหกสิบล้าน สร้างเข้าไป นั่นก็ไม่ใช้ บ้านแล้วครับ เป็นอะไรก็ไม่รู้ สร้างเข้าไปเลย ซ็อรถเลย รถสปอร์ตที่ออกมาใหม่คันละร้อยกว่าล้าน ซ็อรถกัน เล่น 5 คันเลย เสร็จแล้วทำอะไรกิน ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร เอาอย่างนี้ไหมละ พอเลิกสัมมนาเสร็จเรียใครคนละ สองหมื่นดีไหม? เข้ากรุงเทพฯ ไปกินซีฟู้ด อาหารทะเลกุ้งมังกร กินให้อิ่ม เหล้านี้ ฟาดเฮนเนสซี่ไม่เอา เอาบลูเลย์เบล ขนาดขวดเล็ก 5,000 บาท ไปดูที่ท็อปแลนด์ มีอยู่ขวดหนึ่ง ไปดูหลายวันแล้วไม่กล้าซื้อ กินอิม กลับมา นั่งเครื่องไป-กลับ มีเงินสองหมื่น อิมอร่อย คุณค่าอาหารสูง มีความสุขไหม ก็ไม่รู้ แต่กลับมาพิศโลก หมดเงินไปแล้ว 20,000

เอาใหม่ไหม? เรียใครคนละ 10 บาท กินข้าวแกงที่นี้ ฟาดกระแจะบ้านคลอง กินเสร็จ อิมอร่อย คุณค่าอาหารเท่ากัน ถ้าข้าวแกงนั้นใส่เกลือไอโอดีน ก็เท่ากับอาหารทะเลนั้นแหละ ตกลง 10 บาท ก็เท่ากับ 20,000 นั้นแหละ คิดดูดีๆ กินอิมแค่ไหนมันก็จุกแค่นั้น กระจ่างใครมันจุกได้มากกว่านั้น ชัดอย่างไรก็ได้แค่นั้น กระจ่างจุกเท่ากัน อาหารทะเลกับข้าวแกงก็จุกได้เท่ากัน ความอร่อยเลยคอปไปแล้วมีไหม? เลยโคนกินมีไหม? ใครบ้างที่อร่อยถึงกระจ่างอาหาร เฮ้ย! ข้ากินคนแรกนะ ข้าอร่อยถึงลำไส้เล็ก Intestines น ข้ากินก่อนเองข้าอร่อยถึงลำไส้ใหญ่ Colon อีกคนบอกข้ากินก่อนเองสามชั่วโมงครึ่ง ตอนนี้อร่อยที่ได้ตรง เตรียมออกทวารหนัก ไม่เคยมีใครอร่อยบ้างขนาดนั้นหรอก

ตกลงอร่อยก็อร่อยแค่นั้นแหละ 20,000 กับ 10 บาท ต้องถามจริงๆ ว่าความสุขอยู่ตรงไหน บางที่เรา พลัดไปกระมัง สะสมอะไรไว้เยอะ นี่ผมพูดได้นะ คู่มือผมสิ นาฬิกาที่ปลอม แหวนที่ปลอม สายสร้อยห้า บาทนี่ก็ปลอม เวลาผมใส่ในเมือง บอกอาจารย์เดี่ยวมันกระซาก มันต่อแย่งหรือ ผมบอกไม่ต้องต่อ ยกให้เลย แล้วพระนางพญาละ บอกนี่แหละข้าแคะเองจากอิฐวัดนางพญา ขนาดคนมาส่องดูบอกว่า ใจ โอ้! นี่เนื้อเก่า ไม่เก่าได้อย่างไร แผ่นอิฐนะ

อะไรทุกอย่าง ถ้าอยู่อย่างสบาย คิดว่ามันสบายมันก็สบาย ถ้าคิดว่าอันนี้เป็นทอง มันจะเป็นทองไหม ละท่าน มันก็เป็น คิดว่าไม่เป็นมันก็ไม่เป็น ความสุขจริงๆ มันอยู่ตรงใจไม่ใช่หรือ คนที่ๆ ไปเขาก็คิดว่าความสุขอยู่ที่ไหนท่านนะ ใจบอกอะไร เป็นอย่างนั้น ขออนุญาตใช้ภาษิตโบราณ ภาษาละตินนะท่านนะ

.....พวกฝรั่งเศส แปลว่าอังกฤษ แปลว่า
..... คนไทยว่า “เพราะฉันคิด ฉันจึงเป็นอย่างนี้” ก็เพราะคิดถึงเป็นอย่างนี้ ท่านมานั่งอยู่
นี่เพราะท่านคิดเรื่องสิ่งแวดล้อม ท่านจึงมา จริงไหม? แล้วท่านก็รู้ว่ามาจากนครไทย มาจากโรงเรียนพ่อขุน
บางกลางท่าว เมื่อก็ เพราะคิดจึงมา เราจะทำเรื่องนี้จึงมา ไม่เชื่อลองคิดใหม่สิ นังๆ ดู ท่านที่เป็นสุภาพสตรี
ลองคิดสิ เอ้! ชักนี่นี้ ข้านี้เจ้าหญิงนะ จริงนะ วันนี้เจ้าชายคงประทับรอข้าอยู่ข้างล่างโน้นนะ ถ้าคิดอย่างนั้น
ไปนะ มันไปเพราะความคิดระวังนะท่านนะ ผมเคยไปเยี่ยมเพื่อนที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยา
โรงพยาบาลคนบ้านนี้แหละไปเยี่ยมเพื่อนที่เขาเป็นจิตแพทย์ระดับ 10 นายแพทย์จิตกร มีทรัพย์ เพื่อที่เรียนมา
ด้วยกัน เราก็ไปเยี่ยมเขาอาทิตย์ไป เขาอกกล้วยตากไป อะไรเป็นของดีพิชฌ โลกเอาไปหมด ยกเว้น หมา
บางแก้ว เอาขึ้นรถยก เอาไปฝากมัน หอบเข้าไปในโรงพยาบาลเกือบ 20 กิโลเมตร เดินเข้าไปใน

โรงพยาบาลเป็นอาการเดินทะลุไปเป็นสนาม เดินตัดสนามด้วยของมันหนักนะ จี้เก็ยเดิน เดินไปได้ไม่ถึง 10 เมตร เสียงตะโกนสนั่นหวั่นไหวเลย เฮ้ย! ช่วยกันจับไอ้ขุนแผนไว้ จับไอ้ขุนแผนไว้ มันจะไปตีคนหัวล้าน เรารู้ เฮ้ย! หันไป หันมาดูข้างหลังไม่เห็นมีคนหัวล้าน มีแต่เราคนเดียว ว่า เฮ้ย! มันต้องคิดว่าเราเป็นขุนช้าง เห็นคนหนึ่งวิ่งมามีคนไล่เต็มเลย

มันคิดนะมันนะ แล้วมันคิดว่ามันเป็นขุนแผน ไอ้เราก็ตายละหว่าเอาของวางวิ่งหนีก็ไม่ทัน สูก็สู้ไม่ได้แหง เราอายุ 60 แล้ว มันเอาดาบแน่ เลยตั้งสติแน่นะ นึกถึงพระท่านบอกตั้งสติ เฮ้ย! โยม เวลาเกิดเรื่องนะ มันวิ่งห่างจากเรา 50 เมตร ก็จี้เลย หยุค! ไอ้ขุนแผน จากเสนาเรื่องขุนช้างขุนแผนนั้น คนหัวล้านในเรื่องนี้มี 2 คน คนหนึ่งคือ ขุนช้าง คนหนึ่งคือ ไอ้ผล ไอ้ผลคือ บ่าวของแม่พิมพ์ลาไล ภูนี้คือ ไอ้ผล ไอ้แผนหยุคเลย จี้เลย! โธ่เฮ้ย ไอ้ผลหัวล้าน ภูนี้กว่าไอ้แผน แหม เดินกลับไปเลย อู๊ย พระเจ้าประคุณ เฮ้ย ภูเกือบตาย เพราะมันคิดว่ามันเป็นขุนแผน แล้วก็ทำให้มันคิดว่าเราเป็นไอ้ผล ไม่ใช่ไอ้ขุนช้างศัตรูมัน ทุกคนเนี่ยจะมีสุขมีทุกข์ อยู่ตรงใจ ความสุขทางง่าย เพราะอยู่ที่ใจ ความทุกข์ก็ทางง่าย ถ้าอยากจะทำเพราะมันอยู่ตรงใจ ท่านเชื่อมั๊ย? ถ้าเป็นอย่างนี้เนี่ยก็แปลว่า

ชีวิตที่อยู่อย่างสบายๆ ปลูกต้นไม้ โอ๊ย นึกถึงที่ลับแลนะ พระศรีพนมมาศ เนี่ย ท่านจะให้ปลูกทุเรียน ปลูกกลางสาต ท่านก็เอาเมล็ดทุเรียนใส่หนึ่ง สะดิกที่ยังนก ยิงถูกเฮ้ยยังมีเม็ดมัน จิงๆ ไปบนภูเขา เพิ่มให้ช่วยกันยิงเอาพันธุ์มาจากใต้ครึ่ง ชื่อเมล็ดทุเรียนมาจากใต้ ชื่อเมล็ดกลางสาตมา ยิง ไปบนภูเขา พอฝนตกมา ทุเรียนก็ขึ้น กลางสาตก็ขึ้นบนภูเขา มันอยู่ในป่ามันก็เป็นไม้ป่า ป่าไม่ต้องใส่ปุ๋ย ป่าไม่ต้องใส่ยาปราบศัตรูพืช ทุเรียนก็ออกลูกมาเป็นพันธุ์ลับแล กระจุกเต็มเลย แค่อ้อมนะกลางสาตก็ขึ้นมา ข้างล่างก็มีอะไรครึ่ง ต้นชะพลู บางทีก็เอาต้นมังคุดปลูกผสมไปมีเถาสะคร้านอยู่มี

อะไรก็เก็บขายเก็บกิน กินได้ทั้งปีทั้งชาติ ต้องมาคิดใหม่ จะขายให้มันรวย ไถพริบ! หมดเลยแฉวนั้นไม่ให้มี เหลือ ฟาดลงกองลงแทนเป็นแถวเป็นแนวเลย ต้นไม้ในป่าที่โหนขึ้นเป็นแถวสวยขนาดนั้น ฝนตกลงมาน้ำชะดินขึ้นลงมาลง ลงกองจากกิโลละ 120 ปัจจุบันเหลือ 20 ก็เกิดอะไรขึ้นท่านดูก็แล้วกัน สิ่งแวดล้อมก็เสีย คุณภาพชีวิตไปได้ขนาดไหนไม่รู้ เรื่องทางเศรษฐกิจขนาดไหนก็ไม่ทราบ ทุกอย่างมันจะจบอย่างนี้หรือ จะมีการช่วยเหลืออะไรกันก็ได้บ้างนะครึ่ง เกษตรแบบยั่งยืนจะเข้ามาอีกมั๊ย เลี้ยงสัตว์แบบคนทรมาณเห็นเลี้ยงแฮ้ มีโรงเรียนหนึ่งโรงเรียนที่ ตะพานหินเลี้ยงแฮ้ ท่านไปดูมั๊ย เดียวนี้กำแพงเพชรก็เอาอย่าง ไม่ให้หมา ให้แมวเขาแฉวนั้น แก่นั่นแหละ จากนั้น เอาแฮ้ไปปล่อย ปลูกผักเล่นก็ได้ แฮ้มาช่วยกินแมลงหมดเลย พอกลางวันเด็กกินอาหารกลางวัน เอาถาดเคาะ โป๊กๆ แฮ้วิ่งมาเป็นหมื่นตัวเลย แฮ้เข้าไปแฮ้ป่า ตัวบ่อเริ่ม มีปีกสวยเลขนะ งาม แฮ้กิโล 200 บาทนะท่าน กินแมลงก็ได้

ที่บ้านตากมีการเพาะอย่างจะเดี๋ยวนี้ แค้กัวมันจะหมด เพราะของพวกนี้ถ้ามันหมดละยุ่งเลย ด้กแกอีกอย่างน่าจะเลี้ยง มีข้อมูลของป่าไม้เขตพิษณุโลก แต่ก่อนนะ ผมใช้ข้อมูลเดิม เพราะคนโบราณ ป่าไม้เขตจับชาวบ้านที่เนินมะปราง ได้ซากด้กแก 2 แสนตัว แปลว่า เอาด้กแกส่งขาย ด้กแกจากเมืองไทยราคาส่งตัวละ 25 บาท พอถึงเกาหลีคิดเป็นเงินไทย แต่ก่อนตัวละ 900 บาท ส่งหมด ถ้าด้กแกหมดก็ไม่มียะไรจะเลี้ยงกินแมลงที่มันเป็นพิษเนี่ย

ถ้าได้เดือนหมดละก็ช่วยเลข อีตอนนี่ขาน่าหาญานี้ทำให้ได้เดือนตาย ชาวบ้านแถวๆ รอบ มอ เนี่ยผมไปดูเค้า เค้าใส่หมวกปีกสวยเลย เหมือนควาบอยเลย ข้างหลังมีไอ้ด้วยอยู่แล้ว มีที่ฉีดจะ สวมบูท ค่อยๆ ฉีด มีหญ้าอยู่กอนหนึ่ง ดันหนึ่งชั้นๆ ไอ้เราก็ดินไป บอกขอโทษนะ หุคฉิด โทษเถอะ ใช้เท้าเตะบั้งหญ้ากระเด็นเลย บอกเอ็งฉิดว่า จอบก็ได้ไปฉิดทำไมละ แล้วหญ้าเนี่ยไปฉิดมันทำไม มันไม่ใช่หญ้าที่ทำความรำคาญให้ที่อื่นๆที่นานะ หญ้าแถวๆ บ้านเนี่ย มันทำให้... คนโบราณก็บอกอยู่แล้วว่า “เสื่อพีเพราะป่าปก ปารกเพราะเสื่อ ยัง ดินดีเพราะหญ้ายัง หญ้ายังเพราะดินดี” มันฟังๆ กัน ในหลวงสุดส่าห์ให้ปลูกแฝก กลัวดินพัง ไอ้นี้ฉิดหญ้าชะนี ได้เดือนตาย พอได้เดือนตายดีใจวิ่งมาบอก “ว่าได้เดือนตายหมดเลย บอกไอ้บ้านี้ ของดีๆ ตายได้เดือนนี้ทำให้ดินร่วนซุย มันเพิ่มสารอินทรีย์ในนั้น โดยไม่ต้องใส่ปุ๋ยนะ ถ้ามีได้เดือนนะ โอ๊ย! ทำไมไปทำอย่างนั้นก็ไม่รู้ ปูย่าตายายเคยสอนไว้ดีๆ ทำไมไปล่อได้เดือน สงสารมัน”

จากนั้น ทรัพย์ากรก็น้อยลง ก็คนมันเยอะ ทรัพย์ากรก็น้อย นี่ท่านได้กินแมงคานาบ่อยๆ มั้ย เคี้ยวนี้แต่ก่อนในนานี้ะท่าน ในนานี้่น้ำใสกรับ มีปลาหมอบ มีปลาจิวกรับอยู่ในนั้น มีหอยนา แล้วก็หอยขม แล้วยังมีปู จับมากินได้เป็นโปรตีน มีแมงคานาไปไข่ด้วย อีตอนหลังเล่นฉิดยารวดเลย ในนาก็เลยเหลือแต่ข้าวกับน้ำ แล้วจะเอาอะไรเป็นโปรตีนล่ะ นำสงสาร ยิ่งฉิดมากก็ยิ่งหนักเข้าไปอีก พิษณุ โลกที่เคือครือนมากเลยเนี่ยที่เคือวพอเค้าฉิดยาจากพิจรนะ ไอ้เพ็ญกระโคตสีน้ำตาลก็ตามลมมาลงอีดตรงร้านอาหารปอยเปต สลัมมน.เนั้น อีดตรงสลัมติดกับ มน. นี้แหละ มันก็ลงไปสินิสกก็กำลังกินก้วยเคือวอยู่ไอ้แมลงนั้นก็บินจิด 3 ตัวลงไปในชาม อีเด็กนั้นกินเสร็จก็ทำไมมันเวียนหัว จะอาเจียน ก็ฟ้าคยาที่เค้าฉิดมาจะไม่เวียนหัวได้ไงล่ะ แมลงมันลงตรงนั้นพอดี คุณภาพชีวิตเสียหมดเลยนั้นนะ มันลำบากนะท่านนะ คือพูดกันก็พูดยาก ไอ้ของพวกนี้

จะต้องสรุปแล้วมันจะเที่ยงแล้วนี้ะ การพูดกินเวลาอาหารไม่ได้นะ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่มีได้ฉิดโค ก่องข้าวน้อยฆ่าไอ้เคือก็มีได้ฉิดนั้น เชื้อเถอะ ไม่ได้ห rokok ของพรรคนี้่นะ เราระมัดระวังมากเลยนะครับ มันจะทำยังไงถ้าเหตุการณ์เป็นอย่างนี้ ชาวบ้านคนเดียว คนธรรมดาคนเดียว ชาวนาคนเดียว คนยากจนคนเดียว เราทำอะไรไม่ได้ห rokok ครับ เค้าทำไม่ได้ห rokok ถ้าจะช่วยเค้าต้องเป็นกลุ่ม แล้วกลุ่มเนี่ยต้องเป็นหลายกลุ่ม เป็นพหุภาคีครับ พหุภาคีที่จะช่วยเนี่ยนะ ไม่ใช่ฆ่าคินคนเดียว คักๆ ไป ไม่รอกห rokok ครับ มันต้องระคมกันทุกฝ่าย เป็นพหุภาคี ช่วยกัน ช่วยกันยังง ช่วยกันให้เค้าพึ่งตนเองได้ ช่วยแบบไหน

ช่วยเสร็จให้เค้าเป็นคนดีด้วยตามอัธภาพ เค้าก็มีความสุขตามอัธภาพ เค้าจะช่วยแบบไหน วิธีช่วยเนี่ย มันจะต้องมีสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ นโยบายสาธารณะของภาคเหนือตอนล่าง เรื่องนี้ท่าน รศ.พัฒนา พูดได้ฉิดว่าผมมาก นโยบายสาธารณะภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งทุกอย่างต้องระคมกันขึ้น จากความคิดของคนที่อยู่ในชุมชนของคนที่อยู่ในพื้นที่ นักวิชาการทุกส่วนต้องช่วยกันคิด คิดคนเดียวไม่ได้ห rokok สังคมประชาธิปไตยนั้นต้องมีการคิดด้วยกัน ช่วยกันคิด ภาษาอังกฤษเรียกว่า Sharing ไม่ใช่แก่นแชร่นะ Sharing นี้คือ ช่วยกันคิดนะครับ ใครจะรู้ดีเท่ากับเราที่อยู่ในชุมชน ที่อยู่ในพื้นที่ ขณะเคือวกันนักวิชาการเค้าก็เสนอแนะอะไรได้หลายอย่าง บรรดา NGOs เนี่ย ยัง เค้าช่วยอะไรได้เขอะนะท่านนะ ช่วยได้เขอะ เพราะทุกคนมีความปรารถนาเหมือนกัน คือ ความสุขที่มันเกิดขึ้นในชุมชน

ทำอย่างไรที่จะช่วยคนที่กำลังยากไร้ ในขณะนี้ได้ ทำอย่างไรปรับสภาพแวดล้อม ซึ่งมันกำลังเสื่อมโทรมลง ในขณะนี้ได้ ทุกอย่างไปจากความคิดจากสติปัญญา ในเวลานี้เราเกิดความทุกข์ยากเช่นนี้ สิ่งนี้ช่วยเราได้มีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้นคือ พระรัตนตรัย นี่ผมเสนอแนะไว้เลย พุทฺธาติ สิ่งนี้ช่วยเราได้คือ พระรัตนตรัย ในฐานะที่เป็นคนพุทธ พระพุทธ คือ สติปัญญา ไม่ใช่พระพุทธเจ้าหรือ พระพุทธองค์ เสด็จดับขันธปรินิพพาน ไปแล้ว 2,500 กว่าปี แล้วก็ไม่ใช่พระพุทธรูปหรือพระพุทธรูป แต่คือ สติปัญญา พระเรียท่านน่าจะไม่มี สติปัญญาะ หลวงพ่อแดง เกจิที่วัดเขาวัง ไคอิฐ เพชรบุรี ท่านสร้างเหรียญหลวงพ่อแดงขึ้นครบ เดือนนี้ราคาเหรียญละ 2 แสน ท่านสร้างเสร็จ ท่านมอบให้ลูกศิษย์ท่านแล้วบอกว่า ใครได้เหรียญของอาตมาไป ต้องคอ เชื้อใหม่คนนั้นยังไม่ออก ฟันไม่เข้า อยู่ยงคงกระพันชาตรี นี่ท่านพูดแบบสติปัญญาแท้ๆ นั่นคือ ถ้าคนเราต้องเหรียญของหลวงพ่อแดงแล้ว ราคา 2 แสนเนี่ย เวลาเค้ายิงกันอย่าออกไป ยังไม่ออก กุมิเหรียญไม่ให้มันออกไปยังกัน ฟันไม่เข้าไล่ฟันกันอย่างเข้าไปในวิถีของดาบ จะอยู่ยงคงกระพันชาตรี ฉะนั้น คำว่า พุทธคือ สติปัญญา โดยแท้ แต่นี้ใครที่ยังไม่ได้แต่งงานไปคล้องระวางนะ ถ้าเป็นผู้หญิงนะ ฟันไม่เข้าเค้าไม่เอานะ ไม่ได้หรืออีกนี่ มันฟันไม่เข้า สติปัญญาเท่านั้นที่พุทฺธาติเราจะระดมกัน ทุกคนมีสติปัญญาจากนั้นเอาความจริงเป็นที่ตั้งเอาความคิดเป็นที่ตั้ง ทุกอย่างต้องมีข้อมูล มีข่าวสาร มีความรู้ มีความดีความงาม มีธรรมะประจำใจ ความจริงความดีคือ ธรรมะ ธรรมะคือ ความจริงที่ไม่จริงยอมไม่ใช่ธรรมะ ฉะนั้น มีสติปัญญาคือ พระพุทธ มีความจริงความดีคือ พระธรรม ทำเป็นภาคปฏิบัติให้ได้พระสงฆ์ พระสงฆ์คือ ภาคปฏิบัติ พระสงฆ์ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแล้ว ถ้าทั้งสามอย่างนี้ทำได้เรียกว่า มีที่พึ่ง เชื่อเถอะ ชุมชนอยู่ได้หนึ่ง มีปัญญา มันจะจนอะไรช่างมันอย่าจนปัญญา ในขณะที่เดียวกันมีธรรมะมีความจริงความดี แล้วในขณะที่เดียวกัน ทุกอย่างปฏิบัติได้หมดเป็นสังฆะ ทั้ง 3 อย่างนี้ จะช่วยเราแก้ปัญหาได้อย่างแน่นอน ผมขออนุญาตจบคำบรรยายแค่นี้ครับ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน สวัสดิ์ครับ

เมืองกับสิ่งแวดล้อมเมือง

วิทยากรกลุ่มย่อย

รศ.พัฒนา ราชวงศ์ ประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง
 คุณสมภพ พร้อมพ้อชื่นบุญ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
 คุณพรศรี ยงค์ฤประพันธ์

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยน จำนวน 20 คน

(อสม. จ.นครสวรรค์, ชุมชนคนเมือง พิษณุโลก, อบต.จอมทอง, สนง.ทส.จ. พิษณุโลก, สนง.ป้องกันและควบคุมโรคที่ 9, นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร, กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)

- สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง
 สถานการณ์ทั่วไป
 - เมืองไม่สามารถแยกออกเป็นเมือง

โดดๆ ได้ ถ้าพูดถึง สิ่งแวดล้อมเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง ต้องเชื่อมโยงกับ “วิถีการผลิต”

- วิถีการผลิตปัจจุบันที่เปลี่ยนไป ส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรที่เพิ่มขึ้น ตัวอย่าง ในอดีต เราปลูกข้าวปีละหนึ่งครั้ง ในขณะที่ปัจจุบัน ปีหนึ่งมีการปลูกข้าวปีละ 3-5 ครั้ง ซึ่งส่งผลทำให้เกษตรกรมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น สุขภาพแย่ลง

- ไม่มีประเทศไหนในโลกที่อยู่ในสภาวะปกติโดย ไม่มีประชากรเพิ่มขึ้น ซึ่งประชากรที่เพิ่มขึ้นนี้ได้มีการวิเคราะห์แล้วว่าในอีกประมาณ 20 ปีข้างหน้า ประชากรจะไหลเข้ามาอยู่ในเมือง 3 ใน 4 ของประชากรทั้งหมดที่มีอยู่ ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ และทำให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมาก

- ปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของชุมชนเมือง เช่น ใน กทม. เปรียบเสมือนเด็กที่โตแล้ว (เป็นผู้ใหญ่) วัฒนธรรมดีๆ เริ่มหายไป เพราะรับเอาสิ่งใหม่ๆ มาแทน นั่นคือเป็นเมืองซึ่งไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาได้แล้ว สิ่งที่สามารถทำได้คือการแก้ไขปัญหาเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ชุมชนเมืองอื่นๆ หรือชุมชนที่กำลังก้าวสู่การเป็นเมือง (หรือเสมือนเด็กที่กำลังเติบโต) ที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิต/การบริโภคนี้ จะทำอย่างไรให้สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ อยู่ได้อย่างสอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม (เช่น ทำอย่างไรให้เมืองสามารถอยู่ร่วมกับพื้นที่เกษตร ได้อย่างดี) ทำอย่างไรให้เด็กที่กำลังเติบโต ได้โตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ชุมชนเมืองต้องเติบโตอย่างมีคุณภาพที่ดี

- สิ่งสำคัญคือต้อง “ปลูกจิตสำนึกใหม่” ให้คนในสังคม เพราะปัญหาที่สำคัญคือ คนยังขาดความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งๆ ที่เราทุกคนมีส่วนในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ถ้าเราไม่เปลี่ยนวิถีการผลิต/การบริโภค จะไม่สามารถแก้ไขปัญหามืองได้

- ปัญหาการใช้พลังงาน ซึ่งปัจจุบันเรายังรู้ดีว่าเป็นเรื่องไกลตัว และเรายังขาดความสนใจ แต่ตั้งแต่บัดนี้ รัฐบาล เริ่มรณรงค์ให้ประชาชนทุกคนช่วยกันประหยัดพลังงานแล้ว ในขณะที่การจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาลังแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เราเริ่มมาจาก การจัดการด้วยตัวเราเอง การจัดการในชุมชน แต่ปัญหาด้านการจัดการพลังงานนั้นยังไม่ได้เริ่มต้นด้วยตัวเราเองเลย

สถานการณ์ในระดับพื้นที่

- สืบเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเมือง การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ และผลจากการพัฒนาอย่างไร้ทิศทาง ส่งผลทำให้เมืองต่างๆ โดยเฉพาะเมืองใหญ่ เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น ปัญหามลพิษ น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ

เช่น ในเมืองพิษณุโลก พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในพื้นที่เมือง เช่น การสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย การก่อสร้างถนน ทับทางน้ำเดิม บริเวณตลาด โคมะตูม มีปัญหามลพิษ ซึ่งเทศบาลนครพิษณุโลกไม่สามารถเก็บได้ทัน และปัญหาร่องน้ำ/ท่อระบายน้ำอุดตัน เมืองนครสวรรค์ก็เช่นเดียวกัน ประสบกับปัญหามลพิษซึ่งมีจำนวนมาก และมีรถเก็บขนขยะไม่เพียงพอ ปัญหาน้ำเน่าเสีย จากการปล่อยน้ำทิ้งของพื้นที่ทำเกษตรในเมือง (สารเคมีทางการเกษตร) โรงงานอุตสาหกรรม (เช่น โรงงานน้ำตาล, ร้านค้า) ปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงเลี้ยงหมู

• ประสพการณ์/การดำเนินงาน/ความร่วมมือในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหา

- การดำเนินงานที่ผ่านมาของชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน นอกจากการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รับรู้รับทราบและลงมาแก้ไขปัญหมาแล้ว ในหลายพื้นที่ได้มีการดำเนินการด้วยตนเองภายในชุมชน อาทิเช่น

พื้นที่ชุมชนบริเวณวัดเขื่อนขันธ์ เมืองพิษณุโลก มีการ “เอาแรง” ชาวบ้านในชุมชนเพื่อมาช่วยกันขุดลอกท่อระบายน้ำ การส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ โดยการขุดหลุมขยะแห้ง ขยะเปียก

ชุมชนตำบลบ้านมะเกลือ เมืองนครสวรรค์ ได้มีการรวมตัวกันเป็นชุมชนเข้มแข็ง เพื่อร่วมกันกำหนด “แผนชุมชน” มีการทำงานเป็นทีม และทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดที่ “เราต้องช่วยเหลือตัวเองก่อนที่จะให้คนอื่นมาช่วยเหลือเรา และทำอะไรอย่าคิดถึงแต่เงินเพียงอย่างเดียว”

การรณรงค์ของ อสม. จ.นครสวรรค์ เพื่อปลูกจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้กับนักเรียนนักศึกษา นอกจากนั้น มีการรณรงค์เพื่อให้คัดแยกขยะ โดยเริ่มจากเยาวชน ซึ่งทำได้ดี และให้ลูกหลานเยาวชนไปสอนพ่อแม่อีกทีหนึ่ง

● ข้อเสนอ/แนวทางการแก้ไขปัญหา

ระดับพื้นที่/ชุมชน

- หมดขุคร้องขอให้ใครมาช่วยแล้ว คนในชุมชนต้องลุกขึ้นมาทำเพื่อตัวเอง ดังนั้น ต้องเริ่มการแก้ไข ปัญหาที่ตัวเราก่อน (เริ่มจากการจัดการตนเอง) ขยาย ไปสู่ชุมชน/องค์กรชุมชน/ท้องถิ่น (การจัดการในชุมชน) โดยอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชน ซึ่งอาจใช้การรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ ใช้แผ่นพับ/ใบปลิว เป็นต้น

- อย่ามองปัญหาแบบแยกส่วน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองมีความเชื่อมโยงกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชนบท

- สิ่งสำคัญคือต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม “อย่าเอาเงินเป็นตัวตั้ง” ตัวอย่าง การแก้ไข ปัญหาขยะที่ผ่านมาแม้จะได้ผล แต่เป็นเพราะการเอาขยะไปขายแลกเงิน เห็นว่าขยะสามารถสร้างรายได้ ได้ ทั้งที่แท้จริงแล้ว เงินเป็นเพียงกุศโลบายเท่านั้น ควรเปลี่ยนแนวคิดเช่น ให้ลองวิเคราะห์ดูว่าแต่ละบ้าน นั้น วันหนึ่งๆ ต้องใช้เงินทั้งหมดกี่บาท เราจะทำอย่างไรจะผลิตให้ได้พอใช้ จึงจะไม่ต้องใช้เงิน จะเห็นว่า แนวคิดนี้ผิดกับการนำขยะขายเพื่อให้ได้เงิน

- แนวทางแก้ไขปัญหาโดยการ “ประหยัด” การใช้พลังงาน “เปลี่ยน” รูปแบบพลังงานที่ใช้ “เลิก” ใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็น

- ใช้กฎหมายบังคับใช้ เช่น ใน อบต. สามารถกำหนดข้อบัญญัติเพื่อบังคับใช้ในชุมชนได้ แต่ใน การออกข้อบัญญัตินั้น ต้องเกิดการจากการประชาพิจารณ์ จากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อให้ข้อบัญญัติที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่มาจากความต้องการของคนในชุมชนอย่างแท้จริง

ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า

วิทยาการ

คุณหาญณรงค์	ยาวเลิศ	มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชฯ
คุณไพโรจน์	พลเพชร	สมาคมสิทธิเสรีภาพเพื่อประชาชน
คุณบัณฑูร	เศรษฐศิริโรจน์	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
คุณอดิศักดิ์	จันทร์วิชานูวงศ์	ประธานคณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก จ.นครสวรรค์

ทรัพยากรน้ำ

คุณหาญณรงค์ ยาวเลิศ

•สถานการณ์น้ำ

- กภัยแล้ง

แนวทางการแก้ไข เจริญโยบาย

- ฟันฟูลุ่มน้ำ ปิง วัง ยม น่าน

- ผันน้ำจากเขื่อนลงลุ่มน้ำ

- จัดตั้งคณะกรรมการกุ่มน้ำ
- ทำแผนพัฒนากุ่มน้ำ

คุณบัญญัติ เศรษฐศิริโรจน์

สาระสำคัญของกฎหมายน้ำ

- รับรององค์กรที่อยู่ในกุ่มน้ำ
- กำหนดกติกาการใช้น้ำโดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์

ปัญหาที่ผ่านมา

- ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน

การแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน

- สร้างฝายและเขื่อน
- การแก้ไขเชิงวิศวกรรม เน้นเรื่องโครงสร้าง
- การผลักดันกฎหมายของทางรัฐบาล (การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน) ทำให้ทรัพยากรมีราคา
- จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- การจัดสรรที่ดิน
- จัดทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

ทรัพยากรดิน ป่าไม้

กฎหมายที่ดินและป่าไม้

1. นโยบายแปลงทรัพย์สินเป็นทุน

- เอกสารสิทธิที่มีแปลงเป็นโฉนดให้หมดในระยะเวลาที่แน่นอน
- บุคคลใดถือ สปก4-01 แปลงเป็นโฉนด
- พื้นที่ในทะเล จัดสรรให้คนละ 10 ไร่ แล้วนำเอกสาร ไปกู้เพื่อทำ ออาชีพ

2. เปลี่ยนการถือครองที่ดิน

- เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- การปฏิรูปที่ดินให้คนยากจน
- ขึ้นทะเบียนคนยากจน

3. นโยบายหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่อง ป่า และที่ทำกิน

- รั้ววัดที่ดิน
- จัดระเบียบชุมชนใหม่

ข้อซักถามและข้อเสนอแนะจากเวทีเสวนากลุ่มย่อย

1. ความขัดแย้งเรื่องป่าชุมชน

- การพิจารณากฎหมายชุมชน
- จะมีป่าชุมชนในเขตอนุรักษ์ได้หรือไม่
- การผลักดันกฎหมายป่าชุมชน

2. ใบเอกสารสิทธิ สปก 4-01 มีกี่ประเภท

1 ประเภท การที่จะออกเพิ่มเติมคงแก้ไขกฎหมาย

3. การแก้ไขปัญหาโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ (ปัญหาเกิดจากป่ารุกคืบหรือคนรุกป่า)

ถ้าราษฎรทำกินมาตั้งแต่ปี 41 อนุญาตให้อยู่ต่อได้ จะออก รสช. ให้ใหม่

4. แนวทางของกรมป่าไม้เกี่ยวกับกฎหมายป่าชุมชน

ปัจจุบันอนุญาตให้พื้นที่ที่ทำเป็นพื้นที่โซน E และ C

โซน C ดำเนินการโดยกรมป่าไม้

โซน E ดำเนินการโดยกรมอุทยานฯ

5. ตีครม. 30 มิถุนายน 41 กับมติโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่มีผลต่อกันอย่างไร

ถ้าจะเลือกที่จะดำเนินการตามมติครม. 30 มิถุนายน 2541 แล้วไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ได้หรือไม่

- จะมีผลต่อส่วนที่บุกรุกใหม่
- ต้องรังวัดในพื้นที่ที่มีการบุกรุกไปแล้ว
- ดำเนินการแล้ว 2 ป่า ป่าสวนเมี่ยง และป่าในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
- โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ เน้น ราษฎรบนพื้นที่สูง (กะเหรี่ยง) และพื้นที่ที่มีป่าชุมชน
- การไม่เข้าร่วมไม่สามารถดำเนินการได้

6. แนวทางการปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันในเรื่องโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ สามารถแก้ไขได้อย่างไร

- ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับรัฐเพื่อแก้ไขความขัดแย้ง

7. ปัญหาเรื่องน้ำมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไรไม่ให้น้ำท่วมนอกจากการสร้างเขื่อน

- แนวทางการแก้ไขไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะเป็นกลไกของธรรมชาติ และลักษณะทาง

ภูมิศาสตร์ แต่แนวทางที่จะให้ท่วมน้อยลงคือการจัดสรรที่อยู่อาศัย และการสร้างสะพานเพิ่มในพื้นที่ที่มีน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

คุณไพโรจน์ พลเพชร

นโยบายที่ดินควรดำเนินการอย่างไร

- ควรมีการผลักดันกฎหมายปฏิรูปที่ดินโดยชุมชน
- พื้นที่ที่มีการเช่าที่ดินโดยเอกชน หมดสัญญาเช่าควรจัดสรรให้ราษฎร
- ควรมีเครื่องมือในการจัดการให้มีความเป็นธรรมมากกว่านี้
- ควรแก้ไขกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
- กฎหมายเศรษฐกิจพิเศษ ควรมีการล้มเลิก เพราะเป็นการยกเลิกอำนาจทุกคน ไม่ว่าจะรัฐ หรือราษฎร

โดยอำนาจเป็นของนายทุน

- การจัดการควรมีความชัดเจนว่าใครเป็นคนจัดการ
- ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร

คุณบัณฑิต เศรษฐศิริโรคม์

ทางออกในการจัดการทรัพยากร

- เรื่องป่าชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการคิดว่าจะเชื่อมโยงกับทางรัฐสภาได้อย่างไร
- เมื่อ พรบ. ป่าชุมชนออกมา จะมีผลในการจัดการทรัพยากรเรื่องอื่นด้วย

คุณหาญณรงค์ เยาวเลิศ

• ทรัพยากรน้ำ

- การผันน้ำต้องทบทวนว่าแต่ละลุ่มน้ำมีโครงการใดต่อบาง
- การพัฒนาแหล่งน้ำต้องดูศักยภาพของลุ่มน้ำ และต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- ควรมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- น้ำท่า รัฐบาลควรมีการทบทวนก่อน เพราะภาระจะตกที่ประชาชน เพราะค่าลงทุนการเกษตรจะ

เพิ่มขึ้น

- แผนพัฒนาลุ่มน้ำ ก่อนเข้า ค.ร.ม . ควรมีการกลับสู่ชุมชนก่อน

ระบบเกษตรกับทางเลือก ทางรอดของเกษตรกร

วิทยากร

คุณบุญยืน วงศ์สงวน

เครือข่ายเกษตรกรกรรมยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง

อาจารย์อนุชา เกตุเจริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รศ.เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ

มหาวิทยาลัยนเรศวร

สถานการณ์ของภาคเหนือตอนล่าง

ในปี พ.ศ. 2538-2539 พื้นที่ทางภาคเกษตรถูกปรับเปลี่ยนเป็นสวนส้ม เนื่องจากสวนส้มในพื้นที่ภาคกลางเกิดการล้มสลาย จึงเกิดการย้ายพื้นที่มาในภาคเหนือตอนล่าง เพราะที่ดินราคาถูก ค่าแรงงานถูก ก่อให้เกิดปัญหาการบุกรุกที่ดิน ปัญหาการใช้น้ำในบริเวณพื้นที่ต่างๆ เช่น พื้นที่เนิน พื้นที่นาซึ่งต้องใช้น้ำตลอดเวลา พื้นที่เนินสลับลูกฟูก (ดาก กำแพงเพชร) ซึ่งถูก

นายทุนครอบครองที่ดินนำมาสู่การแข่งน้ำกันระหว่างนายทุนกับเกษตรกร ปัญหาราคาผลผลิตส้มตกต่ำ โดยมีราคาต่ำสุดที่กิโลกรัมละ 4 บาท ทำให้ชาวสวนไม่กล้าเก็บส้มขาย รวมทั้งเกษตรกรไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน และปัญหาสุขภาพของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรใช้ยาฆ่าแมลง สารเคมีฉีดพ่นสวนส้มเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมรอบๆ ช้าง เช่น แหล่งน้ำ ดิน และผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง

การสะท้อนปัญหาจากตัวแทนเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

อัครดิษฐ์

ปัญหาเรื่องข้าวญี่ปุ่น เข้ามาครั้งแรกที่ภาคอีสาน และย้ายมาที่สุโขทัย อัครดิษฐ์ โดยข้าวญี่ปุ่นมีราคาเฉลี่ยนละ 8,000 บาท ส่วนข้าวไทยราคาเฉลี่ยนละ 5,000 บาท ทำให้เกษตรกรสนใจทำข้าวญี่ปุ่นกันมาก ซึ่งในการผลิตนั้นตอนแรกทางโรงงานจะให้เมล็ดพันธุ์ ปลูก แต่เมื่อเข้าสู่ระบบสหกรณ์ก็เกิดความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น มีการควบคุมคุณภาพของข้าว ถ้าไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดก็จะถูกกดราคา และมีปัญหาในการเกี่ยว การหว่าน ข้าวญี่ปุ่นจะทำการหว่านและเกี่ยวยากกว่าข้าวไทย

ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่ได้หันมาลดการใช้สารเคมีในการเกษตร และจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อเพาะพันธุ์ข้าว ในการผลิตข้าวปลอดสารพิษจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรก่อน โดยหน่วยงานต่างๆ ต้องให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตลาดต้องยอมรับสินค้าที่ผลิต องค์กรผู้บริโภคต้องช่วยกันดูแล และเกษตรกรต้องมีการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหา

จากประสบการณ์การทำข้าวญี่ปุ่นของเกษตรกรใน จ.อุตรดิตถ์ สามารถสะท้อนปัญหาเพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรในพื้นที่ จ.พิจิตร และ จ.พิษณุโลกที่กำลังจะทำข้าวญี่ปุ่น

พิจิตร

การเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตของเกษตรกรใน ต.บางลาย ที่เปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมไปเป็นการทำเกษตรเชิงเดี่ยว ซึ่งต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูงทั้งนี้เกษตรกร ต.บางลายคำนึงถึงสิ่งที่มากระทบต่อวิธีการผลิตดั้งเดิมที่นำมาสู่การวิธีการผลิตแบบใหม่ ซึ่งชาวนาไม่สามารถเป็นผู้กำหนดสิ่งต่างๆ ได้เอง ปัญหาเรื่องน้ำ เรื่องพันธุกรรมข้าว เรื่องเมล็ดพันธุ์พื้นบ้าน เกษตรกรต้องมีการรวมตัวกันเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น การผลิตสารชีวภาพ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าว โดยตัวชาวนาเอง ซึ่งพันธุ์ข้าวที่ได้คือ พันธุ์ข้าวเหลืองทอง และนำพันธุ์ข้าวที่ได้จากการปรับปรุงสายพันธุ์ไปให้สมาชิกใช้ในแปลงนาเป็นการขยายผลสู่พื้นที่จริง โดยมีการนำเอาวัฒนธรรมดั้งเดิมมาใช้และมีการขยายไปให้พี่น้องเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ จ.พิจิตร แต่ทั้งนี้การปรับปรุงสายพันธุ์ข้าวดังกล่าวยังไม่นิ่ง คงต้องมีการพัฒนาต่อไป จนกว่าจะเป็นสายพันธุ์ที่สมบูรณ์และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ส่วนปัญหาน้ำท่วม เป็นปัญหาที่เกิดจากการมีระบบชลประทานที่ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อเกษตรกร เนื่องจากสภาพพื้นที่ของสองฝั่งแม่น้ำไม่เท่ากัน และยังมี การสร้างถนน ทำให้พื้นที่บริเวณนั้นมีความเหลื่อมล้ำกันมาก ดังนั้น เมื่อน้ำท่วมจะทำให้น้ำขังอยู่นาน พืชผลทางการเกษตรเสียหาย ทำให้ชาวนาสองฝั่งเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน

ในกลุ่มเกษตรกรบางลายได้สร้างความรู้ให้กับเยาวชนให้เห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกร มีการจัดทำแผนการสอนให้กับเด็ก ได้เรียนรู้และเห็นอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่มีเกียรติเหมือนกับอาชีพอื่นๆ มีความภาคภูมิใจในอาชีพ

ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่

★ ชาวบ้านที่เป็นเกษตรกรต้องร่วมมือกัน ค้นคว้าวิจัยพันธุกรรมข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตัวเอง

★ การนำเอาภูมิปัญญาบรรพบุรุษมาใช้ในการเกษตร เนื่องจากปัจจุบันเราหลงลืมวัฒนธรรมประเพณีที่เคารพธรรมชาติ อย่างเช่นการทำพิธีกรรมก่อนการเพาะปลูกเพื่อเคารพพระแม่โพสพ หรือการนำวิธีการหว่านข้าวว่าสมควรต้องหว่านข้างขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศจะเย็น แต่ถ้าหว่านข้างแรมสภาพอากาศจะร้อน เปลี้ยไฟจะเยอะ จะมารุ่รกัดกินต้นข้าว สร้างความเสียหายให้กับไร่นา

★ การเห็นความสำคัญกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์เรื่องพันธุกรรมพื้นบ้านที่ชาวบ้านเป็นคนวิจัเอง

★ การนำสารน้ำหมักชีวภาพมาใช้ จะเป็นทางรอดของเกษตรกรไทย

ส่วนพื้นที่วังทรายพูน ได้เสนอแนะว่า ปัจจุบันชาวนาไม่ค่อยจะปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง หลงลืมพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ อย่างเช่นพันธุ์ข้าวหอมสุรินทร์ และหันไปปลูกพันธุ์ข้าวลูกผสม ทำให้เพิ่มต้นทุนการผลิต

พิษณุโลก

พื้นที่นครไทย สภาพพื้นที่จะเป็นที่ดอน และที่ภูเขา มีการรวมตัวกันปลูกผักปลอดสารพิษ ซึ่งไม่ต้องพึ่งพาสารเคมี แต่เกษตรกรยังไม่มีความมั่นใจ เนื่องจากยังไม่เห็นผลที่ชัดเจน ต้องลงทุนเอง หาดตลาดเอง หน่วยงานราชการมาช่วยเพียงบางส่วน จึงอยากให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรมากกว่านี้ สำหรับการทดลองทำผักปลอดสาร ได้ผลที่ดี ผักได้ราคาดีกว่าผักทั่วไปในท้องตลาด ผักทั่วไป กิโลกรัมละ 10 บาท แต่ผักปลอดสารราคา กิโลกรัมละ 15 บาท

พื้นที่จอมทอง ประสบปัญหาปุ๋ยราคาแพง สภาพดินเสื่อมโทรม จึงหันมาทำข้าวปลอดสารพิษ มีการทดลองทำสารหมักชีวภาพจากวัตถุดิบที่มีอยู่ภายในพื้นที่ โดยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายในท้องถิ่น ซึ่งผลที่ได้รับดีขึ้น และปัญหาข้าวที่ไม่สามารถขาย ข้าวหอมมะลินำมาขายรวมกับข้าวทั่วไป

ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่

พื้นที่ ด.จอมทอง เป็นพื้นที่ที่มีระบบการชลประทานที่ดี เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเผาฟางหลังจากการเก็บเกี่ยว ต้องการให้ชาวนาเห็นความสำคัญของฟางข้าว เพราะฟางข้าวเป็นแร่ธาตุอย่างหนึ่งที่ช่วยทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ยิ่งเมื่อมีการเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่ง เป็ดลงไปขุดในแปลงนา ทำให้ฟางแน่นอยู่กับดิน ทำให้ดินที่เกิดจากการย่อยสลายของฟางในนาข้าว

พื้นที่บางระกำ มีการรวมกลุ่มและสร้างโรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพซึ่งได้ผลดีมาก ขายกระสอบละ 370 บาท การผลิตซื้อวัตถุดิบบางส่วนไม่ต้องซื้อกากถั่วเหลือง แต่ไม่มีแรงงานในการผลิต ซึ่งมีค่าแรงงาน 120 บาท

พื้นที่เนินมะปราง เสนอว่า ชาวนาจะต้องให้ความสำคัญต่อสิทธิของตัวเองในการตั้งราคาข้าวเอง ทั้งๆ ที่ตัวเองเป็นผู้ผลิต ควรมีการรวมตัวกันต่อรองเรื่องการตั้งราคาข้าว

พื้นที่พรหมพิราม มีการรวมตัวกันจัดตั้งโรงสีชุมชน แต่อยากให้รัฐบาลเข้ามาส่งเสริมเรื่องอบแห้งให้กับทางกลุ่ม

อุตรดิตถ์

พื้นที่คอรูม ได้สะท้อนปัญหาเรื่องการปลูกข้าวญี่ปุ่น ที่ได้นำมาปลูกครั้งแรกที่จังหวัดสุโขทัย และอุตรดิตถ์ ปัจจุบันกำลังขยายมาสู่จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดพิจิตร ซึ่งการปลูกข้าวญี่ปุ่นไม่เหมาะกับสภาพพื้นที่ของไทย ต้องดูแลรักษาอย่างดี ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ทางรอดของเกษตรกรไทยต้องทำเมล็ดพันธุ์ใช้และขายเอง

วิธีการแก้ปัญหาเรื่องน้ำหมักมีกลิ่นรุนแรง ต้องใช้วัตถุดิบในปริมาณที่เท่ากัน

เรื่องเมล็ดพันธุ์ข้าว มีการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน โดยซื้อเมล็ดพันธุ์จากพิษณุโลก และนำมาให้สมาชิกทำการเพาะปลูกข้าวพันธุ์นั้นๆ มาแล้ว 5 ปี นำมาเพาะปลูก โดยต้องมีการผ่านการทดสอบจากหน่วยงานที่รับรองคุณภาพแล้วจึงจะสามารถนำมาขายได้

พิจิตร

พื้นที่ ต.วังทรายพูน ปัญหาน้ำผิวดินเริ่มจะหมด ปัญหาในเรื่องของเมล็ดพันธุ์พื้นเมืองที่กำลังจะหายไป โดยเฉพาะพันธุ์ข้าวพื้นเมือง ซึ่งปัจจุบันจะกลายเป็นพันธุ์ข้าวลูกผสม เกษตรกรนิยมปลูกข้าวลูกผสม เนื่องจากได้ผลผลิตดีกว่าข้าวพื้นเมืองซึ่งมีราคาเท่ากัน

ข้อเสนอแนะ

พิจิตร

พื้นที่บางลาย เสนอว่าในพื้นที่ที่มีผู้รู้เรื่องการเกษตรอยู่แล้ว ผู้นำน่าจะนำเอาความรู้ภายในท้องถิ่นไปเสนอต่อทางรัฐบาล เรื่องพันธุ์ข้าว การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่เหนียวแน่นพอทำให้ไม่เกิดแรงผลักดันไปสู่นโยบาย แหล่งทุนในการวิจัยไม่อยู่ในพื้นที่

พิษณุโลก

พื้นที่ ต.เนินมะปราง เกษตรกรไม่มีสิทธิในการตั้งราคาข้าวเองทั้งที่เป็นผู้ผลิต ข้าวหอมมะลิไม่สามารถขายในราคาประกันข้าวหอมมะลิได้ เกษตรกรน่าจะหันมามองในเรื่องของสิทธิของตนเอง

พื้นที่ ต.จอมทอง ยังไม่มีเกษตรกรที่สามารถขายข้าวในราคาประกันได้จริง เกษตรกรต้องรับกรรมอย่างนี้ไปเรื่อยๆ

รัฐบาลพยายามโยนปัญหาให้กับเกษตรกร โดยการกำหนดนโยบายต่างๆ เช่น คริวโลก ซึ่งไม่ได้ช่วยเกษตรกรอย่างแท้จริง เพราะเกษตรกรยังต้องถูกกำหนดราคาจากพ่อค้าคนกลาง

เกษตรกรเสียเปรียบพ่อค้าเนื่องจากไม่มีเครื่องอบแห้ง และจะต้องจ่ายค่ารถเกี่ยว ถ้าเกษตรกรได้รับการสนับสนุนในเรื่องนี้จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้

ปัญหาพ่อค้าโก่งราคาซึ่ง น่าจะมีตราชั่งกลางไว้ทุกจังหวัดเพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ได้

ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

- ★ ให้สนับสนุนระบบเกษตรที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- ★ มียุทธศาสตร์อาหารปลอดภัยระดับพื้นที่อย่างครบวงจร
- ★ กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการควบคุมการโฆษณาและการขายตรงสินค้า

ข้อเสนอของ อ.อนุชา

1. ศึกษาศักยภาพของทรัพยากรแหล่งน้ำภายในชุมชนให้ชัดเจนว่าเพียงพอต่อการผลิตหรือไม่
2. เกษตรกรต้องชัดเจนในการใช้สารเคมีที่รัฐบาลควบคุม
3. การใช้ที่ดิน ปัญหาการครอบครองที่ดินของนายทุน

ประเด็นที่น่าสนใจ

- ★ ทิศทางการสร้างเครือข่าย
- ★ พันธุกรรม
- ★ การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชาวบ้าน (ไม่ใช่เพียงตัวหนังสือ แต่เป็นการทดลองในแปลงเกษตรจริง)
- ★ กลไกราคาของตลาด
- ★ ระบบเกษตรเชิงเดี่ยว (สวนส้ม)
- ★ ที่ดินเกษตรกร (อันเกิดจากการผลิตพืชเศรษฐกิจตามความต้องการของตลาด)

ข้อเสนอแนะของ รศ.เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ

ระบบการผลิตทางการเกษตรระหว่างแบบเดิมและแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยี โดยเกษตรกรที่อยู่ตรงกลางคือรูปแบบการเกษตรแบบทางเลือก ซึ่งต้องคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ และความแตกต่างของพื้นที่

ระบบการผลิตแบบใหม่ทำให้เราไม่สามารถกำหนดสิ่งต่างๆ ได้เอง ดังนั้นเราจะต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ทรัพยากรภายในชุมชนเอง โดยคนในชุมชนต้องสร้างระบบเกษตรแบบผสมผสานกัน

ข้อเสนอแนะของ ดร.จิรพล ถินธนูวา

การเกษตรแบบปลูกตามตลาดเป็นปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก แนวทางการหันมาใช้พืชภายในท้องถิ่นมาใช้ทดแทน การค้นหาแหล่งความรู้จากคนเฒ่า คนแก่ซึ่งเป็นผู้รู้ในท้องถิ่นมาใช้ ระบบนิเวศน์การเกษตรซึ่งให้

ธรรมชาติดูแลกันเองตามระบบการผลิต รูปแบบการผลิตเหล่านี้ช่วยให้ผู้ผลิตมีสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่ต้องใช้สารเคมีในการผลิต และพยายามปลูกฝังคุณค่าของท้องถิ่นให้กับเด็กซึ่งจะเป็นผู้ถ่ายทอดไปยังคนในครอบครัวให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของคน

ภาพรวมข้อเสนอแนะระดับพื้นที่ของภาคเหนือตอนล่าง

1. การสร้างเครือข่ายการทำเกษตรทางเลือก ที่ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนให้เป็นทางเลือกที่แท้จริง
2. การให้ความสำคัญกับเรื่องพันธุกรรม โดยชาวนาต้องให้ความสำคัญต่อการวิจัยพันธุ์ข้าวใช้เอง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ และการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง
3. การนำเอาภูมิปัญญาวัฒนธรรมประเพณีด้านการเกษตรกลับมาฟื้นฟูใหม่
4. การหันมาทำการเกษตรแบบธรรมชาติ เช่น การไม่เผาฟางข้าวหลังการเก็บเกี่ยว
5. ชาวนาต้องหันมามองถึงสิทธิของตัวเอง เพื่อที่จะรวมตัวกันต่อรอง กำหนดราคาข้าวเอง
6. การจัดตั้งโรงสีชุมชนให้มีทุกพื้นที่ เพื่อตัดวงจรนายทุน พ่อค้าคนกลาง
7. ต้องผสมผสานการทำเกษตรแบบเก่ากับการเกษตรแบบใหม่ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม
8. การมาทำงานวิจัยกับชาวบ้านทางองค์กรที่เข้ามาต้องปรับตัวให้เข้ากับชาวบ้าน

ภาพรวมข้อเสนอแนะระดับนโยบายของภาคเหนือตอนล่าง

1. รัฐบาลต้องเข้ามาจัดโซนนิ่ง เพื่อควบคุมพื้นที่การปลูกพืชเศรษฐกิจว่า ควรปลูกบริเวณไหน และปลูกในระดับไหน อย่างเช่น ส้ม ยางพารา เนื่องจากมีการใช้สารเคมีอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นสภาพของดิน

ปริมาณสารเคมีที่ลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

2. รัฐบาลต้องส่งเสริมด้านการตลาดเกี่ยวกับเกษตรทางเลือก เพื่อรองรับผลผลิตของการปลูกพืชผักที่ปลอดสารพิษ
3. รัฐบาลต้องเข้ามาส่งเสริมการจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อปลูกฝังเยาวชน
4. รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยดูแลเรื่องมาตรฐานการรองรับของสารน้ำหมักชีวภาพ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจ และยอมรับต่อการนำน้ำหมักชีวภาพมาใช้

5. รัฐบาลต้องเข้ามาจัดการเรื่องกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การจดลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรพันธุ์พืชต่างๆ ที่ชาวบ้านเป็นผู้คิดค้นวิจัยขึ้นมา

6. รัฐบาลต้องเข้มงวดการประกันราคาข้าวให้กับชาวนาและเข้ามาดูแลมาตรฐานชั่งตวงวัดข้าวที่ชาวนานำไปขาย

7. รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายภาคการเกษตร โดยมาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวแทนองค์กรเกษตรกร

ข้อเสนอ/แนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหามือเมือง

ระดับพื้นที่/ชุมชน

- ✦ ต้องเริ่มการแก้ไขปัญหาคู่ตัวเราก่อน แล้วค่อยขยายไปสู่ชุมชน/องค์กรชุมชน
- ✦ ใช้กฎหมายบังคับใช้ เช่น ใน อบต. สามารถกำหนดข้อบัญญัติเพื่อบังคับใช้ในชุมชนได้ แต่ในการออกข้อบัญญัตินั้น ต้องเกิดจากการประชาพิจารณ์ จากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อให้ข้อบัญญัติที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่มาจากความต้องการของคนในชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า

นโยบายที่ดินควรดำเนินการ

- ✦ ควรมีการผลักดันกฎหมายปฏิรูปที่ดิน โดยชุมชน
- ✦ พื้นที่ที่มีการเช่าที่ดินโดยเอกชน หมดสัญญาเช่าควรจัดสรรให้ราษฎร
- ✦ ควรมีเครื่องมือในการจัดการให้มีความเป็นธรรมมากกว่านี้
- ✦ ควรแก้ไขกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
- ✦ กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ควรมีการล้มเลิก เพราะเป็นการยกเลิกอำนาจทุกคน ไม่ว่าจะรัฐ หรือราษฎร โดยอำนาจเป็นของนายทุน

✦ การจัดการควรมีความชัดเจนว่าใครเป็นคนจัดการ

✦ ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร

✦ การแก้ไขปัญหาโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ (ปัญหาเกิดจากป่ารุกคนหรือคนรุกป่า)

ถ้าราษฎรทำกินมาตั้งแต่ปี 41 อนุญาตให้อยู่ต่อได้ จะออก ๓๕๐.๖ ไร่ใหม่

✦ แนวทางของกรมป่าไม้เกี่ยวกับกฎหมายป่าชุมชน

ปัจจุบันอนุญาตให้พื้นที่ที่ทำเป็นพื้นที่ โชน E และ C

โชน C ดำเนินการโดยกรมป่าไม้

โชน E ดำเนินการโดยกรมอุทยานฯ

✦ มติ ครม. 30 มิถุนายน 2541 กับมติโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่มีผลต่อกับอย่างไร

ถ้าจะเลือกที่จะดำเนินการตามมติกรม. 30 มิถุนายน 41 แล้วไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ได้หรือไม่

- จะมีผลต่อส่วนที่บุกรุกใหม่
- ต้องรังวัดในพื้นที่ที่มีการบุกรุกไปแล้ว
- ดำเนินการแล้ว 2 ป่า ป่าสวนเมี่ยง และป่าในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
- โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ เน้น ราษฎรบนพื้นที่สูง (กะเหรี่ยง) และพื้นที่ที่มีป่าชุมชน
- การไม่เข้าร่วมไม่สามารถดำเนินการได้

ข้อซักถามและข้อเสนอแนะจากเวทีเสวนากลุ่มย่อย (ต่อ)

✦ แนวทางการปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันในเรื่องโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่สามารถแก้ไขได้อย่างไร

ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับรัฐเพื่อแก้ไขความขัดแย้ง

✦ ปัญหาเรื่องน้ำมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไรไม่ให้น้ำท่วมนอกจากการสร้างเขื่อน
แนวทางการแก้ไขไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะเป็นกลไกของธรรมชาติ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ แต่แนวทางที่จะให้ท่วมน้อยลงคือการจัดสรรที่อยู่อาศัย และการสร้างสะพานเพิ่มในพื้นที่ที่มีน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

คุณบัณฑูร เศรษฐศิโรตม์

ทางออกในการจัดการทรัพยากร

- ✦ เรื่องป่าชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการคิดว่าจะเชื่อมโยงกับทางรัฐสภาได้อย่างไร
- ✦ เมื่อ พ.ร.บ. ป่าชุมชนออกมา จะมีผลในการจัดการทรัพยากรเรื่องอื่นด้วย

คุณหาญณรงค์ ยาวเลิศ

• เรื่องทรัพยากรน้ำ

- ✦ การผันน้ำต้องทบทวนว่าแต่ละลุ่มน้ำมีโครงการใดบ้าง
- ✦ การพัฒนาแหล่งน้ำต้องดูศักยภาพของลุ่มน้ำ และต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- ✦ ควรมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- ✦ น้ำท่า รัฐบาลควรมีการทบทวนก่อน เพราะภาระจะตกที่ประชาชน เพราะค่าลงทุนการเกษตร

จะเพิ่มขึ้น

- ✦ แผนพัฒนาลุ่มน้ำ ก่อนเข้า ครม. ควรมีการกลับสู่ชุมชนก่อน

ภาคผนวกที่ 2

ทำเนียบผู้เข้าร่วมกิจกรรมณรงค์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ภาคเหนือตอนล่าง เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี พ.ศ.2548

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นายปณิธิ ตั้งผาคติ	ประชาคมแม่สอด	505 อ.แม่สอด จ.ตาก	01-8886841
	นายบรรพต กิจเกียรติเจริญ	ประชาคมแม่สอด	102-5 ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	055-533505
	น.ส.อรุวรรณ กนกสิน	ประชาคมแม่สอด	65/1 ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	055-532209
	นางพหลินใจ เตศิริภวงค์	ประชาคมแม่สอด	194/2 ถ.ศรีหารษ์ ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	01-2673340
	นายลำเพย เกิดเผือก	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	9/1 ม.6 ต.ท่าไม้ อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	06-2048945
	นายสังวรณ์ หมอนาคุด	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	22/15 ม.6 ต.ท่าไม้ อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	01-2104339
	นายถนัดดี เสนีพล	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	22/14 ม.6 ต.ท่าไม้ อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	
	นายเอื้อน เข้มพงษ์	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	20/2 ม.6 ต.ท่าไม้ อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	
	นายกาหลง เสือด้วง	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	22/7 ม.6 ต.ท่าไม้ อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	
	นางจันทิรา กฤษวงค์	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	89 ม.7 ต.เพชรชมพู กิ่ง อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร	
	นางอนันต์ กาศา	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	117 ม.7 ต.เพชรชมพู กิ่ง อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร	
	นายประยงค์ วงษ์กาวิณ	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	61/1 ม.7 ต.เพชรชมพู กิ่ง อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร	
	นายสาลี กฤษวงค์	เครือข่ายคนรักขนานน้ำปิงและป่า	89 ม.7 ต.เพชรชมพู กิ่ง อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร	
	น.ส.วงศ์เดือน นิมนวล	ชมรมภูมิศาสตร์	24 ม.1 ต.ช่องลม อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร	07-1976577
	น.ส.พรรณวิภา อันวร	ชมรมภูมิศาสตร์	75/1 ม.8 ต.หนองงูเห่า อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	06-2023676
	น.ส.จิตติยา บุญวัน	ชมรมภูมิศาสตร์	72 ม.7 ต.โป่งแดง อ.เมือง จ.ตาก	09-1949391
	น.ส.รุ่งอรุณ สีเสียง	ชมรมภูมิศาสตร์	72 ม.6 ต.ช้างคะฉูด อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	06-2136528
	น.ส.ศิริลักษณ์ เอมอุไร	ชมรมภูมิศาสตร์	396/1 ม.1 ต.วัดพริก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-2715393

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นายดิเรก ชูรัมย์	ชมรมภูมิศาสตร์	153/7 ม.8 ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-9628531
	น.ส.ดวงจันทร์	ชมรมภูมิศาสตร์	33/90 ม.9 ต.สระแก้ว อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์	06-2085448
	น.ส.วิภา	ชมรมภูมิศาสตร์	67 ต.ทุ่งวัดดอน เทศาทร จ.กรุงเทพฯ	
	นายทวีศักดิ์ ทะไชย	ชมรมภูมิศาสตร์	21 ม.8 ต.กองควาย อ.เมือง จ.น่าน	09-4363130
	นายธีระพล มะโนทา	ชมรมภูมิศาสตร์	26 ม.7 ต.หัวโป่ง อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์	
	น.ส.พันธิรา อุทัย	ชมรมภูมิศาสตร์	142/2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	น.ส.วรารัตน์ เสงมต	ชมรมภูมิศาสตร์	22/1 ม.3 ต.พลาขุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	น.ส.คณินท์ญา บุญเกิด	ชมรมภูมิศาสตร์	69 ม.3 ต.พระธาตุ อ.เขียงกลาง จ.น่าน	
	น.ส.ปรีธดา ขาวนวล	ชมรมภูมิศาสตร์	105 ม.6 ต.ท่าเสา อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์	06-1154277
	น.ส.ทัศนีย์ อาพัค	ชมรมภูมิศาสตร์	70 ม.8 ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสมภพ หรือมพอชนบุญ	โครงการบ้านมั่นคง	16/168 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย จ.กรุงเทพฯ	01-8314871
	น.ส.มณฑา อังริกุล	มูลนิธิชุมชนไทย	2044/18 เขตห้วยขวาง จ.กรุงเทพฯ	01-9175091
	นายจักกฤษ อ่อนพิมพ์	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า	35 ม.4 ต.ท่าอิฐ อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	09-5664381
	น.ส.รัตนภรณ์ ติ่มสงวน	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง	27/166 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร	09-1800035
	น.ส.นงลักษณ์ นันทะสิน	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง	27/166 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร	09-1153026
	น.ส.ศุภราณี / นางรศมี เจริญทอง	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนภาคเหนือตอนล่าง	27/166 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร	06-2121706
	น.ส.ศิริวรรณ ศรทอง	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	27/166 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร	04-8135867
	น.ส.พิมพ์ประไพ ขาวจำ	สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ	607 อ.เจริญราษฎร์ ต.ฟ้าฮ่าม อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000	053-306722-4
		ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง	122/40 ม.3 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	น.ส.หนึ่งฤทัย	ทางสว่างชัย	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ	607 ถ.เจริญราษฎร์ ต.ฟ้าฮ่าม อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000 053-306722-4
	น.ส.สุปราณี	ทากา		35 ม.4 ต.ทำบุญ อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์
	น.ส.มนัสวีณี	วิระไทย	สถาบันชุมชนเพื่อการพัฒนา	35 ม.4 ต.ทำบุญ อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์
	นายสุริธร	รังสีมาหริวงศ์	ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง	122/40 ม.3 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
	นางวิลาวัลย์	มันตะสุตร	ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมภาคเหนือตอนล่าง	122/40 ม.3 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
	นางชยภรณ์	แจ้งจิตร์	สถาบันรักษาดินกำแพงเพชร	111/54 ม.3 ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
	พระวันชัย	นาคแนม	วัดหนองหวาย อ.โพทะเล จ.พิจิตร	
	นายไพโรจน์	สวนเศรษฐกิจ		26/113 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 09-9615876
	นายสุรศักดิ์	กฤตยาภาเดช		18/26 ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย 01-7393480
	นายทวีแสง	พุดพุด	ชมรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร	132/3 ม.3 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 06-6742697
	ร.ต.เสมา	เฮงพลอย		366/2 ม.3 ต.อรัญญิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 055-212499
	น.ส.สภางค์	ประทุมไทย		50/2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
	นางฐิณีษา	วงศ์เด็ก		26/82 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
	นางบุษรา	ผลทิว	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3	802 ม.8 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 055-311172
	นายสุวรรณ	จำปาล		39 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก
	นายสว่าง	เขี้ยวกรมือง		7 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก
	นายสุทัศน์	สุวรรณเกิด	กลุ่มฝึกปลอดภัย	112 ม.4 ต.นครไทย อ.นครไทย จ.พิษณุโลก 06-2052569
	จ.ส.ต.พิงกิกรณ์	จำปา	กลุ่มฝึกปลอดภัย	226 ม.2 ต.นครไทย อ.นครไทย จ.พิษณุโลก 06-9373880

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นายสงบ ตุ่นนุ่น	กลุ่มศึกษาปลอดสาร	140 ม.3 ต.นครไทย อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายตำรวจ กัดหาอวย	กลุ่มศึกษาปลอดสาร	22/1 ม.7 ต.นครไทย อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางดอกกรัก วันทัศน์	กลุ่มเกษตรธรรมชาติ	29/1 ม.11 ต.พันเสา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	
	นายประดิษฐ์ วันทัศน์	กลุ่มเกษตรธรรมชาติ	29/3 ม.11 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	
	นางอุบล วันทัศน์	กลุ่มเกษตรธรรมชาติ	29/3 ม.11 ต.พันเสา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	07-2091249
	นางจาวรรณ สิงห์ทอง	กลุ่มเกษตรธรรมชาติ	1 ม.11 ต.พันเสา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	
	นายธนิตย์ สิงห์ทอง	กลุ่มเกษตรธรรมชาติ	1 ม.11 ต.พันเสา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	
	นางสมคิด โพธิ์บาย		1/19 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-214560
	นายจางุพงษ์ โพธิ์บาย		1/19 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-5648339
	นายบุญเที่ยง ภูเนียม		25/4 ม.9 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายบุญทิพย์ บัวรอด		325/1 ต.อรัญญิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	04-6190499
	นายรณชัย ตันรงวงษ์		109 ม.1 ต.สมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก	04-0399064
	นายมนตรี จักรรัตน์		7 ม.10 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	จ.ศ.อ.ณัฐพล เพ็ชรบุรี		73/1 ม.2 ต.ปากโทก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-5963477
	นายสังัด มายัง	คนเก่งชุมชนน้ำบึงตะเค	32/1 ม.5 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	01-9624605
	นายณนันทพงศ์ สิวเขียว	เครือข่ายคนรักน้ำดอน	24 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	09-0943348
	นางสมหมาย โดเนียม	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	95/1 ม.2 ต.แหลมวัง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	06-2082744
	นายเสวก เพ็ชรดี	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	145 ม.3 ต.โพธิ์ไทรงาม อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นายสมชาย พุทธิแก้ว	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	84 ม.3 ต.โพธิ์ไทรงาม อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นายสายตา เสือลอย	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	28 ม.3 ต.โพธิ์ไทรงาม อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นายหนูนา ทองมีดี	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	89 ม.9 ต.หัวไร่ใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	06-2146996

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นายจันทร์ เพ็ญศรี	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	112 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นางบัวเลื่อน วงศ์ตา	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	83/3 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	น.ส.เพ็ญแข แก้วตา	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	104 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายน้อย คำสม	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	83/1 ม.4 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นาถอ วิงศิริ	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	68 ม.4 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายเข้มทอง ศรีบัว.....	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	61/1 ม.4 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสมพร วิงศิริ	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	77/6 ม.4 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายบัวโรย กองก่าย	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	72/1 ม.4 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายเดี่ยว ตาลสันเทียะ	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	38 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสมจิตต์ ลาแสง	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	44/1 ม.3 ต.ท่าอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
	นายวิทยา ประเสริฐสังข์	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	77 ม.3 ต.ท่าอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
	นายศม ยอดเพชร	เครือข่ายทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดเพชรบูรณ์	20/1 ม.3 ต.ท่าอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
	นายณรงค์ ยุคแก้ว	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	11/3 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	09-6446033
	นายคงฤทธิ กัญญา	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	56 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	09-3630797
	นายณรงค์ นวลไม้หอม	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	99 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายชาย อ่อนคำ	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	92 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	01-5672460
	นายเสริม จักรแพง	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายโถม รัชชมพู	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	34 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายวิเชียร แก้วแวน	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	199 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสมพาน คำมี	กลุ่มป่าชุมชนตะแบกห้วยใหญ่	203 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
			7/3 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่ายองค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
	นายดี ทับทิม	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	205/2 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสาถก ดุงแก้ว	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	20 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสมบุญรณ์ แวงไม้หอม	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	205/1 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายไร่ หลวงศรี	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	15 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	06-9275834
	นายไชย เพชรบูรณ์	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	205/3 ม.8 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายยุทธ พงษ์พันธ์	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	30 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายชัช ชัยณะตั้ง	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	40 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายบัวผืน บึงจันทร์	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	112 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายเสมอ ช่างทองคำ	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	117 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายอำพร กิ่งรัก	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	90 ม.7 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสมศักดิ์	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	27/6 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	06-1627293
	นายวินัย ทาจันทร์	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	52/4 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสรรค์เพ็ง ไหมทอง	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	55 ม.11 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	07-8441945
	นายจันทร์เพ็ง ราศรี	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	112 ม.2 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายสาธิต สุวรรณกา	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	119 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	056-724198
	นายสงวน ทองแบบ	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	29 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	04-7550936
	นายณัฐิ แจ่มจันใด	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	59 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	09-3630801
	นายประหาร พดอม	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	49 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายนิยม สีลาทอง	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	46 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายทองใบ เหล็กกุด	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะห้วยใหญ่	146 ม.10 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
	นายบุญบาล แต้มเต็ม	กลุ่มป่าชุมชนตะแบะแกม	267 ม.3 ต.ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	06-2109637

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
นายบุญมา	เหล่าบัวบาน	กลุ่มป่าชุมชนสะแกงาม	99/1 ม.3 ห้วยใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นางวันทา	บุญของ	กลุ่มป่าชุมชนสะแกงาม	231 ม.3 ต.หัวขี้ใหญ่ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นายประเสริฐ	สวชนุทด		53 ม.5 ต.ปานโคตร อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นางคำกัน			28 ม.10 ต.ปานโคตร อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นายทอง			3/71 ม.5 ต.ปานโคตร อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นายหวัง	เหี้ยมยอด		226 ม.5 ต.ปานโคตร อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นายหวั่น	เสื่อเมือง		49 ม.5 ต.ปานโคตร อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	
นางสังข์ทอง	ทองคำ		10 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นางบัวรี	ทองคำ		21 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
น.ส.แดง	พาหา		13 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นายบรรจง	จันทร์ศรี		29 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นางคำฟู	พวงคำ		16 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นายดวงจิต	พวงคำ		16 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
น.ส.คำปุ่น	แคชตา	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน	62 ม.3 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นายนิรันดร์	กวยคำ	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน	54 ม.3 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นางบรรจง	จ้อยจำปา	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน	61 ม.3 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นางสาวอัย	อาจสันเทียะ	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน	44/1 ม.3 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นายบรรจง	จันทร์ศรี	เครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน	29 ม.6 ต.ทำอัญญา อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	
นายสมัชชา	สุวรรณ โชติ	สมาคมประชาชนไปรษณีย์จังหวัดเพชรบูรณ์	83/18 ม.11 ต.สะเตียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	01-8872510
น.ส.เปมิกา	สุขบัญญัติรักษ์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	14/5 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-230952
น.ส.นิศาชล	เดือนวางษ์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	406/3109-4 ม.7 ต.อรัญญา อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-212223

ที่	ชื่อ - นามสกุล	กระือข่ายองค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
น.ส. รวิวรรณ	เจริญศักดิ์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	63/1 ม.3 ต.บึงพระ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-287215
น.ส. ปุณณา	ต้นติมาสกุล	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	57/63-64 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-258669
น.ส. มัญญา	กิ่งศักดิ์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	51/2 ม.15 ต.พรหมพิราม อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	055-290139
น.ส. รพีภรณ์	พิพัฒน์ศาสตร์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	165/13 ม.2 อ.รัษฎิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-218470
น.ส. อัญปิตา	จำแก้ว	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	142 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	05-8760688
น.ส. ปวีณา	เวชเฟื่อง	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	37/192 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	040481300
น.ส. ประวีร์นุช	บุญะพันธุ์	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	123/31152 ม.2 อ.รัษฎิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055221273
น.ส. ทิพย์สุดา	พรมรักษา	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	999/206 ม.2 ต.อรัษฎิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-2110245
น.ส. สกาว	ถิ่นนุช	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	164/1 ม.6 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	06-6757897
น.ส. ชลธิรัตน์	รักษาคม	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	20/1 ม.5 ต.วัดพริก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-7054428
น.ส. สรัญญา	เผือกทอง	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	103/24 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-8435629
น.ส. สุธิดยา	ชัยระไทย	โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	526 ม.1 ต.วังทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	06-9345786
ด.ช. เทพบุตร	บุตรสิงห์	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	3/1 ม.1 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ช. วีรพล	ราชพิศแก้ว	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	73 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ช. พงษ์ศิริ	แก่นมณี	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	156 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ช. ไพรัชต์	จันทยศ	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	66 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. พรรณิกา	เพ็ญคำ	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	29 ม.1 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. สุภารัตน์	บุตรสิทธิ์	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	53 ม.1 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. สุกัญญา	ไชยสิทธิ์	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	16 ม.26 ต.หนองกะทาว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. สุภาภรณ์	सानนท์	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	9/2 ม.2 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. มณฑนา	จันทร์พินิจ	โรงเรียนบ้านน้ำคลาด	155 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	

ชื่อ - นามสกุล	เครื่อง่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
ด.ช. ประยูง อินทร์ตา	โรงเรียนบ้านน้ำกลาด	51 ม.1 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. พรวิไล แก่นมณี	โรงเรียนนครไทย	156 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. ปราบริชาติ บุญจิตร	โรงเรียนนครไทย	26/1 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. จันทริรา ศาลาจันทร์	โรงเรียนบ้านพร้าว	15/1 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. วาสนา ทองเฟื่อง	โรงเรียนบ้านพร้าว	17 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ. ณิชพร แจ่มแก้ว	โรงเรียนบ้านน้ำกลาด	39 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายณัฐพล คำจริง	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	236/5 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายอนุgul วงศ์ปิ่นจันทร์	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	81 ม.6 ต.วังทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายสุรชษฐ์ แฉจจัด	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	หอพักกุดแก่ง ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
ดิงหัวทูกิจ	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	หอพักกุดแก่ง ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายชนะกิจ เฑิดู		191 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายชชาติ นาทอง		6 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายวินัย เพ็งยา		160 ม.25 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายพิศนพงษ์ เรืองแก้ว		154 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายวัยชัย เกษมุด		158 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายพิภกริตี แสนเมือง		121 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายภัทรกร วงศ์ไย		58 ม.24 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายอุทิศย์ ยศคู่ย		97 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายธีรวัฒน์ พิมเสน		14 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายไพโรจน์ นกกระจกาน		13 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
		235 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
ด.ช.ประยูง	อินทร์ตา	โรงเรียนบ้านน้ำคาลาด	51 ม.1 ต.ท่าสะแก อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
ด.ญ.พรปวีณ	แก่นมณี	โรงเรียนนครไทย	156 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ.ปวีรชาติ	บุญจิตร	โรงเรียนนครไทย	26/1 ม.8 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ.จันทร์จิรา	ศาสดาจันทร์	โรงเรียนบ้านพร้าว	15/1 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ.วาสนา	ทองเพ็ญ	โรงเรียนบ้านพร้าว	17 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
ด.ญ.ณัฐพร	แจ่มแก้ว	โรงเรียนบ้านน้ำคาลาด	39 ม.26 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายณัฐพล	คำจริง	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	236/5 ต.ในเมือง จ.พิษณุโลก	
นายสมบัติ		ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	81 ม.6 ต.วังทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายอนุต	วงศ์ปิ่นจันทร์	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	หอพักคฤกษ์ ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายสุรเชษฐ์	แจจจัด	ชมรมกรีนพีค มหาวิทยาลัยนเรศวร	หอพักคฤกษ์ ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายธนะภัก	สิงห์วาทกิจ		191 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายชูชาติ	เชิดชู		6 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายวินัย	นาทอง		160 ม.25 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายพิศมพงษ์	เพ็งยา		154 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายวิชัย	เรืองแก้ว		158 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายทวิเกียรติ	เกษายุต		121 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายภัทรกร	วงศ์ไย		58 ม.24 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายอุทิศย์	ยศัญ		97 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายธีรวัฒน์	พิมเสน		14 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
นายไพโรจน์	นภระจาน		13 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
			235 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
	นายธงชัย เบ็งยา		276 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายพิษณุ จันทร์คำ		32 ม.21 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายเจียรินทร์ ยศคู่ย		238 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.ลัดดา หาญชัยรา		108 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.พรพิมล จุนชัย		108 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.สุรจิตา ม่อนด่าง		197 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.ทองราตรี สุขอำพร	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	13 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.พิพวัลย์ ทีเสื่อ	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	104 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.เบญจจิตร คล้ายเขียว	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	188 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.อรอุมา ยศตัน	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	1 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.เดือนเพ็ญ จำอ่า	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	262 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.ประมวล แถวอุทุม	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	83 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.เนตรนภา สึงหงส์ดิตร	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	244 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.ลลิตา ทิวาโต	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	31 ม.21 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.สมิหรา ยศคู่ย	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	140 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสิทธิกร แก้วข้อม	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	38 ม.21 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.จิราภรณ์ เบ็งยา	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	115 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.น้ำค้าง ทิพย์โตด	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	42 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.อรนุช ยศคู่ย	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	144 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.สุนิสา เจริญ	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	3/1 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสุทัศน์ แถวอุทุม	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	166 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	น.ส.ดวงพร แพทย์ไขโย	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	19 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.ทิพวรรณ เจริญพรมาช	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	238 ม.10 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.วิรัตน์ชฎาพร บุญอาจ	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	172 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.พิภูล แก้วสวย	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	224 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.เดือนใจ ศรีเกตุ	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	102 ม.13 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.วิภรณ์ ทองสุข	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	292 ม.2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.รุ่งอรุณ ทองกลิ้ง	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	118 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายอาทิตย์ แซ่เลี้ยว	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	31 ม.7 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.พิศุทธิ์ บุญมี	โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยาคม	69 ม.21 ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายปิยะ สระทองยอด	อบต.จอมทอง	อบต.จอมทอง ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-0388033
	นายจำลอง ต้นเพชร			
	นายอัยภูวงศ์ สีหาราช	เกษตรอินทรีย์	60/2 ม.2 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายกระทรวง สิ้นหลักร้อย	เกษตรอินทรีย์	10/1 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายรังสันต์ เถารอด	เกษตรอินทรีย์	52 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายศุรินทร์ แดงแก้ว	เกษตรอินทรีย์	51/1 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายวิก เกิดลาภ	เกษตรอินทรีย์	55/1 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายพิมพ์ จันแก้ว	เกษตรอินทรีย์	124 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายสมาน กัญญาชาติ	เกษตรอินทรีย์	120 ม.6 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายทินกร บัวก้อน	เกษตรอินทรีย์	53/1 ม.6 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายวิรัช เถารอด	เกษตรอินทรีย์	52/2 ม.3 ต.คอรุม อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์	
	นายหาญ ยูพาพันธ์	ท.ส.ม.รองประธาน	27/2 ม.11 ต.วัดไพรย์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์	09-5664567

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
นาง	รวิภรณ์	ท.ส.ม.ประชาสัมพันธ์	529/18 ม.9 ต.นครสวรรค์คต อ.เมือง จ.นครสวรรค์	06-9317494
นางนุศตา	รอบคอบ	เลขานุการ ท.ส.ม. จ.นครสวรรค์	7/2 ม. 1 ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์	056-207046
นายไพฑูย์	แก้วดก	ท.ส.ม.ประชาสัมพันธ์	301/2 ม.10 ต.นครสวรรค์คต อ.เมือง จ.นครสวรรค์	09-5674835
นางสุวรรณา	กฤดาคม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	35/21 อ. โกสีย์ใต้ อ.เมือง จ.นครสวรรค์	01-4487833
นายอดิศักดิ์	จันทร์วิชาญวงศ์	กอต.นครสวรรค์	16/37 อ.สวรรค์ดี อ.เมือง จ.นครสวรรค์	09-9602577
นายพนพล	มันศักดิ์	กอต.นครสวรรค์	804/15 อ.สวรรค์ดี อ.เมือง จ.นครสวรรค์	07-8467055
น.ส.จรรยา		กอต.นครสวรรค์	537 ม.9 ต.เขาทะเล อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์	09-9608347
น.ส.อภิตา		กอต.นครสวรรค์	17/4 ต.ปากน้ำโพ อ.เมือง จ.นครสวรรค์	06-775999
นายประภิต	วันทัศน์		29/2 ม.11 ต.พันเสา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	
นายเดือน	ทนก่อนดี		170 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นายสำรวย	รมจันทร์		30/1 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นายสี	เที่ยงหนู		78 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางทอง	กาทัก		44/1 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางคำแถว	สีนเมือง		64 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นายสมบัติ	ไชยมน		243 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นายgun	สมพิสมาน		204 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นายสมจิตร	ป่องชัย		44 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางขาว	วรรณพรหม		124 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางเป็ล	นาตนา		146 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางมาลัย	คำนแก้ว		47/1 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางสมนึก	กลางแก้ว		149 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นางชาติ จินเมือง	ชมรมพิทักษ์ธรรมชาติ	126/1 ม.5 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	09-2498374
	นายพงศกร เข้มทัศน์		12 ม.2 ต.หนองพระ อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางสุนทร เข้มทัศน์		9/2 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นายสังค มายัง		32/1 ม.5 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	01-9624605
	นายมารุต จงแจ้ง		124/2 ม.5 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	09-2719725
	นายวิบูลย์ ตั้งเกษมวิบูลย์		46/2 ม.1 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	01-9622416
	นายประสิทธิ์ แดงท้าว		3 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสนม สอนศรี		45 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสนอง คั่งหลิว		49 ม.5 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายเฉลิม นาคพรม		54/1 ม.4 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายคำเนิน เวียงแห่		33/1 ม.5 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสมพงษ์ แก้วก่องทรัพย์		4 ม.12 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	น.ส.เกษร สนิชธรรม		7 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	น.ส.มัทนา พันโต		6ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางนงนุช เนียมหอม		34/1 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางสุดาภรณ์ ช่าง		44 ม.3 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางสมคิด แก้วก่องทรัพย์		39/1 ม.4 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายละมัย บุญอับ		31 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
	นายมะเนตร หุ่นฉัตร		97/3 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
	นายสุนทร เอกพันธ์		352/1 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางมานะ ภูมิติ		38 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นางประนอม ภูมิดี		16 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางลัดดา บวนนา		359 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	น.ส.สุนทรภรณ์ สุขัง		77 ม.1 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
	น.ส.รัตนา โพพิเนตร		26 ม.1 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
	นางประทุม จันสีนา		236 ม.3 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางวาสนา สุขยัง		76 ม.4 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางรัตนา แซ่เห็ง		33 ม.3 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายวิชา เตือนลอย		33 ม.8 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นายอุทท แสงสว่าง		108 ม.8 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	ทิพวัลย์ อูระซ้อน	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ม.นเรศวร ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-8598326
	พรวิภา เตียมไพไลไซ	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ม.นเรศวร ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-5321114
	สุพจน์ ลีตุก	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ม.นเรศวร ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-2030779
	นายอดุลณ์ เกตุเจริญ	ป่าตะวันตก	ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร	01-9724242
	นายไพโรจน์ พลเสริม		109 ตามเสนาออกเขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ	07-27542313
	นางรัศมี พัลยดี	โรงเรียนบึงกลางท่าววิทยาคม	319 ม. 2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	01-5341137
	นางพิกุล บุญเยี่ยม	โรงเรียนบึงกลางท่าววิทยาคม	319 ม. 2 ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	09-9598147
	นายวิน เขียวห่ม	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ 11	777/18 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-266141
	น.ส.วรลักษณ์ ศรีโย	มูลนิธิสืบมาคะเสถียร	693 อาคาร 4 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เขตป้อมปราบ กรุงเทพฯ	02-2247838-9
	นายคูมิต ประสิทธิ์เขตกิจ	ทสจ.พิษณุโลก	459/539 ม. 7 ต.สมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายภาวิน มุกข์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ 11	ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-258028

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่ายองค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
อัมรา	ศรีพันธ์	คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	ม.นครสวรรค์.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิจญญโลก	07-2038598
สมพร	เพ็งคำ	สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สป.รศ)	อ.เมือง นนทบุรี	09-7113682
สุปราณี	ชัยสงคราม	มูลนิธิสืบนาคะเสถียร	693 อาคาร 4 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เขตป้อมปราบ กรุงเทพฯ	06-7447614
นางสุนัน	บวมนา	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาค 9	ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	
น.ส.อัมพร	ทวีสุขประเสริฐ	คนเขตชุมชนน้ำบึงตะเคง	49/2 ม.3 ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิจญญโลก	06-2128497
นางทองพิศมี	ดอมหัวรอ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9	395/2 ม.5 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิจญญโลก	055-246412
น.ส.ปราถนา	ธีระกุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 3	802 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	055-311172
น.ส.กาญจนา	แสนพรหม	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 3	802 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	
น.ส.วรรณภา	บัวขาง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 3	803 ม.2 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	06-2381279
นางอานนท	ลาวัลย์กุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 3	802/1 ม.8 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	055-311172
นายณรงค์	จงปัสมีปิติ	การไฟฟ้าฝ้ายผลิต	338/37 ม.1 ต.บึงพระ อ.เมือง จ.พิจญญโลก	055-28743
นายประพาส	แก่นนาค	ศูนย์วิจัยวิจัยก้านแพงเพชร(กรมป่าไม้)	27 ม.8 ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร	01-6044916
น.ส.ฤตินันท์	เงินทอง	อบต.วัดพริก	258/6 ม.12 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิจญญโลก	09-9613795
น.ส.ยุพิน	พุดดี	มทร.สุวรรณภูมิ หันตรา	60 ม. 3 ต.หันตรา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	09-5382283
นางชวี	แซ่दान	ชุมชนชาญเวทกิจ	36/1 อ.เมือง จ.พิจญญโลก	07-2056927
บุปผา	พุ่มไม้เส็ง	ชุมชนชาญเวทกิจ	26/65 อ.เมือง จ.พิจญญโลก	01-5324586
ศิริพร	ภัทรพุทธา	ชุมชนชาญเวทกิจ	37/47 อ.เมือง จ.พิจญญโลก	06-6765246
ประสิทธิ์	นุนชัย	นักศึกษา	179/1 ม.1 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิจญญโลก	09-6397858
นายสุภเกษม	แหงมبوب	นสพ.มติชน	69/2 ต.หนองหลก อ.เมือง จ.ตาก	01-9718431
นายศุภมาต	เกษม	นสพ.บางกอกโพสต์	768 ม. 9 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก	01-2803235

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่ายองค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
	นายบุญนำ	นสพ.มดิชน	93/6 ม. 6 ต.บ้านเกาะ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์	01-2817347
	นายวิทยา	นสพ.ผู้จัดการ	196 ม.6 ต.ไม้สาม อ.เมือง จ.ตาก	06-6757725
	นายง	วิทยุชุมชน	250/14 ถ.บรมไตรโลกนาถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-6486397
	นายสุนัน	กลุ่มรักยี่ไน้ตลาด	100 ม.4 ต.บ้านพร้าว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	01-6746670
	น.ส.ปรางมา	Tv. เคบีที	.	055-242997
	น.ส.เกษร	Tv. เคบีที		01-7993241
	นายอชวเดช	Tv. เคบีที		055-242997
	นายยอดเพชร	Mss เคบีที Tv.	57/61 ถ.พระองค์คำ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-9604998
	กรรณิการ์	นสพ.มดิชน	341/1 ถ.พิชัยสงคราม อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-2024502
	นายมงคลเขาวราช	นสพ.คมชัดลึก	422/19 ม.9 ต.อรัญญิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-0467863
	สิริพร	TV. 5		
	นายบัญชา	TV. 5		055-245774
	สุดิตรา	FM 100.00 Mhz	147/5 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-212717
	นางสงบ	เกษตรกรรมภาคเหนือล่าง	47 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นายวิชาญ	เกษตรกรรมภาคเหนือล่าง	103 ม.10 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นายมะติ	ตั้งแวดล้อมภาคประชาชน	225 ม.4 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นางนงนย		103 ม.10 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นางกุหลาบ		87/1 ม.10 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นายสิงห์		21 ม.10 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	นายสุนทร	ผู้ใหญ่บ้าน	21/1 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายรังเร	อบต.	90/1 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	ก้านทอง เขียวดี	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	89/1 ม.3.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายบุญย สีฟ้าเมือง	สิ่งแวดล้อมภาคประชาชน	22/4 ม.1 ต.บ้านดง อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก	
	นางนันทพงศ์ ลีเกษิ๋ว		24 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายทองเดือน อัมแจ้ง		46 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายอุดม สอนศรี	สิ่งแวดล้อมภาคประชาชน	37 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายบุญภาค จำซ่าง	สตรีแม่บ้าน	41/3 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางชมพูนุช สุขรัง	สตรีแม่บ้าน	87 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางสมคิด จำซ่าง	สตรีแม่บ้าน	17/1 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางบัวไข อุประนัย	สตรีแม่บ้าน	39/1 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางสีนวล จำซ่าง	สตรีแม่บ้าน	46 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสมบัติ ดั่งดอง	อ.ส.ม.	93 ม.14 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสมหวัง จันทร์อักษร	อ.ส.ม.	48 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายวินัย พวงเงิน		18 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางกรพิน บุญปิ่น	สตรีแม่บ้าน	39 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสมหวัง อินแสง	ส.อบต.	60 ม.11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายสมศักดิ์ โตแจ้ง	สิ่งแวดล้อมภาคประชาชน	7 ม.2 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นางแสงเดือน วิสัยฤทธิ์		34 ม.3 ต.แม่ระกา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	
	นางปรานี บัวพันธุ์		19 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
	น.ส. กอแก้ววิชน แก้วกองทรัพย์		13/4 ม.4 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
	นายทิ่ง หนูฉัตร	สิ่งแวดล้อมภาคประชาชน	55 ม.4 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	
			97 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครื่องข่ายองค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
นางทองเดิน	ทองสน		181/1 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
กรม	พระประสม		73 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
วิสัย	ปัทมาชาติ		47 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
ลำคาน	ยศจิน		64 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
ราตรี	ศรีอุคร		50/3 ม.4 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
คณิงนิจ	คองมา		26 ม.1 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
น.ส.ปรีชา	กุสุวรรณ		97/3 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
นางชลอ	มานุช		18/1 ม.2 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
น.ศ.สุพารัตน์	คองมา		86 ม.1 ต.ทับยายเชียง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	
นางบุญมา	แก้วคำ		151 ม.6 ต.ชมพู อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	
นางชะเรียม	กัลลดิษฐ์	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	88 ม.6 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-2006680
มยุรี	อินทร์มณฑุม	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	44/1 ม.6 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298320
ชิน	สุขจิต	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	54 ม.6 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-0378500
นางละมุล	จางวางสิน	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	44/2 ม.6 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298346
นายดำเนา	จันทวงศ์	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	90 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-0442548
ทองล้วน	มีนาค	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	73 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายบุญเหลือ	ตรงต่อกิจ	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	137 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายคิม	มีสวัสดิ์	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	51/2 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298112
นายเรียม	สิงห์โต	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	138 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-9593057
นายสุรรัตน์	สิงห์โต	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	138/1 ม.8 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
นายทองคำ	บัวกลอย	เครือข่ายพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	22 ม.7 ค.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครื่องใช้	เครื่องถ่ายภาพ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
	นายโรย	เร่งเงียบ	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	59 ม.7 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	09-4394381
	นายไพโรจน์		เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	6/6 ม.7 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายเพื่อ	เร่งเงียบ	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	72 ม.7 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	บุญเสริม	พรหมชัยนาม	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	114/1 ม.4 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-1975366
	เกษร	บุญเยี่ยม	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	59 ม.4 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสมฤทธิ์	สมสัน	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	108 ม.4 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางบาง	เสื่อน่วม	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	79/1 ม.4 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสุรินทร์	เสาวกุล	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	36 ม.7 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางสาวกาญจนา	ชานางค์ลักษณ์	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	57 ม.7 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายดาว	สุดเหล็ก	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	63 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสมโชค	ทับอุ่น	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	112 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางอรทัย	สุ้มยา	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	27/2 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายชงชัย	เสมเจริญ	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	103 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายเกษร	โตมา	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	27/1 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางจินดา	เพชรนิล	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	7/1 ม.1 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายเดช	นุชเขียว	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	43 ม.4 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางสรวิณี	แก้วมุกดา	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	70/7 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางวิไล	มันแดง	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	70/5 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	เบ็ญจา	มาี่ยม	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	26 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	สันศักดิ์		เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	36 ม.2 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสถิตย์	พรหมสิทธิ์	เครื่องถ่ายภาพพื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	10 ม.2 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครือข่าย/องค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์	
	นางสุชาติณี	พรหมสิทธิ์	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	10 ม.2 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-3799231
	นายจุด	ฉิมดิศ	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	3 ม.2 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางสุเรีน	อ้ออ่อน	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	26 ม.2 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางกาญจนา	พินธรัตน์	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	39/1 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางละเอียด	กถินแก้ว	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	36 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายไพโรจน์	เดโชชัย	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	20 ม.3 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นางยุพิน	พรมน้อย	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	94/1 ม.9 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสุทธีร์กษ		เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	9/1 ม.9 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นายสมชาย	ทองถือน	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	71 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	01-7279023
	นายสมบัติ	แก้วมุกดา	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	72/1 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	06-9373897
	น.ส.ไพริน	ฉิมปรางค์	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	58 ม.6 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	07-2076256
	นายสุชาติ	วีระพงษ์	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	58 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298261
	นายถ้วน	พูลพิพัฒน์	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	58 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298261
	นายนพพร	วีระโกศล	เครือข่ายฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นตำบลจอมทอง	58 ม.5 ต.จอมทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก	055-298261
	นายสุรินทร์	ทรัพย์สกุล	ราชการ	1 ม.2 ต.วังคำโรง อ.ตะพานหิน จ.พิษณุโลก	056-687266
	นายสมบัติ	จันทร์เชื้อ	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	237 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	09-867124
	นายสุรียา	แดงตาโครต	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	502/2 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	06-2019950
	นางนลีนี	ยิ่งกานแหง	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	359 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางคำสง	ไชโย	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	486/1 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	บุญชู	เขตปัญญา	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	367 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางเกษร	วงศ์ศรีเทพ	เครือข่ายโพทะเลร่วมใจพัฒนา	442 ม.7 ต.หัวแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เครื่องใช้	เครื่องใช้ขององค์กร	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทรศัพท์
	นางสกล	วงษ์พงษ์	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	362 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	น.ส.ปราณี	สุปัดชา	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	415 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางบุญมา	คำอ่อน	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	487/1 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางแต้ว	หนูกิจ	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	487 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นายศักดิ์	ทำสีมา	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	404 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นายบุญมี	สำแดงเดช	เครื่องใช้เพื่อประโยชน์	479 ม.7 ต.ห้วยแก้ว กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	06-1105595
	หอม	นุ่นทองคำ		66 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	ดีม	คำแก้ว		2/1 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	ธนารัตน์	จันทอง		49/3 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	บาง	ขวัญใจ		49 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	นารี	บุญจันทร์		60/2 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	หิรัญ	เหรียญทอง		56 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	อรุณ	กำเลิศทอง		54 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	บุญมี	ชูลีสัม		511 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	นายทวี	จันทอง		51 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	นายบุญสิน			59/2 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	จำลอง	กันเงิน		60/1 ม.6 ต.วังทรายพูน อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร	
	นายจักรินทร์	เพชรภูมิ		15 ต.วังโมกข์ อ.วชิรบารมี จ.พิจิตร	
	นายสมพงษ์	โตเนียม		92/1 ม.2 ต.แหลมรัง กิ่งอ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางกอบแก้ว	โตเนียม		91 ม.2 ต.แหลมรัง กิ่งอ.บึงนาราง จ.พิจิตร	
	นางไพโรจน์	กล้าดี		42/3 ม.2 ต.แหลมรัง กิ่งอ.บึงนาราง จ.พิจิตร	